

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idrji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460894 PD I

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIV. št. 14 (12.952)

Trst, nedelja, 17. januarja 1988

Vse številnejša nesoglasja v izraelski koaliciji v zvezi s palestinskim vprašanjem

Peres predlagal mirovna pogajanja Šamir pa zagovarja dosedanje ukrepe

Položaj na zasedenih ozemljih še vedno zelo napet - Pomočnik generalnega tajnika OZN Goulding podaljšal svoj obisk - Zaradi dolgotrajne policijske ure v nekaterih begunskih taboriščih začelo primanjkovati hrane

Vsakdanji pregled v Gazi



V Gazi pa tudi drugod na zasedenih arabskih ozemljih predstavljajo prizori z gornje slike že kar pusto vsakdanjost. Izraelska vojska in policija namreč natančno pregledata skoraj vsakega Palestince, ki se jim zdi sumljiv ali pa se pojavi na neobičajnem mestu. Tudi prebivalstvo v palestinskih begunskih taboriščih je na take osebnosti preiskave že navajeno, tako da posamezniki v teh primerih mirno dopustijo vojakom ali policistom, da opravijo svojo dolžnost. Nedvomno pa ta slika nazorno prikazuje, kakšna napetost vlada na zasedenih arabskih ozemljih, kjer izraelski vojaki in policisti že skoraj v vsakem Palestincu vidijo nevarnega terorista

(Telefoto AP)

JERUZALEM — Položaj na zasedenih arabskih ozemljih postaja tudi za sam Izrael vse bolj neznošen in iz ust nekaterih politikov je vse pogostejše slišati izjave, da je treba z mirovnimi pogajanjimi začeti takoj. K temu se nagiba tudi izraelski zunanji minister Peres, ki je v sinočnjem razgovoru z novinarji dejal, naj bi na mirovnih pogajanjih sodelovala Izrael in jordansko-palestinska delegacija. Peres je tudi nakazal možnost, da bi se Izrael umaknil z zasedenih ozemelj, v zameno pa naj bi dobil trajen mir z Arabci. Seveda pa ni pozabil pristaviti, da na pogovorih ne sme sodelovati PLO.

Peresovega mnenja pa ne delijo predstavniki konservativnega likuda, ki še naprej zagovarjajo politiko represije na zasedenih ozemljih. Najglasnejši pobornik je premier Šamir, z njegovim stališčem pa v celoti soglašata tudi eden od najvidnejših laburističnih politikov obrambni minister Rabin.

Znaki nesoglasja v zvezi z izraelsko politiko do Palestinecev pa se kažejo tudi na drugih področjih. Tako je na primer včeraj župan Tel Aviva v intervjuju za vojaški izraelski radio de-

jal, da bi se moral Izrael umakniti z vseh zasedenih ozemelj z izjemo Jeruzalema, že v petek pa je pet članov centralnega komiteja stranke herut, katere član je tudi premier Šamir, izjavilo, da je treba nujno najti kompromisno rešitev s Palestinci.

V begunskih taboriščih pa je položaj še naprej izredno dramatičen in tudi včeraj je prišlo do nekaj hujših protizraelskih demonstracij. Najhujši neredi so bili v taborišču Balata v bližini Nablusa, kjer je izraelska vojska s solzivcem in gumijastimi naboji razgnala demonstrante. Do neredov je prišlo sočasno z obiskom pomočnika generalnega tajnika OZN Marracka Gouldinga, ki je do ponedeljka podaljšal svoj obisk na zasedenih arabskih ozemljih, da bi lahko v celoti izpolnil nalogo, ki mu jo je poveril Varnostni svet OZN.

V večini taborišč ostaja še naprej v veljavi policijska ura. Včeraj zjutraj so sicer izraelske oblasti dovolile, da v taborišča pripeljejo nekaj svežih živil, kar pa ni dosti izboljšalo položaja, saj zaradi dolgotrajnega režima policijske ure živijo vse bolj primanjkuje, tako da tudi lakota ni več nevsakdanji pojav.

Na Velesejmu pokrajinski kongres tržaške PSI

Socialisti težijo k modernizaciji Za novega tajnika kandidat Agnelli

TRST — Včeraj se je na tržaškem Velesejmu začel 18. pokrajinski kongres tržaških socialistov. Pred zastopniki vodstev skoraj vseh krajevnih političnih strank, sindikalnih organizacij in družbenih gibanj ter 42 delegatov, ki so jih izvolile predkongresne sekcijske skupščine, je uvodno poročilo imel dosednji pokrajinski tajnik Seghene, ki je opravil pregled krajevnih gospodarskih, družbenih in političnih razmer in nakazal smernice za bodoče delo tržaških socialistov, zlasti upoštevajoč, da bodo že junija nove upravne volitve.

Slovenski delegat Vojko Kocman je kongresu predložil amandma h kongresnemu dokumentu, ki bolje opredeljuje vlogo PSI do vprašanja slovenske narodnostne skupnosti v Italiji (Seghene je njegovo vsebino že osvojil v svojem uvodnem poročilu).

Socialistični kongres se nadaljuje danes z nadaljnjimi posegi v razpravo, nakar bo 42 delegatov izvolilo novo pokrajinsko vodstvo PSI. Edini kandidat za novega pokrajinskega tajnika je socialistični senator Arduino Agnelli.

NA 7. STRANI



Tajnik Seghene poroča na 18. pokrajinskem kongresu tržaških socialistov

Košarka: sinoči v moški B-2 ligi

Jadran uspešen

CASTELFRANCO VENETO — Jadran je odnesel celo kožo iz sršenjega gnezda v Castelfrancu, kjer je kakih 300 temperamentnih gledalcev poskrbelo za pravo peklensko ozračje. Jasno je, da je pot do uspeha polna ovir in pasti in naša izbrana vrsta se tudi tokrat ni izneverila svojim temeljnim načelom in stilu igre, ki je prav primeren za scenarij Hitchcockovega filma. Igra je v uvodnih fazah potekala zakrčeno, kajti na obeh straneh je pomembnost točk prevladala nad sproščenostjo in estetikom gibov. Po treh minutah pri stanju 4:4 smo se že zbal, da bomo doživeli reprizo Padove, vendar so se modri bojovníki po petih minutah prilagodili na okolje in na tekmeča. Obe postavi sta v obrambi igrali široko osebno obrambo. Domačini so Marka Bana uspešno zaježili, vendar je Jadranov kapetan dobro zalagal Ravberja in Čuka z asistencami, ona dva pa sta kar rutinsko zadevala z vseh položajev. Občuten je bil tudi delež Sosiča, ki se je trl, da bi zaustavil iskrega Bonetta, kar mu je tudi uspelo za doberšen del trajanja tekme. Ob tem pa je Sosič tudi uspešno zadel nekaj pomembnih metov.

Do odločilnega preobrata je prišlo že v prvem polčasu, ko je Ban v 11. minuti mojstrsko izbral trenutno nepazljivost svojih varuhov in v pičlih 20 sekundah dosegel dve zaporedni trojki. V 15. minuti je maksimalna prednost naših

NADALJEVANJE NA 14. STRANI

Odbojka: v ženski B ligi

Farco Meblo odpovedal

NERVESA — Nervesa Della Bataglia, kraj ob reki Pieve, kjer so se v teku stoletij vrstile krvave bitke in so se razblinila upanja nešteti osvajalcev, je odbila nov napad, sicer res skromno ofenzivno ženske združeno odbojkarke ekipe Farco Meblo. Poražena četa se je nasprotnicam upirala namreč le malo več kot trideset ure in je s sklonjeno glavo zapustila igrišče, kar ni tu v Nervesi za naše igralke pravzaprav nobena novost, saj je bilo podobno tudi lani. Prav zato poraza ne gre niti toliko dramtizirati.

Precej očitno je, da je Farco Meblu povsem manjkalo zaupanja v lastne moči. Igralke je vse prehitro zajela potrost, še posebej pa je bilo očitno, da občutljive oči podajalce Mire Grgič, za katero ni v ekipi ustrezne zamenjave, ne bodo kos temni razsvetljavi šolske telovadnice v Nervesi. Toda to res ne more biti edini izgovor za tako bled nastop, ki je gostiteljicam omogočil, da so si privoščile večer oddiha. Nervesa, ki je tehnično odlična, ima pa le dve pravi napadalki, vendar se odlikuje predvsem po tem, da zelo malo greši. Če vemo, da je Farco Meblo daroval točke s »samomorilsko frekvenco 3:4«, je slika o tekmi dovolj popolna.

In vendar je začetek obetal drugačen razplet. Farco Meblo je namreč z dobro igro povedel s 7:1, a to je bilo tudi

NADALJEVANJE NA 14. STRANI

Ženska namiznoteniška A liga

Tesen poraz Krasa Globtrade po hudem boju

VERONA — Krasu Globtrade ni uspel veliki met! Po maratonskem boju je namreč v Veroni klonil proti glavnemu favoritu za osvojitve državnega naslova Surgelati Arena, torej proti ekipi, ki je že dvakrat zaporedoma osvojila prvo mesto v državi. Izid 4:3 je zelo zgovoren o poteku tekme same, ki je bila vseskozi napeta in na visoki ravni.

Dve točki je osvojila Branka Batiniča, eno pa dvojica, ki sta jo sestavljala Batiničeva in Sonja Milič. Zadnjo in odločilno točko je dosegla Morettijeva, ki je premagala Miličevu z 2:0 (21:16, 21:11).

Ekipo Surgelati Arena sestavlja trenutno vsa italijanska ženska namiznoteniška elita.

Na včerajšnjem smuku za SP

Zmaga Petra Müllerja Danes moški slalom

□ □ □

Košarka: A-2 liga

Drevi odločilno za Segafredo

□ □ □

Nogomet: italijanska B liga

Triestina doma proti močni Brescii

NA 15. STRANI

Na zatožni klopi četverica bivših županov, ki so se pečali z mafijo Palermo pripravlja odgovor »hobotnici« in razkriva njene politične povezave



Bivša palermska župana Scoma (levo) in Martellucci (desno) (Telefoto AP)

PALERMO — Sicilija se krčevito in javno (dnevnik La Repubblica je včeraj na prvi strani objavil protimafijski razglas palermskega občinskega sveta) upira mafiji. Izbrala je tudi orožje, s katerim se namerava zoperstaviti novemu valu mafijskega nasilja. V kratkem časovnem razmahu je povzročil nekaj žrtev med ljudmi, ki so bili mafiji napoti.

Protimafijski proces je dejansko močno ohromil sicilsko »hobotnico«, pokazal pa je tudi to, da se je mafija medtem že začela reorganizirati. Njeno »zgodovinsko« vodstvo je bilo obsojeno na dosmrtno ječo, novi - in mlajši - bossi pa so že bili na delu, kot sta zgovorno pokazala umora bivšega palermskega župana Insalaca in policijskega agenta Monda.

Umora pričata tudi o tem, da je »hobotnica« pripravljena na obračun z ljudmi, ki so kakorkoli pomagali preiskovalcem. Strelji v Palermu pomenijo, da sta zdaj Sicilija, predvsem pa država, o tem obveščeni.

Sicilija je sporočila dojela, odgovor pa je bil izjavi primeren. Na zatožni klopi se je znašla četverica bivših palermskih demokristjanskih županov, ki so od prve

polovice sedemdesetih let do leta 1984, »razprodali« zakupe javnih del za vzdrževanje cest, kanalizacije in javne razsvetljave. Nepravilnosti pri dražbah je menda prvi uvedel in podprl Vito Ciancimino, ki je omogočil podjetju ICEM, da je sproti popravljalo proračune za vzdrževanje mestne razsvetljave. Podobno je nato ukrepala trojica županov Scoma, Marchello in Martellucci, katerim je pomagalo nič koliko korumpiranih, ali enostavno prestrašenih, občinskih odborikov. Palermo misli vse poklicati na zagovor, predvsem pa misli dobiti od samih vrhov sedanje občinske uprave in od države same, vso potrebno podporo in pomoč. Preiskovalcem pa je potrebna pomoč tudi takih, ki so živeli v simbiozi s »hobotnico«, a so jo pripravljali izdati. Bivši župan Insalaco je menda to sodelovanje pričel in je bil zaradi tega »zglede« kaznovan. Palermski protimafijski proces pa je, kljub obema predznika umoroma, dokazal, da je mogoče mafiji priti do živga. Zato bo treba zdaj udariti, kjer jo najbolj boli: po njenih odnosih s političnim vodstvom otoka.

Dan mladosti letos brez štafetne palice

NOVI SAD — Vojvodinski mladinci, ki bi naj letos prvi ponesli štafetno palico v praznik mladosti, so se dokončno izrekli proti proslavljanju z nošenjem palice. To so sporočili na včerajšnji seji pokrajinske konference vojvodinske mladinske organizacije.

Vojvodinci so odločitev sprejeli po razpravi, v kateri so sodelovali mladi iz vseh občin pokrajine. Končna ugotovitev je, da mladi v Vojvodini menijo, da je štafetna palica imela svoj pomen takrat, ko so jo predajali pokojnemu predsedniku Josipu Brozu - Titu. Z njegovo smrtjo pa bi naj tudi nošenje palice izgubilo svoj smisel.

Tako vse kaže, da bo letošnje proslavljanje 25. maja, Dneva mladosti, potekali brez palice. Zadnja instanca, ki se bo o tem izrekla, bo konferenca jugoslovanske mladinske organizacije, ki bo zasedala konec tega meseca v Beogradu. Pa vendar, ne glede na to, kaj bodo tam govorili, velja ugotovitev, da je letos Vojvodincem dovoljeno nekaj, česar lani slovenski mladinci niso smeli.

D. V.

Dolar raste ob zmanjšanju ameriškega primanjkljaja

RIM — Dejstvo, da se je primanjkljaj ameriške trgovske bilance zmanjšal novembra za 25% v primerjavi z oktobrom, je omogočil dolarju občuten poskok. Predvčerajšnjim je veljal v New Yorku toliko, kolikor že dva meseca ni, sicer 1235,75 lire in 1,6885 marke proti 1201,45 lire in 1,6314 marke na evropskih fixingih, kar pomeni, da se je v enem tednu ovrednotil za 2,46% nasproti liri in za 3,05% nasproti marki. Ne samo, okrepil se je tudi v primeri z jenom, saj je bilo treba odšteti zanj v petek 130,95 in sedem dni prej le 128,35 jena.

Ob tem se poraja vprašanje, ali predstavlja nenadni in morda nenadejani zalet dolarja znak, da bo zeleni denar vendarle okreval, ali pa gre le za epizodičen pojav. Z ene strani lahko rečemo, da je petkov porast dolarja pretiran v primerjavi z njegovim gibanjem od oktobra sem, ki ga je označevalo neprestano nihanje, oziroma drsenje: tedaj je mogoča prerokba, da bo ameriška valuta že spet začela padati, ali vsaj, da se ne bo še naprej vzpenjala, če se ne bo ameriška trgovska bilanca nadalje popravljala. To bomo zvedeli čez en mesec, ko bodo objavili njene decembrske številke. Dotlej ne bi smelo biti vidnejših skokov, tudi zato ne, ker prevladuje v washingtonskih krogih bojazn pred posegi centralnih bank, ki naj bi z usklajeno akcijo preprečile »destabilizacijsko« rast dolarja, kot piše v uradnem sporočilu skupine 7 najbolj industrializiranih držav Zahoda z dne 23. decembra.

So pa tudi taki, ki pravijo, da bodo ostali emisijski zavodi vsaj zaenkrat križem rok, oziroma, da bodo njihovi posegi blagi, saj ne bi radi spustili kar tako pod hladno prho ne dolarja ne delniških borz, ki so naravnost evforično reagirale na petkov polet ameriške valute. Nekateri izvedenci so v bistvu prepričani, da se bo dolar kratkoročno še učvrstil, med drugim s pomočjo agresivnih odkupov te devize v Aziji: tamkajšnji podjetniki naj bi skušali potisniti vrednost dolarja do 1,75 marke oziroma 135 jenov in s tem prislužili lepe denarce.

In še: jutri bodo znani podatki o japonski trgovski bilanci v decembru. Če se bo izkazalo, da se je prebitek Japonske v blagovni izmenjavi z ZDA skrčil, bo to pospešilo rast dolarja, v nasprotnem primeru pa bo treba reči, da ni podoba ameriškega gospodarstva tako povoljna, kakor jo prikazuje šef Bele hiše Reagan, a učinek tega ponoven padec dolarja. (dg)

Vlada in institucionalne reforme že razgibale politično življenje

RIM — Razpravi o političnem položaju in o institucionalnih reformah se medseboj prepletata, kljub temu da vsi zatrjujejo, kako je treba obe vprašanji strogo ločiti. Predsednik vlade Gorla se pritožuje, ker mu stranka ne posveča pozornosti. V članku, ki ga objavlja današnje glasilo KD Il Popolo, Gorla poudarja, da »ni ne koristno in ne smotno gledati v bodočnost samo s stališča velikih institucionalnih tem, in zanemarjati današnje probleme«. V bistvu Gorla skoraj osvaja socialistične obtožbe proti krščanski demokraciji, za katere je vlada »njihovega moža« že res »prijateljska, a šibka in negotova«.

Tako Gorla kot tajnik PSI Craxi zavračata demokristjansko stališče. Za prvega je vlada »dinamična«, Craxi pa dodaja, da se vlada zamaja, le »ko jo zadenejo topovske salve demokristjanskih prostih strelcev«.

Spadolini pa se ogreva za tako vlado, ki bi jo vodil tajnik KD De Mita in v kateri bi bil kot zunanji minister neposredno soudeležen tudi tajnik PSI. Po Spadolinijevem mnenju bi tako vlado podprla večina Italijanov. Craxi pa ni tega mnenja. V intervjuju za tednik Panorama trdi, da nima ministrskih ambicij. Še več, jasno navaja, da bo njegova stranka še nadalje podpirala Gorievo vlado. Tej vladi Craxi želi dolgo življenje, vsaj dokler ne bi prišlo do nepredvidenih zapletov. V takem primeru bi po Craxijevih trditvah PSI pred zbornicama zahtevala, naj se Gorla umakne.

Socialistični tajnik pa zahteva pojasnila o ključnih vprašanjih in o

novih operativnih sporazumih med strankami vladne koalicije. Če je po Craxijevem mnenju sprejemljivo sprožiti ustavodajni postopek, v katerem bi parlament uresničil institucionalne reforme, pa bi bila ustanovitev institucionalne vlade prava zabloda, ki bi spominjala na pravo sleparijo. Tajnik PSI pa jemlje na znanje, da KPI ni zahtevala svojih ministrov, poudarila je le, da lahko reforme izvede le močna vlada. PSI bo podrobno ocenila to komunistično zahtevo, da bi ugotovila, katera ravnotežja in katere smernice predlagajo komunisti. Z drugimi besedami: socialisti pristajajo na vlado in na reforme, ki pa morajo potekati vzporedno. Podtajnik Martelli je namreč jasno povedal, da bi socialisti odpovedali svojo podporo vladi, če bi ob vprašanih institucionalnih reform nastala taka večina, ki ne bi upoštevala mnenja socialistov.

Za demokristjane pa je Paolo Cabras, direktor glasila Il Popolo, poudaril podporo KD Gorievi vladi. Dodal pa je, da »KD skrbno pazi na razpravo o institucionalnih reformah, da se ne bi tresla gora, rodila pa le miška«. Za Cabrasso so socialisti v protislovju, ko poudarjajo strogo ločitev med vladnim in institucionalnim vprašanjem, obenem pa napadajo komuniste, ker so se odpovedali demokratični alternativni.

Tudi komunisti so mnenja, da se ne bi smela roditi miška. Strinjajo se s tezo, da je treba o reformah razpravljati in sklepati izven običajnih zavezništva, v nasprotnem primeru se bodo temu uprli.

G. R.

Tudi Chirac kandidira



Sto dni pred francoskimi predsedniškimi volitvami je premier Jacques Chirac, vodja neodegoliistične stranke RPR, sporočil, da bo kandidiral za predsednika (Telefoto AP)

Predsedniške volitve na Haitih v znamenju bojkota in strahu

PORT AU PRINCE — Pred današnjimi predsedniškimi volitvami na Haitiju je stanje izredno napeto. Vsi se še spominjajo pokola, s katerim se je pred nekaj meseci končal prvi poskus volilnega posvetovanja, ki so ga pristaši nekdanjega haitskega diktatorja Duvaliera onemogočili s celo vrsto ustrovalnih zločinov na sam dan volitev. 35 ljudi je takrat padlo pod streli Duvalierovih zločincev. Nič čudnega ni torej, če gledajo prebivalci tega karibskega otoka na današnje volitve z dokajšnjo mero skepse. Nihče ne zupa začasni vladi in njenim zagotovilom, da je tokrat sprejela vse varnostne ukrepe, da bi volilno posvetovanje poteklo v miru.

Ko strahu ljudi dodamo še poziv največjih opozicijskih strank, ki skupaj zajemajo 80 odstotkov volivcev, naj volitve bojkotirajo, vidimo, da pričanje, ki so ga izrazili haitski škofje, češ da bo na volišča odšlo le piclo število državljanov, ni odveč.

Stranke, ki so pozvale volivce, naj se volitev ne udeležijo, menijo, da bo šlo na volišča le 10 odst. od 2,2 milijona upravičencev, če bo večina seveda imela dovolj poguma, da se postavi po robu grožnjam varnostnih sil, ki so zadnje dni aretirale na desetina ljudi.

Kandidatov na predsedniških volitvah je 11: gre za predstavnike manjših strank, ki so pokazale mnogo razumevanja za začasno vlado, ki jo že dve



Oborožene sile skušajo vzbuditi vtis strogih varnostnih ukrepov

leti vodi general Namphi s pomočjo drugih treh generalov. Prav včeraj je haitsko kasacijsko sodišče zavrnilo tožbo proti tej četverici, ki po ustavi 10 let ne bi smela opravljati javnih funkcij, kot vsi tisti, ki so bili povezani z Duvalierovimi. Kasacijsko sodišče pa je zavrnilo kandidature pet pristašev neoduvalierskih strank, med kate-

rimi sta dva bivša ministra prejšnjega diktatorskega režima in ki jih dolžijo, da so organizirali pokol na prejšnjih predsedniških volitvah.

Sedanja začasna hunta hoče po vsej sili izvesti volitve, ker bi ji to omogočilo, da izpelje do konca svoj volilni program ter da nadzoruje predsednika in parlament ter tako v bistvu ohrani oblast trdno v svojih rokah.

LINEA

PROMOCIJSKA PRODAJA

POPUSTI od 20% do 80%

Pričakujemo vas!

LINEA — Ul. Carducci 4 — TRST

Pri naših onkraj velike luže (2)

Oj, Triglav moj dom

JOŽE KOREN

Najbolj zanimiv in prijeten je bil, vsaj zame, obisk v slovenski knjigarni Tivoli, ki jo vodi Slovenka Jennie Zaman. Že ob vstopu zadira v obiskovalca domačnost, saj človeka prijetno prevzame pogled na police s slovenskimi knjigami, ploščami, kasetami, časopisi in izdelki slovenske ljudske obrti. Knjigarna, ki si je nadela ime ljubljanskega mestnega parka, je dobro založena tudi z najnovejšimi knjižnimi izdajami v Sloveniji in tudi pri nas na Tržaškem in na Koroškem, pa seveda s tiskom. Kar presenetilo me je, da imajo komaj štiri do pet dni stare številke ljubljanskega Dela in Primorskih novic in celo Pavlihe pa begograjske Politike in zagrebškega Vjesnika tja do športnih časnikov. Za čuda pa nisem videl nobenega našega lista, ne dnevnika in ne tednikov in gospa Zamanova je potožila, da je že večkrat zaman intervenirala, da bi jih ji pošiljali. Kar nerodno mi je bilo spričo tega in vsaj za Primorski dnevnik sem ji obljubil, da bom povedal tam, kjer je treba. Morda bo tokrat le prišel tudi Primorski v Cleveland, za katerega se po besedah upravnice, večkrat kdo zanima. Prav tako je povedala, da bi potrebovala vsaj nekaj izvodov žepnega angleško-slovenskega slovarčka, ki ga je izdalo naše tržaško založništvo. Po njem največ sprašujejo starši šoloobveznih otrok. Tudi za plošče in še bolj za kasete je precej zanimanja.

Med pogovorom in razgledovanjem po policah je prišlo v knjigarno precej ljudi, v glavnem po časopise, ljudje različnih narečnih naglasov od Prekmurcev do Primorcev, skratka Slovenija v malem.

Kakšna razlika med življenjskostjo knjigarne Tivoli in hrvatsko knjigarno nadaleč od nje, v katero sva z Ivom iz radovednosti pogledala! Ne rečem, knjig je v njej veliko od izdaj v Jugoslaviji do emigrantskih, tudi tistih najhujših, ustaških. Resnici na ljubo ni v času, ko sva se zadrževala v knjigarni, vstopil vanjo niti en sam kupec in še starejši uslužbenec, ki je nekaj brkljal za pultom, se je komajda zmenil za naju. Pa vendar moram priznati, da sem se ob nekaterih naslovih in simbolih počutil precej nelagodno. Na dobrem zraku na ulici in ob zadoščanju nad slovensko knjigarno Tivoli, mi je odleglo.

Kljub tolčkim slovenskim ustanovam in podjetjem pa St. Clair Avenija le ni več tisto, kar je bila nekoč — ameriška Ljubljana. Ko so se pred več leti začeli vanjo in v bližnje ulice priseljevati Črnici, so se mnogi belopolti stanovalci začeli odseljevati in med njimi mnogi Slovenci, v druge mestne predele, največ v East Cleveland in v Euclid. Sožitje med črnici in belci je očitno še težko, če ne celo nemogoče. Pa ne morda iz kakšnega izrazitega rasizma, pač pa preprosto zaradi nekompatibilnosti v vseh ozirih, predvsem pa v neurejenosti življenja črnih, ki so z redkimi izjemami še vedno v veliki socialni in družbeni zaostalosti, kar je opazno tudi že navzven, saj se že po zunanjem izgledu ulice in hiš vidi, kje se končuje snažni »slovenski« del avenije, in kjer se začneja črnski.

Gre za problem, ki ga bodo morale premagati prihodnje generacije za nami, predvsem pa Črnici sami s svojo nadaljnjo rasno in družbeno in socialno emancipacijo.

»Columbus Day«

Sobotni večer (10. oktobra) je bil na programu nastop Tržaškega okteta na banketu, ki ga vsako leto prireja Zveza italijanskih organizacij »Columbus Day«. Prireditelj je bila v prostranem salonu najbolj luksuznega središčnega hotela »Bond Court Hotel«. Za oktetov nastop je poskrbel — kdo drugi — kot glavni gostitelj oktetove turneje v Clevelandu, prof. Bonutti, ki je — kar smo lahko ugotovili — tudi v italijanskih izseljenskih krogih zelo poznana in cenjena osebnost. Kot je v Ameriki navada, so gostje sedeli za okroglimi oštevilčenimi mizami. Za oktet in njegove spremljevalce je bila rezervirana posebna miza.

Prireditve so se udeležili visoki predstavniki clevelandškega ameriškega in italijanskega življenja, italijanski konzul iz Detroita Marco Macotta-Cordella in vicekonzul Stella M. Zannoni, guverner države Ohio, trije ali celo štirje škofje in še toliko drugih odličnikov ter seveda predstavniki zveze in posameznih sekcij združenj »Columbus Day« države Ohio.

Slovesnost se je začela z ameriško in italijansko himno, ki ju je s patetičnim zanosom, a kar hudo razglašeno, tjo zdel solist baritonist, nakar so se



vrstili govori, slavnostni govornik in osrednja osebnost pa je bila častni vicekonzul Stella Zannoni. Ko je bil ves ceremonial mimo, so bili na vrsti naši oktetovci kot edina točka umetniškega programa, kar je bilo natisnjeno tudi na priložnostnem programu (Intermission — Songs by Ottetto Triestino from Trieste, Italy). Zapeli so tri pesmi: Signore delle cime, Stellutis alpinis in La montanara. Brez pretiravanja, šum glasov v dvorani je v trenutku utihnil, da bi lahko slišal pasti iglo. Pesmi so izzvenele v popolnem sozvočju glasov in sprožile navdušeno odobravanje. Strogi protokol ni dopuščal dodatkov, toda vicekonzul Stella Zannoni si ni mogla kaj, da se pevcem ne bi zahvalila z res laskavimi besedami priznanja in celo z imenovanjem okteta v slovenščini, čeprav ne brez težav. Po končanem uradnem delu večera, ki je potekal v glavnem v angleščini, so gostje začeli dobesedno oblegati naše fante, jim čestitati in se zanimati od kod so in kaj so, če so profesionalci itd., saj jih je verjetno nemalo začudilo dejstvo, da je slovenski ansambel iz Trsta tako imenitno pel italijanske pesmi na italijanski prireditvi sredi Clevelanda. Nikogar ni niti najmanj motilo, da je prav iz Trsta

prišel pet slovenski ansambel. Nasprotno, naši pevci so morali na levo in desno razdajati svoje avtograme, v zameno pa so v svojo uradno spominsko knjigo dobili laskave vpise samega guvernerja države Ohio, častne vicekonzulke, nadškofa italijanskega porekla Pille, konzul Macotta-Cordella pa je zapisal: »Vi ste z vašim petjem prinesli kar je v Italiji najlepše — dušo in srce.«

Vsekakor je bilo oktetovo sodelovanje na tej italijanski prireditvi lepa afirmacija našega slovenskega ansambla in doživetje, kakršnega si na kakšni podobni prireditvi v Trstu sploh ne bi mogli predstavljati.

Sprejem na konzulatu

Generalni konzul SFRJ Ivo Vajgl z ženo Metko je bil članom okteta, kolikor so mu druga konzularna opravila dopuščala, ves čas na razpolago za morebitne želje, neglede na to pa je hotel oktet sprejeti tudi na sedežu konzulata v strogem središču mesta. Na formalno »jugoslovanskem teritoriju« je ob zdravici, ki je izražala tudi njegovo navezanost na Trst, mesto, kjer je štiri leta preživel kot časnika,



Pod naslovom trenutek koncerta Tržaškega okteta na prireditvi »Columbus day« v Clevelandu. Na levi pa pogovor z jugoslovanskim generalnim konzulom v Clevelandu Ivom Vajglom, ki je tržaškim pevcem priredil prisrčen sprejem na konzulatu.

predvsem pa poudarjala pomen oktetovega gostovanja v mestu, kjer živi toliko slovenskih izseljencev, prepotrebni občasnih kulturnih obiskov iz »starih krajev«, nas je pogostil s slovenskim vinom in slivovko, fantje pa so mu v zahvalo za ta sprejem zapeli pesmi o majolki in Dober večer. Po sprejemu na konzulatu nas je vse s spremljevalci-organizatorji vred povabil na kosilo.

Sicer pa se moram prav generalnemu konzulu Vajglu in njegovi ženi zahvaliti, da sem lahko v prostih urah izven uradnega programa gostovanja videl še marsikatero mestno zanimivost, ki mi je omogočila spoznati različno stvarnost tega vele mesta. Na eni strani mogočno novo zgradbo osrednjega mestnega gledališča neopredeljenega sloga, vso v marmorju in lestencih pa tudi v kiču z mnogimi dvoranami različnih prostorskih zmogljivosti in namembnosti, na drugi strani amatersko črnsko gledališče »Karamu house«, kjer nama je upravnica, preseščena (a manj, ko je zvedela, kdo sva), da se dva belca zanimata za njihovo kulturo, z veseljem razkazala zgradbo z odrom in drugimi prostori ter stalno fotografsko razstavo, iz katere diha težka zgodovina Črncev s por-

treti njihovih borcev za svobodo in napredek črnkega človeka. Na eni strani blišč, na drugi skromnost, pa žal tudi precejšnja zanemarjenost. In vendar je upravičena pripoved ob zagrejenosti odražala tudi intelektualno moč, razsodnost, predvsem pa ne resigniranost. Morda je prav v tem njihova prihodnost. Potem sva se zapejla skozi Rockefellerjev park in predel, ki ga je pred leti občina določila za »nacionalne parke« raznih etničnih skupin, med katerimi je tudi »jugoslovanski park«. Žal so danes tudi »nacionalni parki« povsem razdejani; nad njimi se je sprostil vandalizem črnkega in drugega podzemlja. Povsod ležijo razbiti kipi ali podstavki brez njih, povsod zapuščeno. Zdaj namerava baje občina vse te parke obnoviti, ker da so se razmere v tistem okraju popravile, civilizirale.

(Povzetki iz dnevnika Jožeta Korena o gostovanju Tržaškega okteta v ZDA in Kanadi - 2. nadaljevanje)

POPRAVEK

V prvem nadaljevanju nam jo je tiskarski škrat zagodel. V Clevelandu živi 80.000 Slovencev in ne 8.000 kot je bilo pomotoma napisano. Bralcem in avtorju se oprostamo.

Uredništvo

20. JANUAR 88

BTE

ZAKLADNE VREDNOTNICE V EVRODEVIZI

Zapadlost 27. JANUARJA 1989

● BTE so vrednotnice v ECU (European Currency Unit - Evropska denarna enota), to je v denarni enoti EGS.

● Obresti in kapital se izplačujejo v lirah na osnovi menjave lira/ECU dne 25. januarja 1989.

● Emisijska cena »alla pari« bo izplačana v lirah na osnovi menjave z dne 18. januarja 1988.

● Vrednotnice bodo na dražbi po določeni obrestni meri. Dražbe se lahko udeležijo posredniki, ki sodelujejo na dražbah BOT. Varčevalci lahko rezervirajo vrednotnice pri bančnih zavodih.

● Udeleženci lahko oddajo prošnje po 8,60% obrestni meri, oziroma po obrestni meri, ki je nižja za 5 stotink ali mnogo-kratnik. Prošnje morajo dospeti na Banca d'Italia, Servizio Mercati Monetario e Finanziario, Ul. Nazionale 91 - Rim, do 12. ure dne 19. januarja 1988.

● BTE je treba poravnati dne 22. januarja 1988 brez poviška dnevnih obresti (die-timi).

● Vrednotnice ne bodo tiskane: lastništvo bo evidentirala »centralna uprava« pri Banca d'Italia.

Emisijska cena
v ECU

100%

Rok
dni

373

Začetna obrestna mera
dražbe

8,60%

BTE

EVROPSKA NALOŽBA

Zvezni izvršni svet v stiski zaradi deviznega zakona

Oster boj med zagovorniki novega in starega v SFRJ

Pravijo, da gre v tretje rado. Čeprav po presledku več kot petnajst let, se je namreč letos pripetilo, da ni bila pred koncem starega poslovnega leta, kot je to navada, sprejeta zvezna resolucija o gospodarskem razvoju v letošnjem letu. Sprejet ni bil niti zvezni proračun. V kratkem roku, ki je po zaslugi zvezne vlade, ki je do zadnjega odlašala s predlogi navedenih aktov, ostal delegatom v zvezni skupščini, tem namreč do konca lanskega leta ni uspelo doseči soglasij o nekaterih najbolj perečih vprašanjih, v prvi vrsti o spremembah deviznega zakona.

Soglasij tudi ni bilo o predlaganem povišanju zveznega proračuna kar za 87 odstotkov v primerjavi s prejšnjim letom, potem ko je zvezni vladi uspelo doseči skoro tolikšno povišanje malo pred tem. Kot skoraj vsa leta nazaj je ta vlada računala, da ji bo tudi tokrat zadnji hip uspelo spraviti skozi rešeta zveznih skupščinskih teles tako zvezni proračun kot resolucijo o gospodarskem razvoju, pri čemer je vedno računala na zagato s časom, kar ji pa letos, kot rečeno, tretjič v zadnjih dveh desetletjih ni uspelo.

Vendar pa lahko damo letošnji »zakasnitvi« sprejema obeh navedenih aktov, s katerimi je seveda povezana še vrsta drugih, poseben pomen, čeprav menimo, da sama odložitve na letošnje leto ni kaj posebno pomembna. Vsaj za sedaj ne, kolikor ne bo postalo to pomembno če, oziroma ker ne bodo rešena temeljna vprašanja družbenega in s tem gospodarskega razvoja države, ki so se nakopičila do danes.

V čem je poseben pomen zakasnitve sprejema dveh tako pomembnih aktov kot sta zvezni proračun in resolucija o gospodarskem razvoju v letošnjem letu? Kot vemo iz prejšnjega poročanja, sta vezali slovenska in hrvaška republiška ljudska skupščina soglasje na zvezni proračun in resolucijo na poprejšnje uskladitev stališč v zvezi s spremembo deviznega zakona v smislu njunih zahtev in stališča Gospodarske zbornice Jugoslavije. Ne bi se smelo namreč ponoviti tisto iz prejšnjega leta, ko je bil zakon s sedanjo vsebino sprejet s preglasovanjem, zakon, ki je, kot je bilo tudi napovedano, spravljal posebno izvoznike, ki so vezani na uvoz surovin in drugega reprodukcijskega materiala pa tudi sodobnejše opreme, v zelo težak položaj. Po tem zakonu so namreč devize centralizirane in z njimi razpolaga administracija in ne tisti, ki jih zaslužijo. Tako se večji del deviz poleg za plačilo dolgov uporablja za tiste, ki jih sploh ne ustvarjajo.

To bi bil enostaven prikaz stanja, ki je pripeljalo do ostre delitve v sami skupščini, kot bi lahko dejali, v dva tabora: na eni strani so tisti, ki se borijo za gospodarno delitev deviz, in na tiste, ki zagovarjajo sedanje stanje. Prvo zagovarjajo in zastopajo delegati slovenske in hrvaške skupščine ter z njimi Gospodarska zbornica Jugoslavije, dejali bi razviti del države, drugo pa ostale republike in obe pokrajini. Zanimivo je npr., da sedanji režim najbolj zagovarjata Črna gora in Makedonija pa tudi Kosovo. In tudi seveda zvezna vlada, ki je šele sedaj, ko to poročamo in ko se je začelo nadaljevanje dela skupščinskih od-

borov, da bi našli skupna stališča za izhod iz sedanjega stanja, nekoliko spremenila stališče.

Podpredsednik vlade je namreč v imenu zvezne vlade ponudil kompromisno rešitev, in to začasno tako, da bi v tem času — rečeno je, da v prvem četrtletju letos — prišli končno do sistemskih rešitev zadeve. To naj bi tudi pomenilo postopen korak k uveljavljanju tržnih zakonitosti in postopno odpravo upravnih posegov v gospodarstvo. Ti so namreč sedaj že taki, da skoro ni področja, kjer ne bi odločala uprava, čeprav se verjetno sama zaveda, kam je vse to pripeljalo tako gospodarstvo kot vso družbo. Tudi sedanje zaostritve, ki se kažejo često v medsebojnih obtoževanjih, so posledica poseganja gospodarske in politične birokracije v vsakdanje življenje družbe s tendenco vedno večje uniformiranosti in centraliziranosti oblasti in s tem centralističnega vodenja države. Ko se rešuje torej vprašanje v zvezi z devizami, se odpira tudi širše vprašanje preobrazbe družbe sploh.

Sedanje stanje je najlepše in jasno opisal predsednik predsedstva CK Zveze komunistov Slovenije Milan Kučan v nagovoru ob podelitvi vsakoletnih nagrad Gospodarske zbornice Slovenije zaslužnim gospodarstvenikom v Sloveniji. Ob sedanjih dogajanjih v skupščini Jugoslavije, vroči polemiki, pritiskih, ostrih in kdaj neodmerjenih besedah, zvišanih tonih ob sprejemanju aktov za letošnje leto, se postavlja vprašanje, kakšna naj bo naša razvojna in ekonomska politika, je dejal M. Kučan in se vprašal: »Komu naj se prikloni — ali tistim, ki s svojimi gospodarskimi in poslovnimi rezultati, s svojo poslovno in razvojno usmeritvijo, svojo sposobnostjo uveljavljati se..., ali tistim, ki svojo poslovno gospodarsko in razvojno impotentnost, nedelavnost, neustvarjalnost zakrivajo za zideologizirane in spolitizirane formule socialne pravičnosti, ki ne more prinesiti nič drugega kot enakost v revščini in življenje na robu Evrope z ambicijami za prejšnje in ne za prihodnje stoletje...«.

Na zunaj se kaže sedanja zaostritve razprav in dogovarjanj o nadaljnjem razvoju gospodarstva in družbe kot spopad med razvitimi in nerazvitimi, kar pa ni točno, saj to, kar je sedaj in kar podpira zvezna vlada, ne koristi vsem uspešnim gospodarskim subjektom v državi. Res je, da stoji v borbi za prehod na pot tržnega gospodarjenja na čelu Slovenija, ki se bori, da bi ekonomski zakoni preglašili administrativne, kot je dejal te dni predsednik slovenske gospodarske zbornice Marko Bulc na pogovoru v dvorcu Zemono pri Ajdovščini. Stališče, ki ni v nobenem skladu s stališčem predsednika zvezne vlade, kot izhaja iz njegovih izjav ob obisku železarne v Zenici, kjer se je obregnil ob to, da tu prejemajo do štirikrat nižje prejemke kot železarji na Ravnah na Koroškem. Ni pa povedal zakaj in zato so ga ravniški železarji javno pozvali, da obišče tudi njih in si ogleda, kako se pri njih dela in zakaj imajo lahko toliko višje osebné dohodeke.

Naj zaključim: letošnja pomlad, pa tudi vse leto bo kot sedaj kaže, vroče. Od tega, kako bodo rešena sedaj odprta pereča vprašanja — devizni zakon, problem cen, monetarni sistem in še kaj — pa bo odvisen nadaljnji razvoj gospodarstva in družbe sploh.

—zj—

patronat inac svetuje

Kmetice, obrtnice in trgovke prejmejo porodniško doklado

Vpr.: »Pred enim letom sem rodila sina in na podlagi zakona sem vložila na INPS prošnjo za porodniško podporo. Do danes pa nisem dobila še nobenega odgovora. Morda to pomeni, da kot kmetica nimam te pravice? Se vam ne zdi, da je to diskriminacija za našo kategorijo?«

V. F.

Odg.: »Kot kmečka zavarovanka ste ob rojstvu svojega otroka imeli pravico do sicer neznatnega porodniškega nakazila, ki ga je dolžan izplačati teritorialno pristojni sedež INPS. Ta denarna pomoč pa je vse do konca leta 1987 bila res le simbolična, saj je zajemala le enkratni forfetarni znesek 50.000 lir. Posebno v Trstu, kjer je rojstvo v kmečki družini že skoraj prava redkost, pa INPS rad zavlačuje rešitev teh praktik in zamude pri izplačevanju porodniškega nakazila spadajo že v prakso. Morda bi bilo potrebno, da bi urgirali rešitev zadeve na pristojnem uradu.

Kar pa zadeva širši problem materinske zaštite samostojnih delav po dosedanjem diskriminacijskem odnosu, beležimo od 1. januarja 1988 izredno pomembno novost. Kmetice, obrtnice in trgovke so bile namreč izenačene z odvisnimi delavkami in imajo odslej pravico do povsem paritetne porodniške doklade. V tem smislu določa zakon št. 546 z dne 29. decembra 1987, ki je bil objavljen v Uradnem listu 7. januarja letos in bo začel veljati z 22. januarjem, vendar bodo te finančne ugodnosti začele veljati že od 1. januarja. Ni treba posebej po-

udarjati, da gre za veliko socialno pridobitev, za uresničitev katere pa je bil potreben dolg in težak sindikalno-političen boj. Z novim zakonskim ukrepom je bila tako odpravljena še ena huda diskriminacija na račun samostojnih zavarovank, katerih porodniško varstvo je sedaj postalo učinkovito in socialno pravično.

Kaj pravzaprav predvideva omenjeni zakon?

Kmečke, obrtniške in trgovske zavarovanke, ki so redno vpisane v zadevne sezname in plačujejo socialne dajatve INPS, imajo, podobno kot odvisne delavke, pravico do 5-mesečne porodniške odškodnine in sicer dva meseca pred in tri mesece po porodu. V primeru spontanega oziroma terapevtskega splava po drugem mesecu nosečnosti pa pritiče enomesečna odškodnina. Višina porodniške podpore je precejšnja, saj za kmečke zavarovanke znaša 80% najnižje plače kmečkih delavcev, za obrtnice in trgovke pa 80% najnižje plače uradnik. Upravičence morajo vložiti prošnjo na INPS in priložiti potrdilo Krajevne zdravstvene enote, ki navaja datum poroda. Za finančno kritje te doklade bodo morali kmečki, obrtniški in trgovski zavarovanci obeh spolov obvezno plačati v ta namen letni prispevek 18.000 lir. Med parlamentarno razpravo pa so iz zakonskega besedila črtali člen, da delodajalec ne more odpustiti iz službe družinske pomočnice od začetka nosečnosti pa do enega leta starosti otroka.

B. S.



PRIMO ROVIS
NUDI PRAVIM LJUBITELJEM KAVE
 bogato izbiro najboljših kav
 kakovostnokavo po najugodnejši ceni
 dnevno sveže praženo in surovo kavo

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO
 Roma - Via G. B. Martini 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

OBVEZNIŠKA POSOJILA S ŠESTMESEČNIMI OVREDNOTENIMI OBRESTMi IN POVIŠANJi GLAVNICE

Sporočamo, da sta v smislu pravilnika spodaj navedenih posojil vrednost kupona in poviška kapitala v izplačilu sledeči:

Kuponi	Poviški kapitala	
	polletje 1.2.1988	skupna vrednost 1.8.1988
POSOJILA	izplačljivi 1.8.1988	
1983-1990 ovrednoteno I. emisija (Curie)	8,—%	—2,849% —14,206%
1984-1992 ovrednoteno I. emisija (Crookes)	6,50%	—1,349% —2,637%
1984-1993 ovrednoteno III. emisija (Oersted)	5,15%	+ 0,90% + 7,74%
	izplačljivi 16.8.1988	skupna vrednost 16.8.1988
1986-1996-2001 ovred. I. emisija (Newton)	5,15%	+ 0,515% + 2,675%

Podrobnejše obrazložitve zgoraj navedenih vrednosti so objavljene v Uradnem listu.

Poučna knjiga izpod peresa goriškega časnikarja Marka Waltritscha

Kmečko-obrtne hranilnice v Furlaniji od njihove ustanovitve pa do fašizma

Pred nedavnim je izšla pod pokroviteljstvom Deželnega zavoda za zgodovino odpravnost knjiga z naslovom »Le Casse Rurali Friulane dalla loro costituzione al fascismo« oz. »Kmečko-obrtne hranilnice v Furlaniji od njihove ustanovitve do fašizma«. Avtor knjige je goriški časnikar Marko Waltritsch. Kdor pozna že prejšnja Waltritscheva dela, bo z veseljem vzel v roke in prav tako z veseljem prebral zadnje avtorjevo delo. Že sam naslov nam jasno ponazarja vsebino.

Knjigi je posvetil predgovor deželni odbornik za obrtništvo, zadrugništvo in izseljenstvo odv. Vinicio Turello. V kratkem, a jedrnatem predgovoru je poudarjena važnost, ki jo je imelo zadrugništvo na kmetijskem in na ostalih področjih za razvoj furlanske dežele. Avtor je razdelil svojo analizo in pregled zgodovine furlanskih kmečko-obrtnih hranilnic na 17 poglavij. V prvih nam poda pregled kmetijstva v 19. stoletju in prerez ankete senatorja Jacinija o splošnem stanju v Furlaniji. Vsebinsko bogatijo številni vložki iz tedanjih poročil, ki dajejo pregledu večjo stvarnost in ga poživljajo.

V nadaljevanju knjige in v zgoščenem pregledu zadrugništva v Evropi, to je z opisom prvih združenj v modernem smislu na Angleškem in postopnem razvoju le-teh v evropskem merilu, nam avtor poda tudi nekaj zanimi-

vih podatkov o začetku slovenskih hranilnic in zadrugnih zvez v avstro-ogorskem cesarstvu. Preden preide avtor na pregled ustanavljanja prvih hranilnic v Furlaniji, nam poda kratek prežer italijanskega zadrugništva. Prvo hranilnico so ustanovili v Furlaniji leta 1884 v vasi Fagnigola v občini Azzano Decimo blizu Pordenona. Ustanovitvi je prisostvoval tudi tedanji zadrugni voditelj Leon Wollemborg. Istega leta so bile ustanovljene v pordenonskem okraju še hranilnice v kraju Pravidomini, ki je danes najstarejša še obstoječa hranilnica v naši deželi, nadalje hranilnica v kraju S. Lorenzo d'Arzene, v San Giovanni-ju di Casarsa in v sami Casarsi.

Po ustanovitvi prvih hranilnic se je zadrugni duh širil in na področju zadrugnega kredita smo beležili vedno številnejše hranilnice. Ob istočasnem razvoju hranilnic pa smo beležili tudi vzpon drugih bančnih ustanov. Žal moramo ugotoviti, da so številne hranilnice že po prvih letih delovanja zašle v težave. Vzrok je bil pretežno v premalo razvitem zadrugnem duhu, saj so številni člani velikokrat izstopili iz kreditnih združenj, komaj jim je uspelo doseči cilj, ki so si ga zadali ob vstopu v združenje. Mnogokrat pa je bila kriva propada hranilnic tudi huda konkurenca drugih bančnih zavodov.

Precejšen razvoj so beležile hranilnice v Furlaniji v zadnjem desetletju prejšnjega stoletja. Z razvojem pa so se začele tudi razprtije. Začeli so prevladovati politični interesi nad zadrugniškimi in hranilnice so se začele deliti glede na politični izvor. Precej nasprotovanja je bilo med »katoliškimi« ali tudi »belimi« in »naprednimi« ali »liberalnimi« hranilnicami. Iz tega obdobja je precej poznan župnik Luigi Cerrutti, ki je skušal pomirjevalno vplivati na te razprtije.

Avtor nam nato poda precej natančen pregled o gospodarstvu v Karniji in o delovanju furlanskih katoliških združenj na zadrugnem in kreditnem področju. Naslednja poglavja obravnavajo delovanje furlanskih socialistov med videnskimi železničarji in v Karniji ter poslovanje Zadrugne karnijske banke. Kot na vsem državnem ozemlju, se je tudi v Furlaniji z nastopom fašizma začelo propadanje zadrugnih kreditnih ustanov, zlasti hranilnic. Še prej so začle v precej hranilnice v zadnjih mesecih prve svetovne vojne po kobariškem razsulu italijanske vojske, ko so Furlanijo ponovno zasedle avstrijske čete. Pri razpustu številnih hranilnic je botrovalo tudi težavno povojno gospodarsko stanje.

Brajnik

Sejem elektronike
popusti do 50%
UNIVERSALTECNICA

RADIOREGISTRATORJI
BARVNI TV
HI-FI
VIDEOREGISTRATORJI
TELEKAMERE
RAČUNALNIKI
AVTORADIO

V teku sta dve veliki reklamni akciji trgovine Universaltecnica:
SEJEM BELE TEHNIKE in
SEJEM ELEKTRONIKE. Šestdeset dni bo trajal ta dvojni praznik z neverjetno nizkimi cenami in dejanskimi popusti do 50 % tudi za nakup na obroke (petletna odplačilna doba!). Niste še nikoli slišali za priložnosti, ki se jih ne sme zamuditi? Tu so na doseg roke, med osem tisoč izdelki v trgovini Universaltecnica.

TRST
 ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI: Korzo Saba 18
 RADIOTELEVIZIJA, ELEKTRONIKA: Trg Goldoni 1
 VIDEOREGISTRACIJA, HI-FI: Ulica Zudecche 1
 CAR STEREO: Ulica Machiavelli 3

KPI: Zakon za obmejna področja čimprej odobriti!

VIDEM — V palači Kechler v Vidmu je včeraj deželno tajništvo KPI, v sodelovanju z evropsko, parlamentarno in deželno strankino skupino priredilo srečanje, ki je bilo namenjeno vprašanju zakona za obmejna področja, katerega usoda je v sedanjem trenutku še nejasna.

Ožji odbor je že odobril osnutek in ga predložil vladi: sedaj pa še ni znano, kaj bo naredila vlada; ali bo predložila svoje besedilo, s tem da bo vanj vključila bistvene postavke odobrenega osnutka, ali pa bo k temu predložila samo amandmaje.

Komunisti so na včerajšnjem srečanju vsekakor odločno poudarili, da morata proračunska komisija in vlada omogočiti, da bo že spomladaj parlament lahko odobril zakon za obmejna področja. To zahtevo so postavili z vso odločnostjo, obenem pa so se obvezali, da bodo v teh mesecih delovali v tej smeri.

Poslanec Renzo Pascolat pa je vsekakor poudaril, da je treba tako stališče zagovarjati enotno. To je potrebno — je dodal komunistični parlamentarec — ker znotraj vladne večine imajo nekatere stranke dvomna stališča, kar lahko prispeva, da se bo odobritev zakona zavlekla v nedogled.

Zaradi vsega tega je treba razčistiti stališča in resnične namere tako na deželni kot na državni ravni — je dodal — ker je od tega zakona odvisna resnična mednarodna vloga Furlanije-Juljske krajine.

Na srečanju, ki so ga priredili komunisti, so bili prisotni sindikalisti, podjetniki, župani in uravnavitelji zainteresiranih področij.

Komunisti so včeraj priredili še dve manifestaciji: v Buji študijsko srečanje o vprašanjih okolja in energije, mladi komunisti (ZKMI) pa šafeto miru od Codroipa do Aviana.

Renzulli: Nesoglasja v vladi glede zaščite manjšine

VIDEM — Socialistični poslanec Gabriele Renzulli je včeraj v intervjuju novinarki televizijske agencije Alpe-Adria Bredi Pahor obširneje govoril o slovenski manjšini, oziroma o njeni zakonski zaščiti. Poslanec Renzulli je o tem vprašanju govoril pred tednom dni na Dnevu emigranta v Čedadu, na katerem je tudi sprejel določene obveze.

Ena od teh je bila, da bo s podtajnikom Spinijem preveril, katere so resnične namere vlade glede zaščitnega zakona za slovensko manjšino. To je v minulem tednu tudi storil — kot pravi v intervjuju — in ponovno prejel potrditev, da v vladnih strankah obstajajo velike razlike glede tega (in ne samo tega) vprašanja. Podtajnik Spini ga je zato pozval, naj naredi vse možne korake, da bi celotna zadeva prešla v roke komisiji za ustavno vprašanja. Zaradi tega bo poslanec Renzulli — tako je včeraj ponovno potrdil — v prihodnjih dneh predložil zakonski osnutek socialistične stranke; v dogovoru s predsednikom omenjene komisije Labriolo bo to vprašanje lahko prišlo na dnevni red razprave. »In tedaj,« je včeraj dodal Renzulli, »bo ta komedija, kot jo imenujem, imela tudi svoje igralce. Videlo se bo, kdo se »skriva« in kdo želi v resnici izvajati ustavna določila.« Glede vsebine samega zakonskega osnutka pa je Renzulli dejal, da je pač treba izhajati iz

izkušenj zadnjih let, ko so se vsi poskusi izjalovili; po njegovem je treba najti tako naravno pot, ki bi pognala to kolesje in sprožila proces zaščite. Po njegovem je treba opustiti empirične in principiellne deklaracije in preiti na konkretna dejanja: in v tem duhu bo sestavljen tudi socialistični zakonski osnutek, v katerem bo socialistična stranka potrdila princip o globalni zaščiti, kjer je globalnost treba razumeti kot sklop pravic, ki jih je treba zagotoviti slovenski manjšini. Kako pa doseči te pravice je že drugo vprašanje: poseči mora v prvi vrsti vlada, važno vlogo pa mora imeti tudi Dežela.

Poslanec Renzulli je govoril tudi o rabi jezika. Dejal je, da je treba slovenski manjšini zagotoviti možnost, da se njeni pripadniki — prav je, da obvladajo tudi italijanski jezik, ker je to potrebno v nekaterih družbenih odnosih — izražajo v materinem jeziku. To je povsem naravno, je dodal, pri čemer ne gre pozabiti, da si v Furlaniji močno prizadevamo za ohranitev in valorizacijo furlanščine. Zakaj bi torej morali uporabljati dvojno mero? se je vprašal socialistični poslanec.

Kaj pa tako imenovana postopnost? Z njo v zvezi poslanec Renzulli pravi, da je treba pripadnike slovenske manjšine postaviti pred »naravno izbiro« (opzione naturale), da se lahko izrečejo o lastni istovetnosti in o ureditvi, ki si jo sami želijo. Kot primer je Renzulli omenil Benečijo: po njegovem je treba temu prebivalstvu nuditi vse pogoje, da lahko dobro izbere s tem da imajo vsi na razpolago vse potrebne instrumente. Ne moremo se obrniti na to prebivalstvo — je dodal — in ga pozvati naj izbira, ne da bi imelo vse potrebne instrumente. To načelo mora po Renzullijevih besedah, v seveda različnih okoliščinah, veljati v vseh ostalih predelih dežele. Na deželni teritoriji je treba pač zagotoviti vrsto bistvenih služb za zaščito manjšin z minimalno stopnjo elastičnosti in torej z minimalno stopnjo postopnosti, ne da bi s tem postavljali nekakšne birokratske prekrate, ampak da bi slovenski manjšini zagotovili pravične zahteve.

Socialistični poslanec je v intervjuju tudi napovedal, da bo PSI svoj osnutek predložila v poslanski zbornici. V sedanjem trenutku je predvsem važno, je še dodal, da se okrog tega vprašanja začne razprava in da se prisili vlado, da se tudi sama izreče.

V zvezi s koroškim šolskim modelom Po dunajskem pogovoru seje komisije izvedencev



Posnetek z mogočne demonstracije na Dunaju

CELOVEC — V petek so predsednik kluba SPOE dr. Heinz Fischer ter govornika za šolstvo SPOE in OEVP, Matzenauer in Schaeffer, na Dunaju sprejeli delegacijo koroških Slovencev, v kateri so bili Feliks Wieser, Matevž Grilc, Tomaž Ogris, Reginald Vospnerek in Karl Smolle. Slovenci so navzočim zastopnikom strank še enkrat izčrpno tolmačili svoje stališče o šolskem vprašanju in odločno poudarili, da se s sklepom strankarskega vrha iz novembra ne strinjajo. Ne strinjajo pa se predvsem z dodatnim razrednim učiteljem, ki bi po sklepu strank ne potreboval kvalifikacije iz slovenščine. Hkrati pa so Slovenci zahtevali tudi za vsakršno drugačno ureditev šolstva na Koroškem komisijo, ki bi strokovno spremljala celotni kompleks skupnega dvojezičnega šolstva.

Po dveurnem pogovoru je predsednik Zveze slovenskih organizacij dipl. inž. Feliks Wieser označil pogovor kot uspel, saj so se domenili, da bo posebna komisija strokovnjakov pri ministrstvu za pouk in umetnost, katere sestava bo vsaj s koroške strani enaka s strokovno komisijo (se pravi, da bodo zastopani koroški Slovenci, celovška univerza), še enkrat natanko proučila odprte točke iz vmesnega poročila strokovne ko-

misije ter še dodatne pedagoške in didaktične probleme dvojezičnega pouka. Ta razgovor bo, tako je povedal Wieser, še meseca januarja, pogovor pa bo stekel na podlagi vmesnega poročila strokovne komisije, ne pa strankarskega ločitvenega sklepa.

Tudi predsednik SPOE-jevskega parlamentarnega kluba Fischer je naznanil, da se bodo januarja pogovarjali na osnovi poročila strokovne komisije, seveda pa on kot strankni zastopnik ni izključil, da bo vsaj za strankine zastopnike podlaga za pogajanje tudi strankarski sklep. Goto-vo torej še trd oreh, ki ga imajo Slovenci pred sabo, saj vsebuje strankarski sklep ločevanje, katero pa Slovenci odločno odklanjajo.

Nekoliko spodbudna pa je bila mogoče tudi izjava Fischerja, da se koalicijski stranki hočeta podrobno informirati o predstavah in željah koroških Slovencev, preden bi v parlamentu glasovali o taki ali drugačni ureditvi dvojezičnega šolstva. Fischer je tudi naznanil, da bo povabil še na poseben razgovor zastopnike nadstrankarskega komiteja za obrambo skupnega dvojezičnega šolstva na Koroškem, saj jim v petek ni dovolil, da bi sodelovali na razgovoru.

ANDREJ MOHAR

Protesti v F-JK in Venetu zaradi prihoda mafijcev

BENETKE - TRST — Upravitelji deželnih uprav Veneta in Furlanije-Juljske krajine ter župani v številnih občinah teh dveh dežel so si tokrat enotni. Enotni v zavračanju obstoječega zakona o konfinaciji, enotni v zahtevi do Rima, da je treba zakon spremeniti. Tozadevni osnutek državnega zakona so v zadnjih dneh lanskega decembra strokovnjaki izdelali v Benetkah. Sestavili so ga juristi Ennio Fortuna, Rodolfo Bettiol in Giuseppe Carraro. Deželni odbor Veneta ga je osvojil. Seveda ga mora odobriti tamkajšnji deželni svet. Predsednik Bernini je povedal, da bo deželna uprava Veneta osnutek poslala vladi in parlamentu v Rim. Podobni osnutek državnega zakona je pred kakim dnem sprejel tudi deželni odbor FJK. Tudi ta mora priti v razpravo v deželni svet. Tudi Biasutti je povedal, da bodo od vlade zahtevali, da spremeni obstoječo zakonodajo.

Tudi predsedstvo komunistične skupine v deželni svet FJK je sklenilo v tem tednu vložiti tozadevni zakonski osnutek, ki naj upošteva splošne smernice že vsebovane v državnem zakonskem osnutku, ki ga je predložila komunistična skupina. Še v teh dneh se bodo o zadevi pogovorili z vodstvom svetovalske skupine iste stranke v Venetu.

Prvi italijanski zakon o konfinaciji je iz leta 1865. Bili so to časi politično-upravne združitve Apeninskega polotoka v enovito državo. V krajih bivšega neapeljskega kraljestva so se prejšnji vladarji, Burboni, poslužili banditov, nazivali so jih »briganti«, da so oporekali oblasti nove italijanske vlade Savojevcev. Vlada je bila nemočna, da bi odpravila to vrsto odpora. Karabinjerji so bili Piemontci, zaradi tega niso uživali zaupanja prebivalstva. Vladi zaradi tega ni preostalo drugega, kot da je osumljenec tolovajstva izgnala iz njihovih krajev ter jih prisilila, da so bivali, pod vsakodnevnim policijskim nadzorom, v krajih, ki so bili daleč od

domačega. Takrat ni bilo telefonov, pošta je bila počasna, tudi prometnih zvez ni bilo veliko. Zaradi tega so bili izgnanci kmalu popolnoma izločeni iz življenja v njihovem kraju.

Fašizem je ta zakon spretno izkoristil, da je v konfinaciji, tokrat v obratno smer, poslal iz Severne in Srednje Italije na Jug, še zlasti na otoke, tisoče političnih nasprotnikov. Med temi so bili najbolj znani protifašisti, od liberalcev do komunistov, od socialistov do republikancev. Med temi so bili tudi tisoči Slovencev in Hrvatov. Bivali so v krajih, ki so jim bili vsiljeni, sicer v zasebnih stanovanjih, vsak dan so se morali javiti na policijski ali karabinjer-ski postaji. Fašizem je svoje politične nasprotnike izenačil s tolovaji.

Po vojni je zakon o konfinaciji ostal v veljavi. Zaradi protestov demokratične javnosti je prišlo do nekaterih sicer nebitvenih sprememb. Sodniki zakon v glavnem izkoriščajo tako, da mafijce, kamoriste in druge podobne »junake«, pošiljajo v severne pokrajine. Občinske uprave so zadoščene, da tem ljudem priskrbijo stanovanje. Če nimajo ti ljudje lastne finančne možnosti za preživljanje mora zanje poskrbeti občinska uprava v kateri imajo vsiljeno bivališče. Konfiniranci se seveda morajo vsak dan javiti pri karabinjerjih.

Če je nekdanji ta zakon imel nekako državno, sicer nečloveško, upravičenost, ker so bili konfiniranci izločeni iz svojega domačega okolja, je to danes absurd. S telefonom se lahko v trenutku povežeš z vsem svetom. K tebi lahko pridejo na obisk prijatelji. Če je mafijec poslan iz Sicilije, Kalabrije ali Neaplja nekam na Sever lahko še vnaprej vodi svoje posle, pa čeprav je daleč od doma. Istočasno pa vzbuja negotovanje v kraju kamor so ga poslali sodniki.

Velikokrat so se župani Furlanije-Juljske krajine, Veneta, Lombardije in Piemonta nad tem hudo-

vali. Kdaj pa kdaj jim je tudi uspelo izgnati iz svojih občin te mafijce. Kronisti še vedno beležijo primere iz leta 1983 v občinah Auranzo in Santo Stefano di Cadore, ko so župani ob podpori vsega prebivalstva in parlamentarcev uspeli v zahtevi, da je sodna oblast drugam prenesta tja poslane mafijce.

Zadeva je spet privrela na dan tik pred novim letom. Sodniki v mestu Reggio Calabria so sklenili, da mora trinajst mafijcev v konfinacijo v druge kraje Italije. Že sama vest je vzbudila proteste v tistih krajih v katerih je bilo določeno, da bodo poslali te mafijce. Ti so čez nekaj dni tja tudi prišli. V Bardolinu ob Gardskem jezeru, v San Vitu al Tagliamento v pordenonski pokrajini, v Latisani, v Piazzoli sul Brenta pri Padovi, in še drugod, povsod, so župani protestirali, ljudje so protestirali. En konfiniranec je prišel tudi v Romans na Goriškem ter tam dobil zatočišče v domu za ostarele, ter seveda hitro vzbudil negotovanje v okolju. Ko so novinari vprašali ljudi kaj mislijo o tem, niso ti sploh hoteli odgovorjati. »Name bodo streljali, če bom kaj povedal. Zaradi tega je bolje da molčim,« so pravili domačini.

Ljudje v teh in drugih krajih nikakor niso zadovoljni s prisotnostjo mafijcev ter njim podobnim. Zaradi tega sedaj tudi tak množični in splošni odpor. Zato je tudi prišlo do doslej najbolj odločnega posega krajevnih političnih oblasti. V zakonskih osnutkih dežel Veneta in Furlanije-Juljske krajine je zahteva, da bi konfiniranje morala doma nadzorovati policija. Če pa je že nujno, da jih pošljejo kam drugam, naj bo to le v mejah dežele, kjer imajo stalno bivališče. Pošiljanje v druge pokrajine, v glavnem na Sever, vzbuja samo nemir, državna uprava pa od tega nima prav nobene koristi.

MARKO WALTRITSCH

Istrski tartufi so vse bolj »zlati«

LIVADE — Istrski nabiralci tartufov, predvsem pa tisti iz motovunskega gozda, so te dni po približno treh mesecih trdega dela (nabiranje ni tako enostavno) zaključili sezono. V bužetski Sumariji, kjer imajo registriranih 300 nabiralcev tartufov (verjetno jih je precej več, ker dovolilnica velja za vse družinske člane, nekaj pa jih nabira na črno), so v tem času odkupili vsega le 1500 kilogramov tartufov. Seveda pa pomeni ta številka nekaj drugega, če vemo, da jih prodajajo po takih cenah, kot bi bili iz zlata. Za tartufe extra, prve in druge kategorije je prejel nabiralec ob koncu tartufarske sezone milijon (novih, seveda) dinarjev, za kilogram tartufov tretje kategorije pa 400 tisoč dinarjev, devet desetih tega izvozijo v Italijo. Seveda pa bužetska Sumarija ni edina, ki izvažata. Ravkarjani namreč, da vsaj še danes takoliko preprodajo nabiralci v Italijo po ilegalnih poteh in seveda po višjih cenah.

B. Š.

Dežela izdala publikacijo z vsemi ukrepi za obnovo potresnega območja

VIDEM — Deželna uprava je v teh dneh izdala publikacijo, v kateri so zbrani vsi zakoni, odloki in okrožnice, ki zadevajo obnovo potresnega območja Furlanije. Uvodni članek je v njej napisal pristojni deželni odbornik Roberto Dominici, ki podrobno govori o ukrepih, ki so bili sprejeti, da je obnova od potresa prizadete Furlanije v bistvu že zaključena. Publikacija ni namenjena samo neposredno prizadetim prebivalcem in upraviteljem, ampak tudi drugim gospodarskim in političnim operaterjem, ki najdejo v tem dokumentu točen pregled vseh zakonskih določil.

Vsega skupaj je deželna uprava sprejela štiri zakone (17/76, 30/77, 63/77 in 55/86), poleg številnih odlokov in okrožnic. Pri obravnavanju vseh teh ukrepov je jasno razvidno, da se je pri obnovi potresnega območja uveljavil tako imenovani »model Furlanije«, ki je — sodeč po rezultatih — obrodil pozitivne rezultate. Dovolj je, da pogledamo, kako se je popoprtna obnova »izvajala« na primer v Beliceju, kjer prav v teh dneh »proslavljajo« dvajsetletnico potresa z naravnost poraznimi rezultati.



vestecasa s.a.s.

STVARNA PRILOŽNOST PRIHRANKA
PRI PRENOVITVI VAŠEGA STANO-
VANJA

**TRADICIONALNI
ZIMSKI SEJEM**

Drevored Verdi 40/42

TRŽIČ — Tel. 0481/40148

PERNICE — ODEJE — PREŠITE

ODEJE — PREGRINJALA — ZAVE-

SE — PREPROGE — RJUHE ITD.

IZKORISTITE TO PRILOŽNOST
VAŠ DOM VAM BO HVALEŽEN!

Po večletnem zavlačevanju v tržaški pokrajini

V kratkem volitve za izdelavo seznama kmetijskih podjetnikov

V tržaški pokrajini je začela z delom komisija za pripravo prvih volitev za ustanovitev pokrajinskega seznama kmetijskih podjetnikov. Predsednik deželnega odbora F-JK Biasutti je namreč 9. t. m. izdal odlok, s katerim je imenoval komisarja Roberta Caprinija, ki naj sproži postopek za volitve. V posvetovalni komisiji za pripravo volitev za prvi seznam kmetijskih podjetnikov pa so predstavniki Kmečke zveze, Coldiretti in veleposestnikov. Komisar in komisija bosta delovala na Trgovinski zbornici. Komisar mora v teku 10 dni razobesiti razglas o razpisu volitev, v katerem vabi vse zainteresirane, naj vložijo prošnjo za vključitev v seznam. Ob vsem tem moramo poudariti, da je tržaška pokrajina edina, ki še nima seznama kmetovalcev. Razlog, da je temu tako, smo prav Slovenci.

Leta 1976 je odlok takratnega predsednika deželnega odbora Comellija sprožil prvi postopek za pripravo volitev in za ustanovitev pokrajinskega seznama kmetijskih podjetnikov v tržaški in drugih pokrajinah Furlanije-Juljske krajine. Osnova postopka je bil zakon iz leta 1972. Ob pripravljani komisiji je bila ustanovljena tudi posvetovalna komisija in to je seveda veljalo za vse pokrajine. V tržaški pokrajini so bili v posvetovalni komisiji tudi trije predstavniki Kmečke zveze. Operativno se je komisija naslanjala na Trgovinsko zbornico. Predstavniki slovenskih kmetovalcev so postavili kot osnovni pogoj za delovanje komisije rabo slovenščine. Komisija naj bi torej delovala dvojezično, dvojezični naj bi bili tudi vsi uradni akti kot tudi razglas za volitve. Vse te zahteve so bile nadvse upravičene, saj je v tržaški pokrajini večina kmetov slovenske narodnosti. Upravičenost zahtev tudi tokrat ni pomagala in zadeve so se takoj zapletle. Trgovinska zbornica ni zagotovila komisiji tajništva, ki naj bi omogočilo dvojezično delovanje, čeprav bi to morala narediti. Brez tajništva se je delo komisije v bistvu ustavilo in tako ni prišlo do volitev in posebnega

seznama. To je seveda povzročilo nemalo težav kmetovalcem in tudi samim upravnim telesom in seveda Deželi. Seznam kmetijskih podjetnikov je kot ostali poklicni sezname v bistvu uradno potrdilo, da nekdo opravlja določen poklic in da ima za to vse rekvizite. Dežela namreč dodeljuje podpore in nudi olajšave tistim kmetovalcem, ki so v seznamu. Za tržaško pokrajino so se stvari zapletale, ker je bilo potrebno vsakič iskati posebne rešitve.

Dežela se je sedaj končno odločila, da zadevo reši, imenuje posebnega komisarja in tako sproži postopek za volitve za novi seznam; slednji bo pač moral imeti svoje vodstvo. Vsi postopki bodo seveda posebni. Volitve mora razpisati komisar, nekdanja posvetovalna komisija pa je sedaj sestavljena iz treh članov. Kmečka zveza pa seveda ni odstopila od svojih zahtev in je poslala novemu komisarju pismo, v katerem zahteva dvojezično poslovanje in seveda dvojezični razpis.

»Glede na dejstvo,« je med drugim rečeno v pismu, »da pripada ogromna večina tržaških kmetov slovenski narodnosti skupnosti, je naša Zveza v skladu z najosnovnejšimi demokratičnimi načeli dosledno postavljala zahtevo, da morajo vse ustanove, organi in službe, ki so kmetom na uslugo, zagotoviti delovanje tudi v slovenskem jeziku. To zahtevo so naši predstavniki postavili tudi na prvi seji posvetovalne komisije za pripravo volitev za ustanovitev pokrajinskega seznama kmetijskih podjetnikov leta 1976, ki pa na žalost ni bila upoštevana s strani pristojnih oblasti, ki so dolžne po zakonu zagotoviti omenjeni komisiji tajništvo osebje. To je bil tudi glavni razlog, da v tržaški pokrajini, za razliko od ostalih pokrajin v naši deželi, še ni bil ustanovljen omenjeni seznam. Prepričani smo, da boste Vi to demokratično načelo spoštovali in tako omogočili dvojezično delovanje posvetovalne komisije ter izdajo in pripravo vsega materiala tudi v slovenščini.«

Sindikata in konferenca o državnih udeležbah

»Najprej moramo posodobiti to, kar v Trstu že obstaja«

Pogovor s pokrajinskim tajnikom CGIL R. Treuom

Kriza, ki je zajela državna podjetja v našem mestu toliko bolj občutimo, ker mu njegova zemljepisna lega ne omogoča večjih alternativnih industrijskih dejavnosti. Primernih prostorov, kjer bi lahko postavili nove industrijske obrate takorekoč ni, obstajajo pa opuščene industrijske strukture, za katere so že nared sanacijski načrti, vendar tudi tu stvari počasi napredujejo. To pot smo se s sindikalistom CGIL Robertom Treuom pogovarjali, kakšen pomen bo imela deželna konferenca o državnih udeležbah za krajevne gospodarske razmere.

V zadnjih treh letih posvetovanj in proučevanj, kako poživiti tržaško gospodarstvo, smo žal dosegli le malo dobrih rezultatov. Državna podjetja se nahajajo v hudih težavah, iz katerih bo le težko priti. Tovarna velikih motorjev, vzporedno z njo podjetje Isotta Fraschini, ladjedelnica ATSM in Italcantieri, škedenjska železarna AIT, družba Lloyd, vsa ta podjetja životarijo v skoraj popolnem upravnem kaosu. Manjkajo primerne strategije, zlasti s strani deželne uprave, manjka tudi dobra politična volja naših upraviteljev, kljub temu da obstajajo možnosti za sanacijo. Za Trst smo večkrat slišali, da bi lahko postal enkrat

železarski pol, drugič navtični, nato dizelski, že nekakšna moda je, da danes govorimo o raziskovalnem polu. Če že to počenjamo pomeni, da obstajajo tudi možnosti za uresničitev vsaj nekaterih pobud in načrtov, ki jih družba IRI ustvarja. Dokaz, da smo v naši deželi s pomočjo razpoložljivih sredstev in struktur sposobni tudi izrednih dosežkov, je velikanka Micoperi, ki so jo delno gradili v Trstu in Tržiču. Sposobnost tukajšnje delovne sile bi lahko ustrezneje izkoristili in brez dvoma bi lahko postali zanimivi tudi zunaj domačega tržišča. Nekaj krivde za nastali položaj seveda nosi tudi IRI sama, saj je v preteklosti izkoriščala deželno območje le v lastne interese.

Kako bi to bolje pojasnili?

Pred leti je bila v Trstu ustanovljena nova služba za industrijsko promocijo SPI (Società promozioni industriali), ki naj bi skrbela za razvoj male in nove industrije. Dežela je to službo redno financirala, do danes pa sploh ni pokazala nobenega učinka. V resnici je to silno nedinamična in zbioratizirana služba, ki odklanja vsakršno sodelovanje z ostalimi velikimi finančnimi službami in hoče delati po svojih kriterijih. Vprašljivo je torej, kako je SPI razpoložljivi denar upravljal. Po drugi strani pa je IRI naši deželi odmerila več naložb, ki pa jih je prav tako sama upravljala. Denar je namenila zlasti svojim podjetjem, nova dela in gradnje pa je dajala v zakup svojim »zaveznicam«, tako da se ji je naložen denar vselej vračal. Razumljivo je, da je Furlanija-Juljska krajina izredno vabljiva za IRI, ki si tu ustvarja velikanske finančne interese. Ker pa živimo v popolnem pomanjkanju domačih upravnih in gospodarskih strategij, tudi dopuščamo, da se to dogaja.

Ali ima vaš sindikat kakšne alternativne predloge, ki bi pripomogli, da bi tržaško gospodarstvo, seveda s pomočjo IRI, vendarle prilezlo na zeleno vejo?

Po mojem mnenju bi morali IRI in Dežela čimprej ustvariti plodno sodelovanje. Krajevni gospodarski razvoj bi moral potekati vzporedno s potrebami in oblikami razvoja na državni ravni. Mnenja pa sem, da bi bilo treba najprej posodobiti in sanirati obstoječe industrijske objekte in šele potem ustvarjati nove. Predvsem pa bi bilo treba premostiti številne birokratske predsodke in vzle, ki jih je tudi IRI sama zapletla in od osrednje vlade zahtevati jasne in predvsem uresničljive sanacijske načrte. Omenili smo raziskovalni sektor. Z njim je tesno povezano uvajanje nove, visoko razvite tehnologije, ki bi lahko znatno pripomogla k posodabljanju predelovalne industrije in majhnih podjetij. Skratka, industrija potrebuje temeljito preureditev, ki pa mora nujno potekati postopoma in mora seveda biti naravnana na prihodnost. Samo ustvarjati nova delovna mesta in sodobne delovne pogoje za trenutno potrebo je daleč premalo; upoštevati je treba predvsem splošne razvojne možnosti naše dežele. Menim namreč, da njena zemljepisna lega ne omogoča megalomanskih industrijskih objektov, temveč narekuje specifične rešitve, ki pa so prav tako lahko ustrezne.

MIMA KAPELJ

Polemika organizacij za varstvo okolja

Občina, ki ni sposobna upravljati niti odpadkov

Tržaška občinska uprava je še enkrat dokazala, kako malo jo skrbi zdravje prebivalstva in varstvo naravnega okolja, ko je v ponedeljek izdala odlok za ponovno odprtje odpadka v Ulici Errera. Gre sicer za začasen ukrep, ki naj bi trajal le teden dni, torej do jutri, a iz izkušnje vemo, da so ravno takšne odločitve večkrat najbolj trajne. S to mislijo se je včeraj zjutraj v polemiki in razgretem ozračju pričela tiskovna konferenca, ki so jo na sedežu agencije ANSA v Trstu priredile organizacije za varstvo okolja — WWF, Prijatelji zemlje, Italia nostra in Zveza za okolje.

V imenu Prijateljev zemlje je prvi prevzel besedo ing. Alberto Russianin. Ponovno je opozoril na dve temeljni vprašanji, na kateri Občina sploh neče odgovoriti in si pravzaprav izmišlja priložnostne odgovore, da bi pomirila prebivalstvo. Gre za vprašanje odpada in namestitve nove naprave za uničevanje smeti. Znano je, da ambientalistične organizacije že nekaj let ostro nasprotujejo gradnji novega upepeljevalnika in se zavzemajo za napravo, ki bi predelovala smeti. Njihovi predlogi pa so doslej naleteli na gluha ušesa.

Deželni zakon št. 30 je poveril županom možnost odločanja pri vprašanjih, ki zadevajo javne odpade in uničevanje smeti. Tržaški župan je ta zakon »zlorabil«, oziroma izkoristil za najslabšo rešitev. Odločil se je namreč, da odredi začasno odprtje odpadka v Ulici Errera. Russianin je prisotne novinarje opozoril, da odlagališče smeti v tej ulici dejansko ne odgovarja najosnovnejšim normam za varstvo okolja, kar jasno čutijo vsi, ki stanujejo v bližini. Občina poleg tega vse doslej ni hotela pojasniti, kam se iztekajo tekoči mestni odpadki in po vsej verjetnosti se večina teh nedovoljeno »izli-va« na odlagališče v Ulici Errera.

Odbornik za zdravstvo Cernitz je napeto in nevzdržno stanje še poslabšal. Kdor je hotel odvračati smeti na edini pooblaščen odpad v dolini pri Orehu, je moral plačati približno 3.500 lir za tono smeti. Odbornik je to ceno znižal na 2.000 lir. Posledice takšne odločitve so očitne, saj bo zaradi znižane cene odpadkov vedno več. Ko bodo začeli podirati klavnico in graditi novi stadion, bo odpadni gradbeni material kaj kmalu napolnil odlagališče pri Orehu. Trenutno pa nihče ne ve, kaj bo storila Občina potem. Ali

bo spet »začasno« odprla odpad v Ulici Errera?

Predstavniki Zveze za okolje dr. Paolo Gregori je napovedal, da se bodo ambientalistične organizacije v četrtek sestale z odbornikom De Gioio in ga opozorile na najnujnejše probleme, ki jih mora občinska uprava čimprej rešiti, predstavnica tržaške sekcije Mednarodnega sklada za zaščito narave (WWF) Lia Brautti pa se je v svojem govoru omejila na predloge organizacij za varstvo okolja glede ločnega nabiranja odpadkov, predvsem papirja, stekla, kovin in nevarnih snovi. Vsak Tržičan »proizvede« dnevno približno 1 kg odpadkov. V tržaški pokrajini se torej vsak dan nakopiči okrog 260 tisoč ton vsakovrstnih odpadkov (papirja je 30 odstotkov). Razne tvrdke v F-JK so predlagale Občini namestitve posebnih zabojev za nabiranje papirja, stekla ipd. Občina bi morala za vsak zaboj plačati letno okrog 200 tisoč lir, odvoz pa bi bil brezplačen. Odgovorni so na videz sicer pokazali nekaj zanimanja za te predloge, a so z zavlačevanjem jasno dokazali, kaj mislijo v resnici. Doslej so zaboje za nabiranje papirja namestili v devinsko-nabrežinski občini, v Miljah se občinski možje, kot kaže, resno pogovarjajo o tem, v Trstu pa še ne. In to kljub temu, da je papir izredno dragocen in ga mora Italija uvažati iz drugih držav.

EAPT odkupila zemljišče družbe Esso

Avtonomna pristaniška ustanova je z družbo Esso podpisala dokončno pogodbo za odkup zemljišča, ki ga je naftna družba imela na območju Sv. Sobot. Pogodbi sta s svojima podpisoma dala uradno veljavo predsednik EAPT Michele Zanetti in predstavnik družbe Esso inž. Giorgio Pizzoferrato.

Zemljišče obsega 237 tisoč kvadratnih metrov. Pristaniška ustanova je s terenom odkupila tudi številne zgradbe, skladišča, garaže in razne, že več let neuporabljane naprave za nafto. Novi lastnik bvisvega zemljišča družbe Esso načrtuje na njem gradnjo novih industrijskih objektov, ki so povezani s pristaniško dejavnostjo. Obenem naj bi v kratkem uresničili tudi projekt o izgradnji nove tovarne za predelavo volne.

Družba Esso je za zemljišče zahtevala 4 milijarde in 300 milijonov lir, Pristaniška ustanova pa je teren odkupila za 3 milijarde in 700 milijonov lir. Bivši lastnik terena je namreč že prejel 600 milijonov lir v obliki odškodnine za razlivanje, ki jo je zahtevala gradnja hitre ceste za povezavo pristanišča z zaledjem.

Sindikata stanovanjskih najemnikov

Zbiranje podpisov za zahtevo po novi stanovanjski politiki

Finančni zakon je opravil svoje — v negativnem smislu — tudi na področju ljudskih gradenj in stanovanjske politike. V Trstu se je že pred desetiimi leti govorilo o novem načrtu, ki naj bi urejal vlogu javnih ustanov v stanovanjski politiki, vendar se stvari od takrat bistveno niso spremenile. Načrt se ni udeležil v celoti, o njem ni moglo sestaviti kakršnegakoli obračuna in nihče dejansko ne ve, komu in čemu je služil. Ta čas pa je v Trstu približno 500 družin, ki so podvržene stanovanjskemu izgonu. Hkrati pa je še nešteto praznih stanovanj, kar je še bolj paradoksalno pa je dejstvo, da sta Občina in Ustanova za ljudske gradnje IACP že pred več meseci dodelili ničkoliko stanovanj, ki pa niso vseljiva. Kričeč primer sta stanovanjska bloka v Ulici Molino a vento in Ulici Don Bosco, kamor so pooblaščen najemniki že pripeljali stanovanjsko opremo, šele potem pa so jim pristojne ustanove sporočile, da so gradbeniki mimogrede pozabili urediti »greznice... Stanovanja so tako še naprej prazna.

Sindikata stanovanjskih najemnikov CGIL-SUNIA je včeraj sklical tiskovno konferenco, s katero želi opozoriti javnost na nevzdržne razmere družin, ki jim grozi izgon ter na nemogoče birokratsko kolesje, ki ureja stanovanjsko politiko. Za to, da se v Trstu lahko dobi ljudsko stanovanje, je treba zbrati 14 točk, medtem ko v Vidnu, kjer je povpraševanja izredno malo, zadostujejo tri. Načrti za nova ljudska stanovanja so pripravljeni, ni pa znano, kje bodo zrasla, saj je urba-

nizacija zelo neurejena. Obstajajo tudi načrti za obnavljanje mestnega zgodovinskega jedra, tu pa se spet ustvarja zdrahe med zasebniki in javnimi upravami. Odpirajo se tako imenovane preferenčne steze, ki krepko zavlačujejo prisilce ljudskih stanovanj in privilegirajo zasebnike. Ob vsem tem pa finančni zakon obremenjuje tudi poštene lastnike hiš in stanovanj, saj sta ti dve nepremičnini šteti že kot luksuz.

Kako torej namerava sindikat protestirati zoper takšno politiko? Na vsedržavni ravni je organiziral ljudsko peticijo proti vsem diskriminacijam na področju zasebnih in ljudskih gradenj. Do konca tega meseca bo tudi v Trstu zbiral podpise, s katerimi bo zahteval odprtje pogajanj med sindikatom, zastopniki stanovanjskih najemnikov in vlado. Cilj pogajanj je ureditev stanovanjske politike, uvedba pravičnejših davkov in najemnin. Poziv, naj peticijo podpišejo, velja predvsem za občane, prav tako pa tudi za politične predstavnike, upravitelje in razne ustanove.

■ **Rajonski svet za Sv. Jakob** se bo sestal jutri ob 19.30 na svojem sedežu v Ulici Caprin 18. Na dnevnem redu ima med drugim tudi vprašanja o prometu pri Sv. Jakobu, o prenovi zvonika farne cerkve in Sentiakobskega trga in o izrednem vzdrževanju dreves. Sestanka se bodo udeležili tudi občinski odborniki Jagodic, Vattovani in Forti.

pismo uredništvu - pismo uredništvu

Problem mamil in naše poročanje

V zvezi s procesom zaradi mamil na Krasu sem želela nekaj pripomniti: prepričana sem, da ni krivda samo represivnega in sodnega aparata, ki je zagrizeno ravnal z obtoženci in je zato njihove družine privedel doprecejšnje moralne škode, ki jim je ne bo nihče povrnil (to sem brala v Vašem članku dne 8. 1. 1988).

Krivda je tudi Vašega časopisa in v njem načina podanih objav. Jasno je, da je svoboda tiska važna za demokratično državo kot je naša, vendar ste po mojem mnenju pretiravali, ko ste objavili vse tako podrobno, kot npr.: imena obtožencev, ki so bili na koncu procesa oproščeni in še posebej imena prič, ki so bile klicane na ta proces. Ste se vprašali, kako bo z njimi ravnalo okolje, še posebej s tistimi, ki so zaposleni v slovenskem ambientu? Ali je prav, da je sedaj med prebivalstvom razsejan dvom in da iz muhe delajo konja? Saj na »Il Piccolo« ni bilo tako podrobno objavljeno!

Prav bi bilo, da preden bi si vzeli tako svobodo pri objavljanju, bi dobro premislili in prebivalstvo vzgojili o tem, kaj so pravzaprav mamila, kakšne so razlike (lažja in težja mamila) itd.

Mnogo starejših in tudi mlajših ljudi je še sedaj prepričanih, da se razpečevalci mamil postavijo pred šole in delijo otrokom mamila v obliki bombonov, da si mamila vbrižgajo z brizgalkami v cigarete, da vsakdo gotovo preide od lažjega mamila na težje itd., kar seveda ni res.

Take govorice se na žalost širijo v našem okolju in zato ljudje mislijo, da vsi tisti, ki so imeli opravka s procesom, lahko pokvarijo njihove otroke.

V našem okolju se dogaja tako: ko se drži ostalih in ne izstopa, se spoštujejo; ko pa se ti kaj zgodi, te ne sprejmejo več. Ti boš lahko dokazal in se blazno trudil, a to ne bo nič pomagalo: na bese nisi nosil več en pečat.

Vsakdo ima svojo osebnost. Ni rečeno, da moramo biti vsi enaki, kot da bi prišli iz iste tovarne programiranih kompjuterjev. Če kakšen človek potrebuje okoli sebe take

ljudi in nima določene izkušnje, pomeni, da išče svoje izpopolnjevanje in ravnovesje. Tako se vede tisti, ki ni imel v otroški dobi primerne vzgoje in ni živel v primernem okolju. Tudi tak človek ima pravico živeti in tudi če je zgrešil, ima pravico popraviti ter je spoštovanja vreden, še posebej, če ni naredil drugega, kot slabo sebi in osebam, ki ga ljubijo.

Sledi podpis

V svoji vsakodnevni praksi ima časnikar le malokdaj priložnost, da piše o nevtralnih dejstvih. Ko poroča o kaznivih dejanjih in ljudeh, ki so jih storili, pride to še bolj do izraza. Prav zato smo zelo previdni, ko pišemo o policijskih obtožnicah, ki so običajno splošne in sodno še nepreverjene. Javna obravnava na sodišču je torej trenutek, ko časnikar lahko objektivneje poroča, ker javni tožilec obrazloži svoje obtožbe in ker obtoženci povedo svojo resnico. Prav zato smo med procesom zaradi mamil na Krasu — kot sicer med vsakim procesom — dali precej prostora zagovoru obtožencev. Pozorno pa smo mu sledili tudi zato, ker sta obtožba tolikšnega števila mladih in najdba pol drugega kilograma kokaina dvignili na Krasu precej prahu. Že takrat, pred enim letom, smo zapisali, da je pojav širjenja mamil simptom, ki ga je treba razumeti z vsemi našimi močmi, a ne s klevetanjem. O mamilih pa je naš časopis že večkrat pisal tudi v širše informativne plati. Če se kljub temu odnos do tega pojava v naši družbi ni spremenil, ne gre naprtiti krivde kronistu ali njegovemu mediju, ki si ne more in ne sme domišljati (primer Celentano uči), da je edini nosilec družbene prevzgoje.

Glede objavljanja imen prič in obtožencev pa le eno: popolnost informacije ni sadistična izbira časnikarja, ampak profesionalna dolžnost. Mar naj v bodoče izpustimo vsa imena obtožencev, aretiranih, prič itd. le zato, ker so Slovenci?

N. F.



Na 18. pokrajinskem kongresu tržaških socialistov Poziv k »modernizaciji« Trsta Agnelli edini kandidat za tajnika

Predložen amandma o slovenski narodnostni skupnosti

Tržaški socialisti hočejo s svojim pokrajinskim kongresom, ki se je začel včeraj popoldne v konferenčni dvorani tržaškega Velesejma, dati svoj prispevek k načrtovanju novega razvoja našega mesta in pokrajine, brez vsake težnje po hegemoniji, toda ob zavesti, da hočejo predstavljati tiste sile, kulturne, gospodarske in politične, ki težijo k modernizaciji in si prizadevajo prilagajati mišljenje in ukrepanje zahtevam hitro razvijajoče se stvarnosti. Socialistični program, ki spriči bližine junijskih upravnih volitev predstavljaja tudi iztočnico za volilno kampanjo, je včeraj izčrpno obrazložil pokrajinski tajnik PSI Augusto Seghene v svojem uvodnem poročilu pred 42 delegati, predstavniki skoraj vseh krajevnih političnih strank, sindikalnih organizacij in družbenih gibanj (med povabljenimi slovenskimi organizacijami so Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo predstavljali predsednik tržaškega teritorialnega odbora Saudam Kapič in Pavel Slamič, Kmečko zvezo pa njen tajnik Edi Bukavec).

Tajniško poročilo je v bistvu povzemalo dokument kongresnih tez, ki so jih obravnavali in soglasno odobrili na sekcijah skupščin, le da je bolj razvilo krajevno gospodarsko tematiko in določene opredelilo odnose in razmerja tržaških socialistov z drugimi krajevnimi strankami in političnimi gibanji. Ker je bil v kongresnih tezah poudarek predvsem na novih, tehnološko naprednih prijemih za oživitvev krajevnega gospodarstva, je Seghene ta del dopolnil z analizo težkih razmer v obstoječem industrijskem ustroju in dal tudi nekaj predlogov za njihovo ozdravitev. Poudaril pa je predvsem, da si ni mogoče zamišljati novih oblik gospodarskega razvoja brez utrditve vloge državnih podjetij, ki predstavljajo tradicionalno hrbenico gospodarstva v naših krajih. Pri tem je pozval vse politične, socialne

in gospodarske sile, naj enotno nastopijo na bližnji konferenci o državnih soudeležbah.

V strože političnem delu svojega poročila je nato Seghene opredelil odnose PSI, ki išče »zaveznitvo modernih«, z ostalimi političnimi strankami, pri čemer je bil zelo kritičen do KD in KPI (čeprav je naglasil možnost sodelovanja, če le bosta ti stranki »modernizirali« svojo politično linijo), manj strog pa je bil do Liste za Trst. Posebej je tajnik PSI obravnaval tudi problem slovenske manjšine, pri čemer je poudaril, da se bo stranka vedno borila, da ji zagotovi »organsko zaščito, ki naj ji omogoča polni razvoj«. Pri tem je Seghene dobesedno citiral del kongresnega dokumenta, ki govori o Slovencih, toda s popravki in dopolnili, ki so jih prispevale sekcijske skupščine. Svoj poseg je zaključil s pozivom stranki, naj ohrani enotnost, zlasti pred važno preizkušnjo bližnjih volitev.

Med razpravo, ki je takoj sledila tajnikovemu poročilu (pred Seghenejem je kongres pozdravil le predsednik Pokrajine Locchi) je prišla slovenska problematika spet do izraza v nastopu delegata Vojka Kocmana, ki je v imenu vseh 10 slovenskih delegatov (predvečerašnjim smo pomotoma izpustili Stanislava Kariža iz nabrežinske sekcije), ki je najprej v italijanščini in nato še v slovenščini obrazložil predlog amandmaja, ki dopolnjuje del poročila v manjšini. V njem se v bistvu kongres PSI obvezuje, da je »treba v kratkem roku izglasovati zakon, ki naj zajamči ovrednotenje in kulturni ter socialni razvoj slovenske skupnosti v deželi FJK, in ga postopno izvajati, upoštevajoč različne stvarnosti«.

Razprava se bo zaključila danes z izvolitvijo novega 31-članskega pokrajinskega vodstva PSI, pri čemer je omeniti, da je edini kandidat za novega pokrajinskega tajnika socialistični senator Arduino Agnelli.

Sporočilo MT

Besedni spopad med Parovelom in Seghenejem

V krogih tržaške Občine se je razširil glas, da naj bi del občinskega odbora — kljub odloku Pokrajinskega nadzornega odbora — zavrnil sklicanje občinskega sveta za začetek postopka odstavitve župana Staffierija. Odbor bo o tem vprašanju razpravljaj komaj jutri, in torej po roku, v katerem bi bili po zakonu lahko sklicali občinski svet (8 dni po odloku, ki zapade v torek). Iz teh razlogov je občinski svetovalec MT Parovel pretekl petek s telegramom formalno zahteval od župana in njegovega odbora takojšnje sklicanje občinskega sveta. Če tega ne bosta storila, si bo Parovel — kot pravi v svojem tiskovnem sporočilu — pridržal pravico zahtevati izvajanje 149. člena občinskega in pokrajinskega zakona, ki prefektu dopušča sospenzijo župana in sklicanje občinskega sveta.

Drugi del tiskovnega sporočila Tržaškega gibanja zadeva včerajšnji hud besedni spopad med Parovelom in podžupanom Seghenejem, ki utegne imeti tudi sodne posledice. Seghene je namreč Parovelu zavrnil pravico vpogleda v dokumente o sindikalnem sporazumu, ki določa višje pristojnosti občinskim uslužbencem (člen 40), in to kljub županovemu pooblastilu, kot to določa zakon. Vprašanje je sicer že nekaj časa v središču ostrih polemik, ker je bilo iz sporazuma izključenih kakih 700 uslužbencev, in je medtem že priromalo do sodišča. Kot bomo v tiskovni noti, je Seghene zavrnil tudi svoj podpis pod pismom, ki so ga pripravili v njegovem uradu in v katerem so navedeni razlogi za zavrnitev vpogleda v omenjene dokumente; nato pa je skušal pregnati Parovela s prerivanjem, kričanjem in zmerjanjem. Parovel je zato zahteval poseg mestnih stražnikov, ki bodo o zadevi izdelali zapisnik. V posebni noti, naslovljeni na župana in na generalnega tajnika Občine Trst je svetovalec Parovel napovedal, da bo incident prijavil sodstvu. Šlo naj bi za kršitev zakona, ker so mu kot javnemu upravitelju preprečili vpogled v omenjene dokumente.

Skrivnostni madež krvi odkril poskus samomora

V torek so agenti letечеge oddelka odkrili v zapuščenem poslopju v Ulici Veronese blizu znanstvenega liceja Oberdan mlako človeške krvi, ob njej pa nekaj žiletk in nož z zlomljenim rezilom. Ker niso imeli zadostnih podatkov, niso mogli izključiti hujšega kriminalnega dejanja. Prečesali so bolnišnice, da bi morda našli kako sled, a zaman. Odkritje v zapuščenem poslopju je že dobivalo obrise prave kriminalke.

Sele včeraj so agenti ugotovili, kaj se je zgodilo na Ulici Veronese. Prejšnjo soboto ponoči je 32-letni Giuseppe Angelo Tuveri skušal v starem poslopju napraviti samomor. Mož je doma iz Cagliarija, a je že več let stalnoval v Trstu, njegovo ime pa se je pred nekaj meseci pojavilo na straneh črne kronike zaradi razpečevanja mamila. Trenutno je na začasnih svobodi. Prejšnjo soboto ga je zgrabil obup in je sklenil, da si vzame življenje. Nekaj ur je taval po mestu, nato pa je vstopil v zapuščeno poslopje, kjer si je prerazal žile. Čeprav je izgubil veliko krvi, se Tuveri ni nevarno rnil. Kmalu zatem je odšel v bolnišnico, kjer so mu nudili le prvo pomoč in ga odslovili.

16. 1. 1985 16. 1. 1988

Tri leta so minila, odkar nisi več med nami, ljuba

Franciška Drole-Majcen

Z žalostjo se te vedno spominjamo moč Stanko, Ondina in Ljubo z družinama.

Trst, 17. januarja 1988

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Bogomile Pettiroso Milke

se iskreno zahvaljujemo g. župniku Angelu Kosmaču, Mariji od Bernarda, dr. Salviju, pevskemu zboru Slavec, cerkvenim pevkam, darovalcem cvetja in vsem, ki so jo spremenili na zadnji poti.

Žalujejo sin Mario z družino ter drugo sorodstvo.

Ricmanje, 17. januarja 1988

† Dne 14. januarja nas je zapustil naš dragi mož in oče

Silvester Sain

Pogreb pokojnika bo jutri, 18. t. m., ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnice naravnost v cerkev v Boršt.

Žalostno vest sporočajo: žena Vera, hči Sonja, sestra Marija, svakinja Roza, nečaki in drugo sorodstvo.

Zabrežec, Dolina, Izola, Koper, 17. januarja 1988

† Tiho nas je zapustil naš dobri in skrbni mož, oče in nono

Pepi

Bradač-Bradassi

Pogreb bo v torek, 19. t. m., ob 9.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo žena Pavla, sin Pino z Marjučo, vnuk Darko, sestre Zora in Kristina ter drugo sorodstvo.

Posebna zahvala dr. Renatu Štoklju za vsestransko oskrbo in pomoč.

Trst, Sežana, 17. januarja 1988

Žalovanju se pridružuje družina Čok

† V 88. letu starosti nas je zapustila naša draga

Štefanija Škerk

Pogreb drage pokojnice bo jutri, v ponedeljek, 18. t. m., ob 12.30 iz nabrežinske kapele v šempolajsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo: sestra Fany, nečaki Ilja in Boris, Pepi in Zora, Ivo in Desanka, Marija in Angelo, Jožko in Silva, Vanda in Genia, Zlata in ostalo sorodstvo.

Šempolaj, Trst, Ljubljana, 17. januarja 1988

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame

Bernarde Mauri vd. Stefančič

se iskreno zahvaljujemo g. župniku F. Vončini, gospodom M. Gerdolu, A. Grmeku ter V. Žerjalu za pogrebni obred, cerkvenim pevkam, darovalcem cvetja in v dobrodelne namene ter vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki ste nam izrazili sožalje ter s svojo prisotnostjo pri pogrebu počastili njen spomin.

Aldo, Neva, Tatjana in Aleš

Boljunec, 17. januarja 1988

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Alojza Legiše

se iskreno zahvaljujemo g. župniku Kretiču, moškemu zboru Fantje izpod Grmade, Slovenski skupnosti, darovalcem cvetja ter vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin in ga pospremili na zadnji poti.

ŽALUJOČI SVOJCI

Štivan, Devin, 17. januarja 1988

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami ob izgubi našega dragega

Daniela Komarja

SVOJCI

Trst, 17. januarja 1988

CGIL oklical vrsto stavk

Jutri okrnjene občinske službe v petek pa zdravstveni sektor

Odbor občinskih delavcev vpisanih v CGIL je za jutri oklical osemurno stavko v znak protesta proti položaju, v katerem se nahajajo občinski uslužbenci. Stavkali bodo uslužbenci javne čistote, pokopališča in greznice ter delavci, ki skrbijo za ceste in cestne smerokaze. Stavka se uokvirja v vrsto protestnih akcij, ki so se začele že preteklega decembra, ko so stavkali uslužbenci otroških vrtcev in občinskih rekreacijev. Sindikat CGIL hoče nadalje s stavko protestirati proti slabemu upravljanju Občine, ki je privedlo do nesprejemljivo slabega delovanja večine občinskih služb.

Veliko nezadovoljstvo pa vlada tudi med samim občinskim osebjem. Občinska uprava je namreč začela na svojevrsten način izvajati zakon 40, ki predvideva vračanje mezdnih presežkov iz preteklih let v škodo delavcev nižjih kategorij. Ob tem Občina sploh ne upošteva dogovorov, ki jih s sindikatom podpisala v letih 85-86. Ti so vsebovali ureditev delavskih kategorij in revizijo celotnega organika, česar pa ni nikoli uresničila. Poleg znatne denarne škode, ki jo bodo utrpeli delavci, ravnanje občinske uprave uničuje tudi njihovo dostojanstvo in solidarnost.

V zvezi z dostojanstvom pa želijo občinski uslužbenci, vpisani v CGIL opozoriti še na druge okoliščine, ki negativno vplivajo na njihove poklicne sposobnosti. Če so občinske službe vselej počasne in neučinkovite, če se Občina ne zmeni za onesnaževanje okolja, ki ga povzroča slabo delovanje upeljavalnika, če občinske šolske ustanove ne delujejo tako, kot bi morale, če je vprašanje ostarelih še vedno nerešeno, to ni problem nesposobnega osebja, temveč neučinkovitosti in neorganiziranosti občinske uprave. Delavci zato vabijo prebivalstvo, da vzame na znanje stvari tako, kot se dejansko predstavljajo in da solidarnostno podpre njihovo protestno akcijo. V prihodnjih dneh se bo po vsej verjetnosti še nadaljevala, vendar bo sindikat o tem sproti obveščal javnost.

V petek, 22. t. m., pa bodo ves dan stavkali zdravstveni delavci, prav tako vpisani v CGIL. Protestno akcijo so sklenili zaradi prekinitve pogajanj o izvajanju nove delovne pogodbe na deželni ravni. Delovna pogodba vsebuje spremembe delovnega urnika, ureditve organika in raznih zdravstvenih služb, ki jih predvideva deželna zdravstvena reforma. Stavkalo bo približno 22 tisoč zdravstvenih delavcev iz vse dežele.

Tiskovna konferenca tajnika MSI

Fini: Tudi zgodovinsko je antifašizem preživel

»Poseg zgodovinarja De Feliceja je bil izredno pogumen, saj je odpravil hinavsko mišljenje, da je antifašizem permanentna vrednota, na kateri je treba graditi institucije italijanske republike. Antifašizem je tudi kot zgodovinska vrednota preživel, Italijani ne verjamejo več v diskriminacijo t. fašizem-antifašizem. Treba je gledati naprej in pri tem je bistvenega pomena, da politične sile in institucije dojamajo potrebo po obnovi republike na osnovi avtentičnih vrednot, kot so demokracija (in če to rečem, naj ne izvenim čudno), socialna pravičnost, svoboda in mir.« S temi uvodnimi ugotovitvami, ki se tesno navezujejo na aktualno vsedržno polemiko o fašizmu in antifašizmu, je mladi novozvoljeni tajnik MSI Fini pričel včeraj v dvorani mestnega hotela tiskovno konferenco, kateri je nato sledilo srečanje s tržaškimi somišljeniki na temo: »Preseganje antifašizma in reforma institucij«.

Zakaj ni čudno, da MSI govori o demokraciji? Fini je trdil, da je MSI sprejela pravila demokracije že pred 40 leti, ko se je predstavila na volitvah, danes pa je četrta stranka v Italiji in njeni predstavniki so v vseh izvoljenih telesih. Mislovci niso torej proti demokratičnim pravilom, nasprotujejo pa degeneracijam, kot so prevelika oblast strank, klientelizem, lotizacija. Da bi obnovili državo, predlagajo mislovci reformo institucij, v prvi vrsti reformo političnih strank, in sicer tako, da bi z zakonom določili njihove pravice in dolžnosti. Fini je zelo ostro kritiziral delovanje strank in njihovega nekontroliranega vpliva, čes da je treba iskati očetovstvo tako imenovanega moralnega vprašanja predvsem v strankah. MSI nadalje predlaga, da bi predsednika države in župane neposredno izvolilo ljudstvo ter da bi se na kandidatnih listah lahko predstavile tudi gospodarske in socialne kategorije (sodniki, zdravniki itd.) Čist korporativizem, torej. Na tiskovni konferenci Fini ni spregovoril o tržaških vprašanjih, možno pa je, da se jih je dotaknil v intervjujih, ki jih je dal nekaterim tržaškim časnikarjem.

Stališče združenja VZPI-ANPI

Antifašizem »presega« le kdor pozablja fašistične zločine

Včerajšnji shod tajnika MSI Finija je pokrajinsko vodstvo VZPI-ANPI ožigosalo kot misovsko instrumentalizacijo v predvolilni kampanji, obravnavano temo »Preseganje antifašizma in reforma institucij« ter nekatere posege, ki so se v zvezi z njopojavili v zadnjih časih v Italiji, pa ocenjuje za bolj ali manj prikritke poskuse, da bi fašizem oprali vseh grehov in odgovornosti, ki jih ima do italijanskega ljudstva. To je moralo nositi breme dvajsetletne diktature, katastrofalnih izidov agresijske vojne in zaveznitva z nacizmom, najbolj krutim rasističnim in uničevalnim režimom, kar jih zgodovina pomni. Izjave zgodovinarja De Feliceja lahko ustvarjajo iluzije, ki pa so zgodovinsko povsem nerealne. Svoboda in diktatura nimata nič skupnega, tako kot ni fašizma brez diktatorske vlade. Pot, po kateri se hoče in mora razvijati italijanska republika - trdi VZPI-ANPI - je pot, ki sta jo začrtali osvobodilna vojna in ustava, v njih pa ni prostora za ideologijo, metode in cilje fašističnega in nacističnega kova. Kdor predlaga »preseganje antifašizma« je lahko le tisti, ki je pozabil fašistične zločine, še posebno na naših področjih.

Mati jo je rešila smrti

Včeraj okrog 20. ure so z rešilcem Rdečega križa pripekljali v glavno bolnišnico 42-letno Margherito Ponzin, ki si je v svojem stanovanju v Ulici Valdirivo 32. malo prej skušala vzeti življenje. Zdravniki so ugotovili, da je izpila večjo količino solne kisline in so si iz previdnosti pridržali prognozo. Izprali so ji želodec, kljub temu pa je njeno življenje še vedno v nevarnosti.

Ponzinova se je pred nekaj leti zdravila v centru za mentalno higieno pri Sv. Ivanu. Po izjavah njene matere, ki jo je našla na tleh v stanovanju in poklicala RK, ki v zadnjih mesecih ni kazala znakov umskega neuravnovesja.



SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Gostuje Opera balet SNG - Ljubljana

Sergej Prokofjev

ROMEO IN JULIJA

Balet v štirih slikah

Ture Rangström

GOSPODIČNA JULIJA

Balet v šestih prizorih

Koreografija: Birgit Cullberg

V soboto, 23. januarja, ob 20.30 in v nedeljo, 24. januarja, ob 16. uri.



SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega MILAN JESIŠ

PTIČI

Režija: BARBARA HIENG

Danes, 17. januarja, ob 16.00
ABONMA RED C in G



SLOVENSKI KLUB
V TRSTU
Ulica
sv. Frančiška 20/II

vabi v torek, 19. t. m., ob 20.30 v
Gregorčičevo dvorano na predva-
janje filma

KAMNITI PIGMALION

Prikaz Plečnikove umetnosti je
po zasnovi **dr. Naceta Šumija** na-
stal ob sodelovanju praške, dunaj-
ske in ljubljanske televizije.

Spremno besedo bo prispeval
prof. Marco Pozzetto.

gledališča

ROSSETTI

Danes ob 16.00 zadnja predstava gle-
dališke skupine Teatro delle Arti z de-
lom Jamesa Joycea **BEGUNCI**. Nastopa-
la bosta A. Tieri in G. Lojodice. Režija
Marco Sciaccaluga. V abonmaju: odrezek
št. 4.

Od 19. do 31. t. m. bo na sporedu **MAC-
BETH**. Nastopala bosta G. Lavia in M.
Guerritore. Režija G. Lavia. V abonmaju:
odrezek št. 6. Predprodaja vstopnic pri
osrednji blagajni v Pasaži Protti.

VERDI

Operna sezona 1987/88.

Danes ob 16.00 zadnja predstava baletne
skupine ROLAND PETIT iz Marseilla z
delom L'ANGELO AZZURRO (red D).

V ponedeljek, 25. t. m., bo v mali dvor-
ani gledališča Verdi muzikolog Claudio
Casini predstavil opero Charlesa Goun-
da **FAUST**. Premiera bo v torek, 26. t. m.,
ponovitve pa 29. in 31. januarja ter 5., 7.,
10., 13., 16. in 19. februarja.

LA CONTRADA - TEATRO CRISTALLO

Jutri, 18. t. m., ob 11. uri bo v gledališ-
ču Cristallo baletna predstava za šole, ki
jo organizira gledališče Verdi. Vsaka
predstava traja eno uro. Vstopnica stane
1.000 lir. Zainteresirani se lahko javijo
pri blagajni gledališča Verdi. Predstave
bodo trajale do 19. januarja.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
gostuje s Cankarjevo dramo "Kralj na
Betajnovi" jutri, 18. t. m., ob 19.30 v Ljub-
ljani; v torek, 19. t. m., ob 19.30 v Kočev-
lju; v sredo, 20. t. m., ob 19.30 in v četrtek,
21. t. m., ob 10.00 in 19.30 v Novem mestu
ter v petek, 22. t. m., ob 20. uri v Ajdov-
ščini.

včeraj - danes

Danes, **NEDELJA, 17. januarja**
ANTON

Sonce vzide ob 7.41 in zatone ob 16.49
- Dolžina dneva 9.08 - Luna vzide ob 6.30
in zatone ob 14.18.

Jutri, **PONEDELJEK, 18. januarja**

MARJETA

PLIMOVANJE DANES: ob 1.52 naj-
nižje -5 cm, ob 7.37 najvišje 47 cm, ob
14.46 najnižje -66 cm, ob 21.34 najvišje 33
cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka
9,6 stopinje, zračni tlak 1031,4 mb naraš-
ča, brezvetrije, vlaga 88-odstotna, nebo

PELLICCERIA CERVO

TRST — Drevored XX. septembra 16
Telefon 767914

velika izbira:
krzen — jop — našitkov
izredna kakovost
zadnji modni kroji
po ugodnih cenah

PELLICCERIA ALBERTI

Ul. delle Torri 2

priporočeni trgovini za vaše nakupe

Novi najemnici gostilne
Ljudskega doma v Križu

IRMA in MARIZA

vabita vse prijatelje
in znance na otvoritev
jutri, 18. t. m., ob 17. uri.

PD Slovenec - Boršt
ob priliki praznika vaškega patrona
sv. Antona

danes, 17. t. m., ob 17. uri
v prosvetni dvorani v Borštu

KULTURNA PRIREDITEV

Nastopa amaterski oder J. štoka z
veseloigro A. Kralja "Kdo je na
vrsti?".

Vabljeni!

koncerti

Società dei concerti - Tržaško kon-
certno društvo. Jutri, 18. t. m., ob 20.30
bo v gledališču Rossetti koncert pianista
I. POGORELIČA.

kino

ARISTON - 10.00 **Kaos**, lt. 1984, r. Paolo
in Vittorio Taviani; i. Omero Antonut-
ti, Franco Franchi, Ciccio Ingrassia;
15.30, 22.15 **Il cielo sopra Berlino**,
dram., ZRN 1987, r. Wim Wenders; i.
Bruno Ganz, Otto Sader.

NAZIONALE IV - 16.00, 22.00 **Arrive-
derci ragazzi**, Fr., 1986, dram., r. Louis
Malle, i. G. Manesse, J. Biras.

EXCELSIOR I - 16.00, 22.15 **Io e mia so-
rella**, lt. 1987, kom., r. Carlo Verdone;
i. Ornella Muti, Carlo Verdone.

EXCELSIOR II - 17.00, 22.00 **Le vie del
signore sono finite**, kom., lt. 1987, r.
Massimo Troisi; i. Massimo Troisi.

NAZIONALE II - 16.00, 22.00 **Angel He-
art, l'ascensore per l'inferno**, ZDA,
1987, shr., r. A. Parker, i. M. Rourke, R.
De Niro.

NAZIONALE I - 15.20, 22.00 **Balli proib-
iti**, kom., ZDA 1987, r. E. Ardelino; i.
C. Connelly, Lisa Lee Lyon.

FENICE - 16.00, 22.00 **Senza via di
scampo**, r. Roger Donaldson; i. K. Kos-
tner, G. Hackman.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 **Opera**,
shr., lt. 1987, r. Dario Argento; i. Clau-
dia Marsillach, Urbano Barberini, □

MIGNON - 15.00, 22.00 **Biancaneve e i
sette nani**, ris., 1937, 83'; prod. W. Dis-
ney.

EDEN - 15.30, 22.00 **Il vizio nel ventre**,
porn., □□.

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 **La donna
contesa da uomini e bestie**, □□

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 **I
miei primi 40 anni**, kom., r. C. Vanzina,
i. C. Alt, E. Gould, J. Rochefort.

CAPITOL - 16.00, 22.00 **Roba da ricchi**,
kom., lt. 1987, 110'; r. Sergio Corbucci;
i. Renato Pozzetto, Paolo Villaggio.

LUMIERE FICE - 10.00, 11.30 **La spada
nella roccia**, ris., prod. Walt Disney;
16.00, 22.00 **Oci Ciornie**, kom., 1987, r.
N. Michalkov, i. M. Mastroianni, N.
Keller, E. Sofonova.

RADIO - 15.30, 21.30 **La signora e lo
stallone**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ -
18. letom □□

NABREŽINA (tel. 200466) samo po te-
lefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul.
Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta),
Trg. Cavana 1, Trg Giotti 1, MILJE -
Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA (200466) samo po telefo-
nu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Trg Giotti 1, Trg Cavana 1, MILJE -
Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA (tel. 200466) samo po te-
lefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761,
predpraznična od 14. do 20. ure in praz-
nična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI	66	80	87	11	41
CAGLIARI	75	40	37	20	9
FIRENCE	1	80	55	34	18
GENOVA	36	80	66	70	77
MILAN	86	45	31	69	5
NEAPELJ	5	78	16	27	11
PALERMO	37	38	21	36	9
RIM	65	46	22	70	66
TURIN	9	48	3	15	44
BENETKE	71	83	10	20	22

ENALOTTO

2 2 1 X 2 1 X 2 1 2 2 X

KVOTE:

12 18.769.000.—
11 639.000.—
10 69.000.—

čestitke

V četrtek je praznovala visok jubilej
90-letnico rojstva, danes pa goduje
naša draga mati, nona in pranon **AN-
TONIJA ALBERTI** iz Boljunca. Čestita
ji in želi vse najboljše hči Marija z
družino.

Te dni praznuje rojstni dan in god
naša draga mama in nona **TONCA** iz
Boljunca. Vse najboljše ji želijo vsi, ki
jo imajo radi.

Draga **JERUZALEMA!** Ob tvojem
rojstnem dnevu ti želiva vse najboljše
in da bi še dolga leta bila zdrava in
vesela. Sestrična Vida in Pavel.

Danes praznuje 18 let **GIULIO TAU-
ČER**. Obilo sreče in zdravja mu želijo
iz srca noni Marija in Lina ter nono
Marcelo.

razstave

V galeriji **Cartesius** je do 21. t. m.
odprta razstava **DOMENICA BONI-
ELLA**.

V galeriji **Minerva** je do 21. t. m. od-
prta fotografska razstava **Tullia Stravi-
sija**.

razne prireditve

PD Štandrež - dramski odsek uprizori
danes, 17. t. m., ob 17. uri v dvorani v
Bazovici komedijo v treh delih C. Goldo-
nija v prevodu Janka Modra **PREBRISA-
NA VDOVA**. Režija Emil Aberšek.

Društvo slovenskih izobražencev v
Trstu, Ul. Donizetti 3, priredi jutri, 18. t.
m., ob 20.30 večer, na katerem bo preda-
val dr. Vinko Škafar na temo "BIOETIKA
ALI MEJE GENETIČNE REVOLUCIJE
(možnosti, zlorabe, zadržki)".

Pustni odbor Breg prireja v četrtek,
21. t. m., ob 20.30 v mali dvorani občins-
kega gledališča F. Prešeren v Boljuncu
**PREDVAJANJE FILMOV IN KRAJŠIH
POSNETKOV LANSKEGA PUSTNEGA
SPREVODA**. Vabljeni vsi, ki se za letoš-
nje pustovanje še niso dovolj ogreli, vsi,
ki bi se radi od srca nasmejali, in vsi, ki
jih vesela družba nadvse veseli.

KD F. Prešeren javlja prihod slavne
Makarovičeve **SAPRAMIŠKE**. V Bolju-
nec bo dospela v spremstvu Ljubljanskega
luktovnega gledališča in osebneega
zobozdravnika dr. Detelja. Sapramiška
bo s svojimi dogodivščinami prav gotovo
navdušila in zabavala vse, zlasti pa naše
otroke. Vidimo se v petek, 22. t. m., ob
14.30 v gledališču F. Prešeren v Boljun-
cu. Hrustali bomo sladke lesnike.

razna obvestila

Marija Starc vd. Renzi iz Barkovelj se
iskreno zahvaljuje šolskim otrokom in
učiteljici Veri Poljšak za prijazna voščila
ter vsem, ki so se spomnili njene 80-let-
nice.

Pogrebno društvo iz Trebč sklicuje
danes, 17. januarja, ob 16. uri in Ljudskem
domu v Trebčah **REDNI OBČNI ZBOR**.
Vabljeni vsi člani.

SKD Barkovlje prireja nadaljevanje
plesnega tečaja. Začetek v petek, 22. ja-
nuarja, ob 20. uri. Za informacije tel.
415797.

Sekcija VZPI-ANPI iz Boljunca obveš-
ča, da priredi **DRUŽABNI VEČER** v so-
boto, 6. februarja 1988, v hotelu Maestoso
v Lipici. Vabljeni so člani, borci, aktivis-
ti, deportiranci, prijatelji in mladina. Za-
bavali vas bodo Veseli godci. Vpisovanje
pri posameznih vaških sekcijah najkas-
neje do 2. februarja 1988.

šolske vesti

Didaktično ravnateljstvo Sv. Ivan
sporoča, da poteka predvpis za prvi raz-
red in otroški vrtec na ravnateljstvu do
25. t. m.

Osnovna šola D. Kette - Ul. Gatteri 3
obvešča, da zapade rok predpisa za 1.
razred 25. januarja. Šola je v strogem sre-
dišču mesta, redni pouk poteka od 8. do
12. ure z možnostjo popoldanskega pou-
ka od 12. do 16. ure in z raznimi drugimi
dejavnostmi. Informacije: tel. 729273 od
8. do 12. ure.

menjalnica

15. 1. 1988

Ameriški dolar	1190.—
Nemška marka	733.—
Francoski frank	215.—
Holandski florint	653.—
Belgijski frank	34.—
Funt šterling	2180.—
Irski šterling	1930.—
Danski krona	188.—
Grška drahma	8.—
Kanadski dolar	900.—

Japonski jen	8.—
Švicarski frank	900.—
Avstrijski šiling	104.—
Norveška krona	187.—
Švedska krona	200.—
Portugalski eskudo	8.—
Španska peseta	10.—
Avstralski dolar	800.—
Debeli dinar	0,83
Drobni dinar	0,83



BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Telef. Sedež 040/67001
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

A. PERTOT



Vam ponuja fantastično blago
za fantastično pustno obleko



PUST - PUST - PUST

TRST — Ul. Ginnastica 22

Tel. 761-029

PREDNAROČNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 1988

Celoletna 100.000 lir
Mesečna 13.000 lir

Celoletna prednaročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 100.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1988. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 156.000 lir + 500 lir kolka.

Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno **MALE OGLASE** in **ČESTITKE**. Naročnino lahko poravnate na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici, pri raznašalcih časopisa, preko pošte na tr/n ZTT št. 13512348 in pri vseh slovenskih kreditnih zavodih.

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
8.30 Sport: SP v dvosedežnem bobu (prenos iz Cervinie)	8.00 Informativna oddaja: Week end - razmišljanja in utrinki	10.05 Koncert: Veliki izvajalci - Arturo Benedetti Michelangeli izvaja Chopina	8.00 Otroška oddaja: Živ žav	10.20 SP v smučanju: moški slalom, 1. tek (iz Bad Kleinkirchheima)
10.00 Ekološka oddaja: Zelena linija	8.00 Zabavna oddaja: Patatrak, vmes risanka, nanizanka in igre	10.50 Film: Il ritorno dell'uomo invisibile (fant., ZDA 1940, r. Joe May, i. Vincent Price, Cedric Hardwicke)	8.55 Otroška nadaljevanka: Super stara mama (pon. 11. dela)	12.55 SP v smučanju: moški slalom, 2. tek (iz Bad Kleinkirchheima)
11.00 Maša	10.55 Sport: SP v smučanju, moški slalom (iz Bad Kleinkirchheima)	12.10 Dokumentarec o zgodovini: La macchina del tempo	9.25 SP v smučanju: ženski slalom, 1. tek (iz Sass Feeja)	13.45 Film: Fascicolo nero
11.55 Izobraževalna oddaja: Besede in življenje - Vesti	11.30 Koncert: Bruce Springsteen - Glory Days	12.55 Sport: SP v smučanju, moški slalom (iz Bad Kleinkirchheima)	10.30 SP v smučanju: moški slalom, 1. tek (iz Bad Kleinkirchheima)	15.45 Sport: SP v smučanju, povzetki
12.15 Zelena linija (2. del)	12.30 Variete: Piccoli e grandi fans	13.50 Filmske novosti	11.15 Kmetijska odd.: Ljudje in zemlja	17.45 Ženski rokomet: Budućnost Titograd-Inter Bratislava
13.00 Dnevnik - ob enih	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	14.00 Variete: Va' pensiero	11.55 SP v smučanju: ženski slalom, 2. tek (iz Sass Feeja)	19.00 Dokumentarec o televiziji
13.30 Dnevnik - vesti	13.20 Dnevnik - sport	17.15 Film: Il mago di Oz (glas., ZDA 1939, r. Victor Fleming, i. Judy Garland, Ray Bolger, Frank Morgan)	12.55 SP v smučanju: moški slalom, 2. tek (iz Bad Kleinkirchheima)	19.30 Nadaljevanka
13.55 Kviz: Toto TV (vodita Maria Giovanna Elmi in Paolo Valenti)	13.30 Piccoli e grandi fans (2. del)	19.00 Vreme, dnevnik, nato športna oddaja Domenica gol	13.40 Nadaljevanka: Vrnitev v Paradiž (pon. 12. dela)	20.30 Sport: EP v umetnostnem drsnju, zaključna revija (iz Prage)
14.00 Variete: Domenica in... (spored Gianniya Boncompagnija in Irene Ghergo, vodi Lino Banfi, športne kronike Paola Valentija)	15.40 Športna oddaja: Studio e Stadio, vmes smučarski skoki, SP v alpskem smučanju, rally (prenos iz Montecarla)	19.30 Deželne vesti	14.25 Domači ansambli: Ansambel Lojzeta Slaka	22.00 Nan.: Washington a porte chiuse
14.20 Sportne vesti	16.40 Variete: Chi tiriamo in ballo	19.40 Deželne športne vesti	14.55 Nadaljevanka: Hiša (9. del)	23.00 Sport: odbojka A1, Pallavolo Parma-Ciesse Petrarca Padova
15.20 Sportne vesti	18.50 It. nogometno prvenstvo A lige	20.00 It. nog. prvenstvo B lige	16.30 Film: Donovanov greben (dram., ZDA 1963, r. John Ford, i. John Wayne, Lee Marvin, Jack Ward)	
18.25 Športna rubrika: 90. minuta	19.35 Vreme in dnevnik	20.30 Nanizanka: F.B.I. oggi	18.15 Inf. odd.: Slovenci v zamejstvu	
19.50 Vreme in dnevnik	20.00 Športna oddaja: Domenica sprint	21.20 Dokumentarec: Živali in mi	18.45 Risanka	
20.30 Nadaljevanka: Il segreto del Sahara (r. Alberto Negrin, i. Michael York, Ben Kingsley, 3. del)	20.30 Kviz: Una grande occasione - 12 družin lovi milijardo	22.25 Dnevnik - zadnje vesti	19.00 Kratki film	
22.05 Športna nedelja	22.40 Dnevnik - nocoj	22.40 Deželne vesti	19.25 Zrno, vreme in dnevnik	
24.00 Dnevnik - zadnje vesti	22.55 Aktualno: Moda	22.50 Deželna nogometna prvenstva	20.05 Nad.: Vuk Karadžić (11. del)	
0.10 Sport: EP v umetnostnem drsnju (prenos iz Prage)	23.00 Inf. oddaja: Protestantizem		21.10 Rubrika: Zdravo	
	23.55 Izobraževalna oddaja: Vzdrževanje in obnova spomenikov			

Tehniki Radia Opčine so pred nedavnim postavili oddajnik tudi na Matajurju. Za Benečijo so oddaje na frekvencah 96,9 in 90,6 MHz.

CANALE 5	ITALIA 1	RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	RADIO TRST A	RADIO KOPER (slovenski program)
8.30 Nabožna oddaja	8.30 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Bun Bun, Lovely Sara, Ewoks	8.30 Inf. oddaja: Uno Mattina	8.00 Informativna oddaja: Week end - razmišljanja in utrinki	10.05 Koncert: Veliki izvajalci - Arturo Benedetti Michelangeli izvaja Chopina	8.00 Otroška oddaja: Živ žav	8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledarček; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled tiska; 9.55 Glasbeni almanah; 10.15 Mladinski oder: Ne bom; 10.55 Glasbene skice; 11.00 Radijski kabaret: Oprosti, ne juriš? ali prebiranje vsakdana (pripravila Boris Kobal in Sergej Verč, pon.); 11.30 Glasbene skice; 11.45 Nabožna oddaja; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Oddaja iz Benečije: Nediški zvon; 14.45 Glasbene skice; 15.00 Nedeljski zbornik: šport in glasba, prenosi in komentarji z naših prireditelj in nedeljami v olimpijsko leto, vodi Ivan Peterlin; 15.30 Sport: podatki, pregledi in rezultati tekem; 17.00 Posnetki z Dneva emigranta; 19.20 Zaključek.	10.20 SP v smučanju: moški slalom, 1. tek (iz Bad Kleinkirchheima)
9.30 Rubrika: Qui casa	10.30 Film: La magnifica preda (western, ZDA 1954, r. Otto Preminger, i. Marilyn Monroe, Robert Mitchum)	9.35 Nanizanka: Cara detective	8.00 Zabavna oddaja: Patatrak, vmes risanka, nanizanka in igre	10.50 Film: Il ritorno dell'uomo invisibile (fant., ZDA 1940, r. Joe May, i. Vincent Price, Cedric Hardwicke)	8.55 Otroška nadaljevanka: Super stara mama (pon. 11. dela)	10.30, 12.30, 14.30, Poročila; 10.00 Začetek sporedov; 10.10 Sosednji kraji in ljudje: Na današnji dan, poročila, promet, reportaže, intervjuji in zanimivosti; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 14.15 Zabavna oddaja: Marika in Drejče; 14.35 Tedenska lestvica Radia Koper: Vročih 10 (vodi Iztok Jelačin); 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Nedeljski ritem; 18.00 Pregled dogodkov; 18.05 Radijska igra; 19.00 Zaključek in prenos Radia Ljubljana.	12.55 SP v smučanju: moški slalom, 2. tek (iz Bad Kleinkirchheima)
10.00 Film: 17 magnifici Jerry (kom., ZDA 1965, r. Jerry Lewis, i. Jerry Lewis, Sebastian Cabot, Neil Hamilton)	12.00 Film: La magnifica preda (western, ZDA 1954, r. Otto Preminger, i. Marilyn Monroe, Robert Mitchum)	11.30 Nan.: La tata e il professore	10.00 Dnevnik - ob trinajstih	12.10 Dokumentarec o zgodovini: La macchina del tempo	9.25 SP v smučanju: ženski slalom, 1. tek (iz Sass Feeja)	13.45 Film: Fascicolo nero	15.45 Sport: SP v smučanju, povzetki
12.00 Aktualno: Punto 7 - una vita	12.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show	12.00 Dnevnik - kratke vesti	13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Dolce Katy, Occhi di Gatto, Isidoro	12.55 Sport: SP v smučanju, moški slalom (iz Bad Kleinkirchheima)	10.30 SP v smučanju: moški slalom, 1. tek (iz Bad Kleinkirchheima)	15.45 Sport: SP v smučanju, povzetki	17.45 Ženski rokomet: Budućnost Titograd-Inter Bratislava
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show	12.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show	12.05 Variete: Pronto... è la Rai?	13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Dolce Katy, Occhi di Gatto, Isidoro	13.50 Filmske novosti	11.15 Kmetijska odd.: Ljudje in zemlja	19.00 Dokumentarec o televiziji	19.30 Nadaljevanka
14.00 Variete: La giostra	12.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show	13.30 Dnevnik	13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Dolce Katy, Occhi di Gatto, Isidoro	14.00 Variete: Va' pensiero	11.55 SP v smučanju: ženski slalom, 2. tek (iz Sass Feeja)	19.30 Nadaljevanka	20.30 Sport: EP v umetnostnem drsnju, zaključna revija (iz Prage)
14.50 Rubrika: Forum	12.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show	14.00 Pronto... è la Rai? (2. del)	13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Dolce Katy, Occhi di Gatto, Isidoro	17.15 Film: Il mago di Oz (glas., ZDA 1939, r. Victor Fleming, i. Judy Garland, Ray Bolger, Frank Morgan)	12.55 SP v smučanju: moški slalom, 2. tek (iz Bad Kleinkirchheima)	20.30 Sport: EP v umetnostnem drsnju, zaključna revija (iz Prage)	22.00 Nan.: Washington a porte chiuse
15.20 Kviza: OK bimbi, 16.00 Parole d'oro	12.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show	14.15 Dokumentarec: Quarkov svet	13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Dolce Katy, Occhi di Gatto, Isidoro	19.00 Vreme, dnevnik, nato športna oddaja Domenica gol	13.40 Nadaljevanka: Vrnitev v Paradiž (pon. 12. dela)		23.00 Sport: odbojka A1, Pallavolo Parma-Ciesse Petrarca Padova
17.15 Film: Totò sceicco (kom., It. 1950, r. Mario Mattoli, i. Totò)	12.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show	15.00 Rubrika iz parlamenta	13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Dolce Katy, Occhi di Gatto, Isidoro	19.30 Deželne vesti	14.25 Domači ansambli: Ansambel Lojzeta Slaka		
19.00 Nanizanka: Casa Vianello (i. Sandra Mondaini, Raimondo Vianello)	12.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show	15.30 Športne vesti	13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Dolce Katy, Occhi di Gatto, Isidoro	19.40 Deželne športne vesti	14.55 Nadaljevanka: Hiša (9. del)		
19.40 Kviz: Tra moglie e marito vip	12.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show	16.00 Otroška oddaja: Bigl, vmes igre in risanke	13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Dolce Katy, Occhi di Gatto, Isidoro	20.00 It. nog. prvenstvo B lige	16.30 Film: Donovanov greben (dram., ZDA 1963, r. John Ford, i. John Wayne, Lee Marvin, Jack Ward)		
20.30 TV film: Senza difesa (dram., VB 1986, r. Waris Hussein, i. Claire Bloom, Daniel Massey)	12.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show	16.00 Otroška oddaja: Bigl, vmes igre in risanke	13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Dolce Katy, Occhi di Gatto, Isidoro	20.30 Nanizanka: F.B.I. oggi	18.15 Inf. odd.: Slovenci v zamejstvu		
22.30 Tednik: Tivù Tivù	12.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show	16.00 Otroška oddaja: Bigl, vmes igre in risanke	13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Dolce Katy, Occhi di Gatto, Isidoro	21.20 Dokumentarec: Živali in mi	18.45 Risanka		
23.45 Nanizanka: Mac Gruder & Loud, 0.45 Gli intoccabili, 1.45 Bonanza	12.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show	16.00 Otroška oddaja: Bigl, vmes igre in risanke	13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Dolce Katy, Occhi di Gatto, Isidoro	22.25 Dnevnik - zadnje vesti	19.00 Kratki film		
	12.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show	16.00 Otroška oddaja: Bigl, vmes igre in risanke	13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Dolce Katy, Occhi di Gatto, Isidoro	22.40 Deželne vesti	19.25 Zrno, vreme in dnevnik		
	12.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show	16.00 Otroška oddaja: Bigl, vmes igre in risanke	13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Dolce Katy, Occhi di Gatto, Isidoro	22.50 Deželna nogometna prvenstva	20.05 Nad.: Vuk Karadžić (11. del)		
	12.00 Glasbena oddaja: Superclassifica show	16.00 Otroška oddaja: Bigl, vmes igre in risanke	13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Dolce Katy, Occhi di Gatto, Isidoro		21.10 Rubrika: Zdravo		

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
7.15 Inf. oddaja: Uno Mattina	8.00 Prva izdaja in telovadba	12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Srečanje z znanostjo in družbo	9.00 Zimski počitniški spored: Spominski koledar, 9.10 Biskvitki, 9.35 Kam, kje, kako med počitnicami	9.55 Smučanje: veleslalom ženske, 1. tek (prenos iz Sass Feeja)
9.35 Nanizanka: Cara detective	9.00 Matineja: Italija se prebuja	13.30 Glasbena oddaja: Amadeus - Orkester dunajske Filharmonije dirigira Karl Böhm	9.40 Risanka	12.20 Veleslalom ženske, 2. tek
10.40 Rubrika: Okrog nas	10.00 Rubrika: V prijetnem počutju	14.00 Deželne vesti	9.45 Dokumentarec: Ogroženi pande	14.00 TVD Novice
11.30 Nan.: La tata e il professore	11.05 Dokumentarec: Srednji vek - Sence in luči	14.30 Mladinska oddaja: Jeans 2	10.15 Mladinska oddaja: Ex Libris - Petdeseta leta s Tomažem Domitljem	14.05 Film: Amici più di prima
12.00 Dnevnik - kratke vesti	11.30 Kviz: Paroliamo	15.00 Variete: Speciale Dadaumpa	11.20 Mlad. oddaja: Enajsta šola	15.35 Risanke in dokumentarec
12.05 Variete: Pronto... è la Rai?	11.55 Variete: Mezzogiorno è...	15.30 Izobraževalna oddaja: S.O.S. 011/8819 - Pomoč pri domačih nalogah dijakov nižje srednje šole	12.00 Rubrika: Otroci rocka	17.00 Nanizanka: One Day in Eden
13.30 Dnevnik	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	16.00 Športna rubrika: Fuoricampo	12.25 Film: Dvorni norček (kom., ZDA, i. Dany Kaye)	18.00 Rubrika: Zdravnik in otrok
14.00 Pronto... è la Rai? (2. del)	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	17.30 Športni dnevnik: Derby	17.35 Otroška oddaja: Radovedni Taček - Vozel	19.00 Odprta meja
14.15 Dokumentarec: Quarkov svet	13.30 Dnevnik - ob trinajstih	17.45 Dokumentarna oddaja: Geo	17.50 Otroška nad.: Soba 405 (3. del)	
15.00 Rubrika iz parlamenta	14.35 Rubrika: Oggi Sport	18.30 Nanizanka: Vita da strega	18.15 Dokumentarec: Boj za obstanek - Zaliv Fundy	
15.30 Športne vesti	15.00 Glasbena oddaja: D.O.C.	19.00 Vreme in dnevnik	19.00 Vreme in Obzornik	
16.00 Otroška oddaja: Bigl, vmes igre in risanke	16.00 Nanizanka: Lassie	19.20 Deželne vesti	19.24 Zrno, dnevnik in vreme	
17.35 Izobraževalna oddaja: Beseda in življenje - Korenine	16.30 Kviz: Farfate	19.35 Deželne športne vesti	20.05 Nadaljevanka: Mistrilova hči (po romanu Judith Krantzove, r. D. Hickox in K. Connor, i. S. Keach, S. Powers, L. Remick, 3. del)	
18.00 Dnevnik - kratke vesti	17.05 Dok.: Il piacere di conoscere	20.00 Dok.: Mednarodna panorama	21.05 Aktualno: Sindikat in kriza	
18.05 Variete: Ieri, Goggi e domani	17.45 Risanka: Tom & Jerry	20.30 Nanizanka: Bronk		
19.40 Almanah, vreme in dnevnik	18.05 Nan.: Il dottor Simon Locke	21.20 Aktualno: Un giorno in Pretura		
20.30 Film: Il mistero di Bellavista (kom., It. 1958, r. L. De Crescenzo, i. B. Casillo, M. Confalonni)	18.30 Dnevnik - športne vesti	22.05 Dnevnik - zadnje vesti		
22.15 Dnevnik	18.45 Vreme, dnevnik in športne vesti	22.30 Športna oddaja: Ponedeljkov proces		
22.25 Filmske novosti	20.30 Nadaljevanka: Capitol			
22.30 Aktualno: Speciale TG1	21.30 Nan.: Un giustiziere a New York			
24.00 Vreme in dnevnik	22.20 Dnevnik - kratke vesti			
	22.30 Variete: Indietro tutta!			
	23.30 Dnevnik - zadnje vesti			
	24.00 Film: Il buon soldato (dram., It. 1982, r. F. Brusati, i. M. Melato, G. Darier)			

CANALE 5	ITALIA 1	RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	RADIO TRST A	RADIO KOPER (slovenski program)
7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italija	9.15 Film: Sette volte sette (kom., It. 1968, r. M.Lupo, i. G. Moschin)	7.15 Inf. oddaja: Uno Mattina	8.00 Prva izdaja in telovadba	12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Srečanje z znanostjo in družbo	9.00 Zimski počitniški spored: Spominski koledar, 9.10 Biskvitki, 9.35 Kam, kje, kako med počitnicami	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, (7.40) pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Iz Četrtekajv srečanja; 8.40 Za vsakogar nekaj; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Ponedeljkov zbornik: V svetu mladih - potovanje proti zrelosti; 12.00 Skok v preteklost; 13.20 Gospodarski tednik; 13.50 Skice; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški koticček: Glasbeni vrtljak; 14.30 Povejmo glasbo: Spomin na Woodyja; 15.00 Bralni roman: Nemeza (11. del); 15.20 Zbornik (2. del); 15.30 Mi mladi; 16.00 Poezija slovenskega zapada; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kmetijski tednik; 18.30 Top lestvica.	13.30, 14.30, Poročila; 6.00 Glasba: 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Poročila in pregled tiska; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 14.40 Zanimivosti, reportaže in intervjuji; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Top-ten po svetu; 18.00 V podaljšk; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Zaključek, nato prenos Radia Ljubljana.
7.20 Risanke	11.30 Nanizanka: Strega per amore, 12.00 La piccola grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini	9.35 Nanizanka: Cara detective	9.00 Matineja: Italija se prebuja	13.30 Glasbena oddaja: Amadeus - Orkester dunajske Filharmonije dirigira Karl Böhm	9.40 Risanka	10.30, 12.30, 14.30, Poročila; 10.00 Začetek sporedov; 10.10 Sosednji kraji in ljudje: Na današnji dan, poročila, promet, reportaže, intervjuji in zanimivosti; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 14.15 Zabavna oddaja: Marika in Drejče; 14.35 Tedenska lestvica Radia Koper: Vročih 10 (vodi Iztok Jelačin); 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Nedeljski ritem; 18.00 Pregled dogodkov; 18.05 Radijska igra; 19.00 Zaključek in prenos Radia Ljubljana.	12.20 Veleslalom ženske, 2. tek
9.00 Nanizanki: Arcibaldo, 9.30 General Hospital	13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Dolce Katy, Lady Oscar, Isidoro	11.30 Nan.: La tata e il professore	10.00 Rubrika: V prijetnem počutju	14.00 Deželne vesti	9.45 Dokumentarec: Ogroženi pande	13.45 Film: Fascicolo nero	15.45 Sport: SP v smučanju, povzetki
10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	12.00 Dnevnik - kratke vesti	11.05 Dokumentarec: Srednji vek - Sence in luči	14.30 Mladinska oddaja: Jeans 2	10.15 Mladinska oddaja: Ex Libris - Petdeseta leta s Tomažem Domitljem	15.45 Sport: SP v smučanju, povzetki	17.45 Ženski rokomet: Budućnost Titograd-Inter Bratislava
13.30 Nad.: Sentieri	14.35 Rubrika: Oggi Sport	12.05 Variete: Pronto... è la Rai?	11.30 Kviz: Paroliamo	15.00 Variete: Speciale Dadaumpa	11.20 Mlad. oddaja: Enajsta šola	19.00 Dokumentarec o televiziji	19.30 Nadaljevanka
14.30 Kviz: Fantasia	15.00 Glasbena oddaja: D.O.C.	13.30 Dnevnik	11.55 Variete: Mezzogiorno è...	15.30 Izobraževalna oddaja: S.O.S. 011/8819 - Pomoč pri domačih nalogah dijakov nižje srednje šole	12.00 Rubrika: Otroci rocka	20.30 Sport: EP v umetnostnem drsnju, zaključna revija (iz Prage)	22.00 Nan.: Washington a porte chiuse
15.00 Film: Il suo angelo custode (kom., ZDA 1956, r. A. Hall, i. L. Ball)	16.00 Nanizanka: Lassie	14.00 Pronto... è la Rai? (2. del)	13.00 Dnevnik - ob trinajstih	16.00 Športna rubrika: Fuoricampo	12.25 Film: Dvorni norček (kom., ZDA, i. Dany Kaye)		23.00 Sport: odbojka A1, Pallavolo Parma-Ciesse Petrarca Padova
17.15 Nanizanka: Alice	16.30 Kviz: Farfate	14.15 Dokumentarec: Quarkov svet	13.30 Dnevnik - ob trinajstih	17.30 Športni dnevnik: Derby	17.35 Otroška oddaja: Radovedni Taček - Vozel		
17.45 Kviz: Doppio slalom	17.05 Dok.: Il piacere di conoscere	15.00 Rubrika iz parlamenta	14.35 Rubrika: Oggi Sport	17.45 Dokumentarna oddaja: Geo	17.50 Otroška nad.: Soba 405 (3. del)		
18.15 Nanizanka: Il mio amico Webster, 18.45 I cinque del quinto piano, 19.15 I Robinson	17.45 Risanka: Tom & Jerry	15.30 Športne vesti	15.00 Glasbena oddaja: D.O.C.	18.30 Nanizanka: Vita da strega	18.15 Dokumentarec: Boj za obstanek - Zaliv Fundy		
19.45 Kviz: Tra moglie e marito	18.05 Nan.: Il dottor Simon Locke	16.00 Otroška oddaja: Bigl, vmes igre in risanke	16.00 Nanizanka: Lassie	19.00 Vreme in dnevnik	19.00 Vreme in Obzornik		
20.30 TV film: Senza difesa (dram., ZDA 1986, r. W. Hussein, i. C. Bloom, D. Massey)	18.30 Dnevnik - športne vesti	16.00 Otroška oddaja: Bigl, vmes igre in risanke	16.30 Kviz: Farfate	19.20 Deželne vesti	19.24 Zrno, dnevnik in vreme		
22.30 Aktualno: AIDS - Kronika neke groze	18.45 Vreme, dnevnik in športne vesti	16.00 Otroška oddaja: Bigl, vmes igre in risanke	17.05 Dok.: Il piacere di conoscere	19.35 Deželne športne vesti	20.05 Nadaljevanka: Mistrilova hči (po romanu Judith Krantzove, r. D. Hickox in K. Connor, i. S. Keach, S. Powers, L. Remick, 3. del)		
23.15 Variete: Maurizio Costanzo show - Night	20.30 Nadaljevanka: Capitol	16.00 Otroška oddaja: Bigl, vmes igre in risanke	17.45 Risanka: Tom & Jerry	20.00 Dok.: Mednarodna panorama	21.05 Aktualno: Sindikat in kriza		
0.40 Nanizanki: Gli intoccabili, 1.40 Bonanza	21.30 Nan.: Un giustiziere a New York	16.00 Otroška oddaja: Bigl, vmes igre in risanke	18.05 Nan.: Il dottor Simon Locke	20.30 Nanizanka: Bronk			
	22.20 Dnevnik - kratke vesti	16.00 Otroška oddaja: Bigl, vmes igre in risanke	18.30 Dnevnik - športne vesti	21.20 Aktualno: Un giorno in Pretura			
	22.30 Variete: Indietro tutta!	16.00 Otroška oddaja: Bigl, vmes igre in risanke	18.45 Vreme, dnevnik in športne vesti	22.05 Dnevnik - zadnje vesti			
	23.30 Dnevnik - zadnje vesti	16.00 Otroška oddaja: Bigl, vmes igre in risanke	20.30 Nadaljevanka: Capitol	22.30 Športna oddaja: Ponedeljkov proces			
	24.00 Film: Il buon soldato (dram., It. 1982, r. F. Brusati, i. M. Melato, G. Darier)	16.00 Otroška oddaja: Bigl, vmes igre in risanke	14.35 Rubrika: Oggi Sport				

Minister Santuz na županstvu in Trgovinski zbornici Občini naj bi priznali posebno vlogo Morda izboljšave zakona o prosti coni

Minister za javne uprave Giorgio Santuz je bil včeraj na obisku v Gorici. Na Občini ga je sprejel župan Scarano skupaj z občinskimi odbori in prefektom Garsio, zatem pa je minister imel še srečanje s predsednikom Trgovinske zbornice Bevilacqua in člani upravnega odbora zbornice.

Scarano je predstavniku vlade predložil dvoje pomembnejših vprašanj. Prvo zadeva prizadevanje, da bi Goriško občino uvrstili v prvo A kategorijo občin. S tem bi pridobila nekaj več pristojnosti, predvsem pa več finančnih sredstev. Župan je to zahtevo utemeljil z mednarodno vlogo in problemi mesta, kulturno kompleksnostjo in dvojnostjo šol.

Druga želja župana je bila, da bi kot leta 1968 ob 50-letnici, tudi letos, ko poteka 70-letnica zmage Italije v prvi svetovni vojni, odobrili v prid mesta poseben zakon, ki bi zagotovil financiranje prenove Verdijevega gledališča. Scarano se je dotaknil še drugih problemov, med temi obnove proste cone, namenitve kreditov, ki naj bi jih ob bližnjem srečanju predstavnikov vlad Italija priznala Jugoslaviji, rešitvi vprašanj odtoka in okuženosti Korna

ter avtocestnih povezav. Odbornik Bratuž je na srečanju spomnil na pričakovanje slovenske narodnostne skupnosti, da se na "uravnovešeni način" reši vprašanje zakonske zaštite.

Santuz je ob priložnostnih besedah izrekel tudi namen delovanja v smeri okrepitve vloge Gorice kot veznega člena z bližnjo Slovenijo. Zato mora država zagotoviti mestu primerne razvojne pogoje, med katerimi je ustanovitev univerzitetnih tečajev samo prvi od potrebnih korakov.

Minister Santuz je včeraj obiskal tudi predsednika Trgovinske zbornice in upravni odbor te ustanove, kjer so mu med drugim podelili tudi častno priznanje. Predstavnik vlade si je namreč osebno zelo veliko prizadeval, da je bil pravočasno odobren dekret o podaljšanju zakona o Goriški prosti coni in da so bile v besedilo vnešene bistvene spremembe in povečani kontingenti goriva za široko uporabo. Minister Santuz je potrdil, da bo med parlamentarnim postopkom za spremembo obnovitvenega dekreta o prosti coni v zakon, prizadeval za nekatere izboljšave zlasti kar zadeva povečanje kontingentov namenjenih indus-

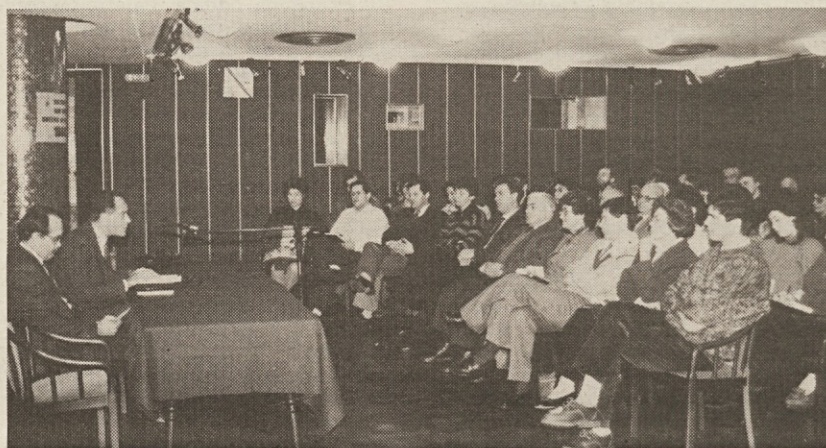
trijski predelavi. Zagotovil je nadalje svoje posredovanje, da se ugodno rešijo nekatera vprašanja. Tako recimo, naj bi v bodoče skušali doseči povečanje finančnih sredstev Goriškega sklada, rok veljavnosti ugodnosti proste cone naj bi se podaljšal na deset let, dosegli pa naj bi tudi izboljšave, oziroma spremembe glede upravljanja Goriškega sklada.

V Štarančanu

Župan in odborniki napovedali odstop

V Štarančanu se te dni ukvarjajo z najhujšo politično krizo v zadnjih letih. Potem ko je že kazalo, da so bila nesoglasja med predstavniki strank sedanje leve koalicije (KPI/PSI/PSDI) rešena, je prišla vest o skorajšnji ostavki župana Papaisa, ki pripada KPI in treh odbornikov te stranke. Svojo namero dosedanjí upravitelji najjavljajo v posebnem dokumentu in o zadevi bo moral razpravljati občinski svet.

Srečanje z dr. Kmeclom in dr. Merkujem Veliko zanimanje za razmišljanja o narodu, kulturi in politiki



Dobra knjiga vedno pritegne bralca. Tako je predstavitev dveh zanimivih slovenskih knjig privabila predsinočnim v malo dvorano Kulturnega doma številne poslušalce. Govor je o zbirkah esejev *Slovenska postna premissljevania* dr. Matjaža Kmecla, ki je v kratkem času doživela ponatis in že spet pošla, ter *Pajčevina in kruh* dr. Pavleta Merkuja, ki jo je izdalo ZTT. Po uvodnih besedah predsednice upravnega odbora Kulturnega doma Nade Sanzin sta gosta predstavila knjigi, Merku Kmeclovo in obratno.

V vsakem od štirinajstih Kmeclovih razmišljanj najde človek kaj tehtnega, pomembnega, je povedal Merku. V enem pritegne bralca oblika, jezikovne invencije, v drugem sposobnost analize in sinteze, pa še psihološka žilica, tankočutnost, sproščenost. Nad vsem pa je Merku cenil v *Premišljevanjih* njihovo moralno moč »ki je za pisatelja potrebna v dobi amoralnosti ali celo nemoralnosti«.

Kmecl je dejal, da se Merku, ki ga poznamo kot skladatelja, publicista, etnomuzikologa, lingvista, v knjigi kaže tudi kot strasten in čustvovoj poznavalec slovenskega bivanja. Posreduje nam globoka spoznanja o človeku in narodu, ki kljub samozaničevanju in mazohizmu ni narod hlapcev. Pri človeku pa je morda središčnega pomena ločevanje med tem, kar je v njem naravnega in prvinskega ter nanesi časa.

V razgovoru z občinstvom sta nato gosta iznesla še nekaj misli, ki sta jih že v knjigah, pa tudi ne. Precej je bilo zanimanja za odnos med kulturo in politiko v luči Kmeclove osebnosti izkušnje, za pretok slovenske literature v širši prostor, za aktualna kulturnopolitična vprašanja v Sloveniji.

razne prireditve

V cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah, bo danes ob 15. uri božični koncert. Nastopata pevška zbor iz Mirna in iz Rupe—Peči. Prireditelj je Ženski pevski zbor v Laškem.

koncerti

V Domu A. Budala v Štandrežu bo v sredo, 20. t. m., ob 20.30 koncert Divjak jazz banda iz Ljubljane. Prireja KD Oton Župančič v sodelovanju z zadrugo Ars Nova.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev prireja skupaj z VZPI in v sodelovanju s Subnorom z Reke 31. t. m. avtobusni izlet na Reko z obiskom mučenških krajev Lipa in Podhum. V ceni izleta je vključeno tudi kosilo. Vpisovanje bo v ponedeljek, 18., in torek, 19. t. m., od 10. do 12. ure na društvenem seždu.

kino

Gorica

CORSO 15.30-22.00 »Angel heart — ascensore per l'inferno«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VERDI 15.30-22.00 »Salto nel buio«.

VITTORIA 16.00-22.00 »Moana — la bella di giorno«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 14.30-22.00 »Biancaneve e i sette nani«.

COMUNALE 16.00-22.00 »Maurice«.

Nova Gorica

SOČA 16.00 »Zlati fant«. 18.00-20.00 »Krokodil dandy«.

DESKLE 17.00 »Policijska akademija III.«, 19.30 »Platoon — vod smrti«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Bassi Rita, Ul. Don Bosco 175, tel. 3251.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. Antonio, Ul. Romana 147, tel. 40497.

POGREBI

Jutri v Gorici: ob 9.30 Giuseppe Furlan iz splošne bolnišnice v stolnico in na glavno pokopališče, ob 11. uri Archimede Trivellati iz splošne bolnišnice v cerkev na Travniku in na glavno pokopališče, ob 12.30 Enrica Fabris vdova Marchio iz splošne bolnišnice v cerkev v Podgori in na tamkajšnje pokopališče.

ZAHVALA

Ob prerani in tragični izgubi naše

Dragice Korsič vd. Carini

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani v teh težkih trenutkih in ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

Roberto in drugi sorodniki

Gorica, 17. januarja 1988

Posvet CGIL o stanovanjskih vprašanjih

Potreba po stanovanjih v mestih Pomanjkljiva zakonodaja in drugo

Pokrajinsko tajništvo sindikalne zveze CGIL se je pridružilo vsedravnim pobudi zbiranja podpisov na peticijski s pozivom vladi, parlamentu, deželam in ne nazadnje občinam, da čimprej pripravijo novo politiko s ciljem izgradnje večjega števila novih stanovanj in sanacije stanovanjskega fonda v mestih. Od nad petsto tisoč podpisov v vsedravnem merilu, naj bi na Goriškem zbrali vsaj deset tisoč.

Tako je na petkovem javnem posvetu o stanovanjski problematiki in ki se je odvijalo pod geslom »Stanovanje težaven problem« v pokrajinski sejni dvorani, pojasnil cilje pobude pokrajinski tajnik sindikalne zveze CGIL Luciano Pini. »Ni naš namen iskati krivice za obstoječe stanje na Goriškem, ampak predvsem ugotavljati vzroke, ki tako stanje pogojujejo in nakazati možne rešitve za vprašanje, ki je, posebno v Gorici in Tržiču, še kako občuteno.«

Govor je bil predvsem, kako v večji meri zadovoljiti potrebo po stanovanju predvsem za manj premožne sloje prebivalstva, to je tam, kjer so potrebe najbolj občutene. In za ugotavljanje stanja je dovolj zgovoren podatek, da je bilo za dodelitev 94 ljudskih stanovanj na območju Gorice skoraj štiristo

prosilcev, ki izpolnjujejo pogoje za dodelitev teh stanovanj.

Vprašanje sta podrobneje razčlenila arhitekta Giampaolo Robustelli in Fulvio Cattunar. Robustelli je podal podrobno analizo (ne)uspešnosti obstoječih zakonskih norm in olajšav, analizo razmerja med ponudbo in popraševanjem na področju stanovanjske izgradnje (povsem je izginila prosta gradnja za tržiče) in podčrtal potrebo po drugačnem pristopu do vprašanja prenove stanovanjskega fonda.

Arh. Cattunar je v svojem izjavljanju opozoril predvsem na pomanjkljivost v deželni zakonodaji, kjer je potrebna temeljita preureditev, glede prenove stanovanjskega fonda, na pomanjkanje ustreznega pristopa in podjetniške miselnosti lastnikov in tudi gradbincev. Če je stanje, zlasti v večjih središčih tako kakršno je, je treba del odgovornosti pripisati tudi upraviteljem.

Oba predavatelja sta ugodno ocenila obseg stanovanjskega fonda v družbeni lasti na Goriškem, kjer zavod IACP upravlja 6.062 stanovanj, vendar so potrebe še zmeraj zelo velike. Zanimivi so bili posegi v razpravi, ki je sledila in ki so z različnih vidikov osvetlili stanovanjsko problematiko pri nas, ki je, kakor je bilo slišati, pereča, vendar ne težja kakor drugod v državi.

Na službenem potovanju v Beograd

V nesreči pri Sremski Mitrovici umrl trgovec Franco Novelli

V prometni nesreči blizu Sremske Mitrovice je izgubil življenje 45-letni trgovec Franco Novelli, upravitelj in sodrug znanega goriškega podjetja General Scambi, s sedežem v Ulici Fati 15. Novica o tragičnem dogodku je prispela v Gorico z nekajdnevno zamudo. Nesreča se je zgodila namreč že v ponedeljek zvečer, ko se je Novelli z avtom peljal v Beograd po delovnih opravkih.

Kljub večkratnim poskusom nismo uspeli izvedeti za dinamiko. Zdi se, da je prišlo do čelnega trčenja med mercedesom, ki ga je upravljal Novelli in tovornjakom. Novelli je bil v avtomobilu sam.

Tragična vest se je v petek popoldne razširila zlasti med gospodarstveniki in operaterji v zunanjetrgovinskem sektorju, kjer je bil pokojnik zelo poznan. Zapušča ženo, Milico Popnovakov, ki je sicer doma v Beogradu in sedemletnega sina Enrica.

Zaenkrat še ni znano, kdaj bodo truplo prepeljali v Gorico in kdaj bo pogreb.

Dela na cesti za Videm

Nevaren odsek državne ceste med Koprivnim in Krminom, kjer je cesta

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada od 10. do 16. januarja:

RODILI SO SE: Emanuele Malvaso, Gianluca Burgnich, Thomas Motta, Matteo Marega, Greta Cuglig, Giacomo Calligaris.

UMRLI SO: 78-letna gospodinja Zofija Petrevčič vd. Kuštrin, 54-letni delavec Marcello Brescia, 85-letni upokojenec Ciril Gomišček, 80-letna upokojenka Lojzka Moze, 83-letna upokojenka Teresa Visintin, 78-letna gospodinja Elda Sauli, 80-letna upokojenka Anna Zio, 85-letna gospodinja Maria Teresa Callegari vd. Natale, 83-letni upokojenec Mario Rigotti, 73-letna upokojenka Augusta Perini, 89-letni upokojenec Antonio Lippi, 83-letni upokojenec Agostino Falco, 86-letna gospodinja Clementina Buttignon, 73-letna upokojenka Dragica Koršič vd. Carini, 74-letna upokojenka Elvira Durli vd. Marson.

POROČILI SO SE: policist Alojz Srebernic in prodajalka Diana Petronio.

OKLICI: šofer Vincenzo Bonvissuto in delavka Giuseppa Russo, profesor glasbe Flavio Qualli in prodajalka Giovanna Goddi, financar Agostino Zenna in gospodinja Margherita Ferrara, študent Marino Carpiniano in profesorica Giovanna Melita.

Ali veš, da nudi naš tekoči račun*
pravilco do zavarovanja proti
nezgodam do višine

50.000.000 lir?

Pridi in poižvej. Imamo zate še
druge novosti.
Srečajmo se!

KMEČKA BANKA
TVOJA DOMAČA BANKA

*Tudi za hranilne knjižice posameznikov in zasebnih podjetij, ne pa za družbe.

Beseda bralcem

Naši zvesti, vsakdanji bralci, so brez dvoma bili v tem tednu zadovoljni, ker smo v našem dnevniku povečali prostor goriške kronike. Ob torkih imamo dve polni strani, tako da sedaj lahko pripravimo po dve polni strani o dogajanju na Goriškem ob torkih, sobotah in nedeljah. Ob torkih bomo lahko podrobneje poročali še zlasti o dogajanju v naših društvi in domovih, ki ga je ob sobotah zvečer in nedeljah kar precej. Istočasno bomo lahko odsele, tudi zaradi povečanega prostora v drugih rubrikah, lahko več poročali tudi drugje o tem kar se pri nas dogaja na kulturnem, gospodarskem in tudi športnem ter vseh drugih področjih. Tudi zaradi tega, ker vesti lahko posredujemo v tiskarno pozno zvečer — za to se moramo zahvaliti sodobni tehnologiji — smo sredi minulega tedna večkrat bili prvi v objavljanju nekaterih vesti.

Ta ugotovitev velja seveda predvsem za tiste, ki kupujejo naš dnevnik vsak dan. Dnevnik je pač dnevnik, ne pa samo nedeljsko branje. Zaradi tega novinarji ne bomo sprejemali nobenega namiga ali prošnje, da bi objavili te ali druge vesti prihranili za nedeljsko številko. Takih prošelj, marsikdaj tudi pritiskov, imamo kar precej.

Prav zaradi tega se nam zdi prav, da tudi ob tej priložnosti povabimo naše samo nedeljske bralce ter naročnike, da se naročijo na vsakdanji Primorski dnevnik. Cena letne naročnine za 1988 je enaka vsoti, ki bi jo porabili če bi dnevnik kupili le dvakrat tedensko. Izplača se torej naročiti Primorski dnevnik za vse leto. Pa ga boš dobil vsak dan domov. Pri tem smo dolžni naročnikom pojasniti. Kdaj pa kdaj se je pripetilo, da je bila zaradi boleznih raznašalcev, dostava dnevnika kasna. V bodoče bomo stvar uredili tako, da ne bo zastojev in da bodo naročniki zadovoljni s tem, da bodo povsod naš dnevnik dobili zjutraj, še preden gredo iz hiše v službo.



GOSTOVANJE MESTNEGA
GLEDALIŠČA LJUBLJANSKEGA

Aleksander Geiman

Klopca

Režija: MARJAN BEVK

Jurti, 18. januarja, ob 20.30

ABONMA RED A

V torek, 19. januarja, ob 20.30

ABONMA RED B

V Kulturnem domu v Gorici

Avtobusi vozijo po običajnem

voznem redu



GLEDALIŠČE G. BELLi iz RIMA

predstavi farso *Daria Foja*

CHI RUBA UN PIEDE È FORTUNATO IN AMORE

Režija Antonio Salines

V sredo, 20. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici.

Predprodaja vstopnic v Kulturnem domu od 11. do 13. ure.

Iz Vipave voda v Doberdobsko jezero? Prispevki glasbenim šolam



V Doberdobsko jezero priteka tudi voda iz Vipave in Soče. To so pokazale analize o kemični sestavi vode. Vprašanje, ki se v zvezi s tem postavlja je, koliko vode odteka iz Vipave, kje se izgublja v podzemlje in kako poteka njena nekaj kilometrov dolga pot skozi plasti apnenca in če dejansko vsa voda priteče v jezero.

Domačini ob spodnjem toku Vipave so že od nekdaj vedeli za nekatera mesta v strugi, kjer je vodo požiralo. Znana je zgodba o plevah, ki so jih vrgli v reko in ki so čez kakšen dan priplavala na površje v Doberdobskem jezeru. Požiralniki naj bi bili med Vrtočami in Mirenskim gradom, pri Rubijah in v neposredni bližini sočja med Vipavo in Sočo.

Za požiralnik pri Rubijah so vedeli starejši občani v Sovodnjah in ribiči. Menda so že v prejšnjem stoletju, za-

mašili vhod s skalami in visokim napipom umetnega kanala, ki je dovajal vodo grajskim mlinom v Rubijah. Voda pa je še naprej odtekala in sicer skozi rečno dno ter si utirala pot v podzemlje, izpirala zemljo z nasipa ter sčasoma ustvarila nekakšen lijak.

Domačin Bogdan Butkovič, jamar, član Kraških krtov, je te dni poskusil ugotoviti, kaj se skriva pod debelo plastjo zemlje. Pod vrhnjim slojem ilovnate zemlje, ki je bila po vsej verjetnosti umetno nanešana, je Vipava v direktnem stiku s plastmi apnenca. In prav v teh skalah se odpira brezno, skozi katero odteka voda. Jama se spušča okrog štiri metre navpično pod strugo. Na tem mestu je po vsej verjetnosti sifon.

Za obsežnejše raziskave bo treba počakati na poletno sušno obdobje, saj je jama na zelo neugodnem mestu

in jo stalno zaliva voda, ki vdira bodisi skozi rečno dno, bodisi z vrha, skozi glavni jašek.

Zanimivo bi bilo seveda z gotovostjo ugotoviti, kam pravzaprav ta voda odteka. Ne toliko zaradi firbelca po odkrivanju neznanke, ampak z jasnim ciljem točnejšega poznavanja hidrološkega sistema ožjega in tudi širšega območja. To je danes, ko je možnost ekoloških katastrof zelo velika, še kako pomembno. Kakšne in kako daljnosežne bi bile recimo posledice v primeru večje zaustavitve Vipave!

VLADO KLEMŠE

Pokrajinska uprava opozarja, da zapade v soboto, 30. januarja, rok za predstavitve prošelj za prispevke, ki so na osnovi deželnega zakona št. 49 iz leta 1983 namenjeni organizatorjem glasbenih, zborovskih in godbenih tečajev. Prošnje na kolkovanem papirju je treba oddati na sedežu pokrajinske uprave v Gorici, Korzo Italia 55. Priložiti je treba podrobno poročilo o programu delovanja, prospekt predvidenih stroškov in prihodkov. Navesti je treba število in značilnosti predvidenih tečajev, število ur trajanja posameznih tečajev, število tečajnikov in sedež dejavnosti.

Pri tem opozarjajo na vestno izpolnjevanje prošelj, brez katere ne bodo mogli dodeliti prispevkov. Prosilci naj tudi, ločeno, navedejo ime in naslov odgovorne osebe, ki v primeru potrebe lahko nudi dodatna pojasnila v zvezi s prošnjami.

NOVE DIMENZIJE ZA TVOJE DELO



Nov Suzuki Super Carry je dolgo pričakovano komercialno tovorno vozilo. Zavzema malo prostora, sprejme veliko tovora, dostop s treh strani za lažje natovarjanje in raztovarjanje. Je moderne oblike, ima trpežno mehaniko, varčen in poskočen motor.

SUZUKI
CARRY

ZASTOPNIK

ltman

UL. III. ARMATA 102 - TEL. 20144 - GORICA

Poenotena zunanja podoba rešilcev Zelenega križa



Goriški Zeleni križ ima vedno več pristojnosti še zlasti odkar so sklenili pogodbo s Krajevno zdravstveno enoto in poleti prevzeli tudi stalno službo hitre pomoči v Gradežu. Tam so namreč v poletnem času imeli rešilca z zdravnikom in dvema bolničarjema. Vozilo s specializirano ekipo je bilo v stalnem stiku z bolnišnico v Gradežu, kar je seveda potrebno poleti, ko je prebivalcev—turistov v Gradežu veliko več kot v drugih letnih časih.

Zeleni križ razpolga s celo vrsto sodobno opremljenih rešilcev. Tej človekoljubni ustanovi so jih darovala bančna podjetja. Sedaj težijo k poenotenju vozne- ga parka, zaradi tega se tudi predhodno domenijo z darovalcem. Pred leti je namreč vsak darovalec skrbel po svojih poteh. Ker pa prevzema Zeleni križ vedno bolj pomembne funkcije si v vodstvu ustanove prizadevajo, da bi lahko razpolagali s kar se da najbolj kompletno paletto servisov.

Enega od rešilcev so spremenili v popolno zdravstveno enoto, ki omogoča že med prevozom bolnika s kraja nesreče v bolnišnico, da zdravniki naredijo kar se na rešilcu narediti da, za nudenje prve pomoči ranjencu.

V zadnjem času pa so tudi poenotili zunanjo podobo rešilcev. Spominjamo se še, kako so nekoč bili rešilci Zelenega križa modre barve. Le napisi so bili beli oziroma zeleni. Kasneje je bila njihova barva raznolična.

Sedaj pa so, upoštevajoč tudi nove pravilnike, ki jih je izdala italijanska vlada in ki upoštevajo pravilnike EGS, so vsa vozila prebarvali z peščenobelo barvo. Napisi so oranžni, zeleni križ je seveda zelene barve.

Vozila lahko parkirajo na ulici pred lastno stavbo v Ulici Morelli. Občinska uprava jim je rezervirala del cestišča za parkiranje. Prej so bili rešilci v garaži. Marsikdaj je kak neolikan avtomobilist parkiral svoje vozilo kar pred izhodom iz garaže, tako da ni bilo mogoče hitro iz nje z rešilcem.

Novi ceniki občinskih storitev

V goriškem občinskem svetu so svetovalci na zadnji seji lanskega leta sprejeli vrsto sklepov o podražitvah za servise, ki jih Občina nudi uporabnikom. To so naredili predvsem zato, ker je to določeno v državnih zakonih. Ti namreč določajo, da pri nekaterih občinskih servisih ne sme priti do finančnega primanjkljaja. Država določa tudi do kolikšne mere lahko Občine povišajo tarife, ki so veljale v prejšnjem letu. V marsikaterem primeru so se občinski svetovalci opredelili za manjše poviške, kot je določeno v zakonu. Istočasno so se opredelili za višje tarife, da bi lahko z izkupičkom nudili uporabnikom kvalitetne servise.

O nekaterih podražitvah tarif smo že pisali. Zdi se nam prav, da naše bralce opozorimo na kar največ letos veljavnih tarif. Dnevnik ne sme biti le poročevalec vsakodnevnega dogajanja. Bralcu mora nuditi tudi servis. Zaradi tega smo v uredništvu čutili potrebo, da nudimo bralcem Primorskega dnevnika tudi to uslugo.

V otroških jasilih je polna dneva oskrba 14.000 lir, kar pomeni mesečno 280.000 lir. Vendar pa je malokdo, ki plača to vsoto. Posebna komisija, v kateri so zastopniki Občine ter staršev, je svojčas določila, da je treba upoštevati plačilne možnosti staršev. Najmanj kar uporabniki plačajo za mesečno oskrbo je 60.000 lir. Upoštevajoč letne davčne prijave starši torej plačajo med 60.000 in 280.000 lirami mesečno. Upoštevajo tudi zmanjšanje vzdrževalnine zaradi odsotnosti otrok v jasilih.

V občinskih vrtcih je mesečna vzdrževalnina 50.000 lir, za tiste, ki imajo otroka v vrtcu le pol dneva pa 45.000 lir. Občinski odbor lahko sklene, da po potrebi oprosti družino plačevanja vzdrževalnine.

Za prevoz s šolskim avtobusom je mesečni abonma 4.000 lir. V tem primeru pa bodo novo tarifo uvedli v začetku šolskega leta 1988-89.

V zavodu Lenassi ustanove, ki tja pošiljajo otroke, plačajo 900.000 lir mesečno za popolno vzdrževalnino. Posamezni občani z manj od 6 milijonov letnega dohodka so oproščeni vsakega plačila. Posebna pravila za delno plačilo veljajo za družine z več kot šestimi milijoni letnega dohodka.

Za občinske športne naprave veljajo letos naslednje tarife. V telovadnicah in na igriščih je treba za trening plačati 6.000 lir na uro. Za rekreacijsko dejavnost je treba plačati 22.000 lir na uro. Ko je na sporedu mladinska tekma plača prizadeto društvo 10.000 lir, ko pa so tekme odraslih je treba plačati 22.000 lir.

Za uporabo Avditorija v Ulici Roma veljajo naslednji ceniki. Za koncerte, predavanja, recitale itd je treba plačati 260.000 lir (130.000 je cena če so na Občini mnenja, da ima prireditelj socialni značaj). Za poldnevno uporabo dvorane ob priložnosti kongresov ter shodov je cena 440.000 lir (če je prireditelj socialno pomembna je cena polovična, 220.000 lir). Če traja ena teh prireditelj ves dan je cena 770.000 lir (polovična 385.000). Če kdo hoče uporabljati dvorano za razstave mora plačati dnevno 72.000 lir (36.000). Velikokrat pa se zgodi, da je občinska uprava pokrovitelj prireditve. V takem primeru lahko prevzame nase strošek najemnine za dvorano.

Gledališče Verdi je prav tako občinska last. Za koncerte, gledališke predstave ter druge kulturne prireditve pri katerih je treba uporabljati oder je cena 300.000 lir (tudi tu velja socialna cena 150.000 lir). Za kongrese, posvete ter dopoldanske filmske prireditve pa je treba plačati 200.000 lir (100.000).

Vstopnica na goriški grad velja v času od 1. januarja do 31. maja ter od 1. novembra do 31. decembra 2.000 lir; v času od 1. junija do 31. oktobra 3.500 lir. Za skupine z več kot dvajsetimi udeleženci velja poletna vstopnica 2.500 lir.

V Domu za ostarele Angelo Cu-lot v Ločniku velja pravilo, da upokojenci plačajo 80 odstotkov pokojnine. Za tiste z minimalnimi pokojninami velja pravilo, da jim ostane za osebno uporabo najmanj 80.000 lir. Ostareli z višjimi dohodki, ki se lahko sami upravljajo, plačajo 32.000 lir dnevne vzdrževalnine. Za bolne ljudi, ki jim je potrebna posebna nega, pa je treba dodati še 22.000 lir.

V Domu za ostarele Sinigaglia pa je mesečna vzdrževalnina do 15 odstotkov mesečnega dohodka do maksimalne vsote 150.000 lir mesečno.

Prevozno pogrebno službo opravlja Goriška občinska uprava na ozemlju občine, t. j. na glavno pokopališče ter na tista v Štandrežu, Ločniku, Podgori, Pevmi ter v Štmaru. Enotna tarifa za prevoz mrličev-odraslih je 88.000 lir, za mrličje-otroke pa 39.000 lir. Tudi zasebna pogrebna podjetja morajo plačati Občini odškodnino v višini 39.000 lir. Prav toliko je treba plačati za uporabo drugega avtomobila za prenos vencev. Ko mrliča prepeljejo na ozemlje občine ali ga odpeljejo je treba plačati takso 22.000 lir.

Na pokopališčih je seveda treba plačati najemnino za grob. 99-letna najemnina za zemljišče, kjer se zgradi kapelica je 800.000 lir. Za 30-letno uporabo prostora ob glavnih alejah je treba plačati 860.000 lir. Za 30-letno uporabo prostora za grob ob stranskih alejah je cenik 480.000 lir. Dvajsetletna najemnina za grob, ki ni na robu aleje, je 215.000 lir. Za enoletno hrambo mrljskih ostankov se plača 72.000 lir. V kostnicah se plača najemnino za dobo 60 let. Ceniki v 1. in 2. kategoriji so 2.205.000 lir, v 3. kategoriji 1.819.000 lir, v 4. kategoriji pa 1.274.000 lir. Za navaden prekop mrljskih ostankov je treba plačati 121.000 lir, za izredni prekop 220.000 lir.

PROMOCIJSKA PRODAJA



UL. GARIBALDI 3 - TEL. 0481/31168 - GORICA

ZNIŽANJE OD 10% DO 50%

DO 28. FEBRUARJA

CASSOLI - S. MAZZA - PITTI - BALLANTYNE - ZANELLA - GOLF CLUB - S. CONTI - CAMICERIA TT. - LORETTA DI LORENZO - FENZI - BASILE - MISSONI
FENDI - DANIEL HECHTER - LES COPAINS - COVERI - ZEGNA - ALLEGRI - LA MATTIA - BURBERRY'S - GERANI TEAM - ALEX - EQUIPE - PRADA

OBV. OBČINI

Peti abonmajski koncert GM Dovršeno Gekićevo obvladovanje instrumenta v vseh odtenkih

V Kulturnem domu v Trstu smo na petem abonmajskem koncertu Glasbene matice Trst poslušali namesto napovedanega koncerta pevke Eleonore Jankovič s pianistom Johnom Fisherjem (nastop Jankovičeve je odpadel zaradi bolezni), klavirski recital Kemala Gekića. Komaj 26-letni pianist Gekić (rodil se je leta 1962 v Splitu) sodi med najvidnejše jugoslovanske glasbene poustvarjalce. Na koncertu v Kulturnem domu v Trstu se je predstavil z znanimi in zahtevnimi deli iz bogate pianistične literature preteklega stoletja. Poslušali smo Sonato op. 57 v f-molu »Appassionata« Ludwiga Van Beethovna, Balado op. 38 v F-duru in Barcarolo op. 60 v fis duru Friedericha Chopina in edino Lisztovo sonato v h-molu. Ta dela so zaradi izvajalske interpretativne zahtevnosti preizkusni kamen za vse pianiste. Gekić je z dovršenim obvladovanjem instrumenta pokazal raven velikih pianističnih virtuozov. Z lahkoto je izvedel tehnično najzahtevnejše dele skladb. Njegova igra je bila virtuozna v pravem pomenu besede. Svojega tehničnega znanja pa ni povsem izkoristil v podajanju glasbenih vsebin - za vsebinsko oblikovanje najmanjših glasbenih enot, ki trdno povezanih v logično celoto dajejo popolno arhitektonsko in vsebinsko podobo glasbene stvaritve, izvajalca pa dvigujejo v popolnost in nedosegljivost. To smo najbolj opazili v izvedbi vsebinsko zelo bogate Beethovnovs sonate. V interpretaciji tega dela je dal Gekić večji poudarek arhitektonskemu oblikovanju skladbe kot drobnim sestavnim delom glasbenega tkiva.

Vsebinsko bolj doživeto je Gekić podajal Chopinovo glasbo. Balada - pretresljiva epska pesnitev o mestu, ki ga je zalila voda, je s karakterno in zvono bogato Barcarolo tvorila celoto. Škoda, da sta bili skladbi ločeni z aplavzom, ki ga je izzval sam pianist.

Lisztova sonata je bila igra tonov, motivov, melodij... To skladbo polno virtuosnosti je podal Gekić najbolje, ker zahteva predvsem popolno obvladovanje klavirske tehnike. Njegova izurjenost je prišla do izraza v podajanju počasnih, hitrih, ekspresivnih in fugiranih delov skladbe.

Odlika mladega virtuozja Gekića je predvsem v dovršenem obvladovanju klavirja v vseh njegovih dinamičnih odtenkih.

MIRKO SLOSAR

Gostovanje MGL v Trstu

Neodzivno parodiranje Aristofanovih »Ptičev«

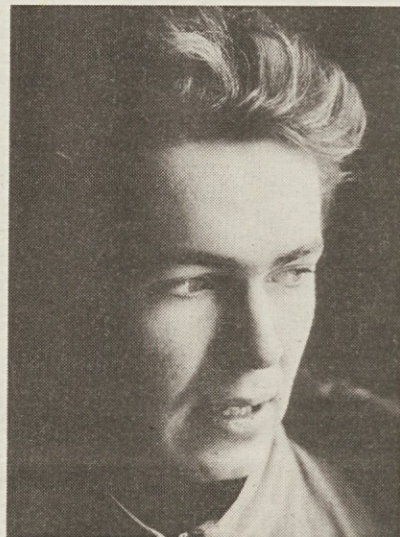
Dva ugledna atenska meščana sta razočarana nad slabostmi svojih rojakov, zapustita rodno mesto in iščeta bolj pošten prostor pod soncem. Najdeta ga v svetu ptičev. Tam organizirata državo, pravičnejšo tako od države ljudi kot bogov. Vanjo se skušajo pririniti razni vsiljivci in jo pokvariti, toda mesto ptičev hoče biti neoporečno. Aristofan zaključuje svojo igro s poroko enega od Atencev z Bazilejo, posebej obsejano oblastjo. Bogovi so strmoglavljeni, vzpostavljen je nov, boljši red. — Aristofanovi »Ptiči« so torej humanistična kritika helenske ljudske religije, komedija zoper bogove. Cela zgodba je v bistvu postopno razvijanje novih, pozitivnih kvalit. Za tiste čase so bili »Ptiči« revolucionarni in prijetno sveži.

Tako piše dramaturginja Vesna Jurca o Aristofanovih »Ptičih«. Slovenski pesnik Milan Jesih si je vzel ta antični mit za izhodišče svoji novi komediji, ki smo jo v izvedbi Mestnega gledališča ljubljanskega gledali te dni (na sporedu je še danes) v okviru abonmajске sezone SSG. Jesih pa ta »pozitivni mit« popolnoma sprevrže na glavo in ustvari delo za današnji čas in današnje ljudi. Pri njem ptičji svet ne predstavlja pozitivnega pola, v vsem je podoben svetu ljudi: ko ustanovijo svoj Jajcegrad, ga ustanovijo po »človeški podobi«. Ni važno, kdo jim vlada, ljudje se ne spreminjajo, ni važno, kakšna je ideologija, životarjenje se v ničemer ne spremeni. V njihov svet, kot v človeškega, prodirajo birokrati, ideologi, oportunisti in frazerji, ki tvorijo oblast, gradijo jo na retoriki in spominih, s pogledom obrnjenim v svetlo preteklost in se ne sprašujejo o bodočnosti. Jesih očitno meri na konkreten družbenopolitični sistem in njegova absurdna, groteskna in parodična igra je pravzaprav kritika tega sistema, razgaljanje vseh slabosti, ki ga delajo za nedinamičnega in anahronističnega. In konec: vse je relativno in nično, saj se tudi država ptičev lahko v hipu razblini, propade.

Jesihovi »Ptiči« so čudna, nenavadna igra. Režiserka Barbara Hienig jo je dinamizirala s hrupnimi petimi in glasbenimi dopolnili, sam potek pa je v nekakšnem strahotnem kaosu, ki se disciplinira šele v zadnjih replikah predstave. Treba je reči, da inscenacija MGL ni zapustila velikega vtisa, bila je celo dolgočasna, neizostrena, meglena in nepregledna. Čeprav je koketirala z gledalci, jih je pustila ravnodušne, ni jih potegnila v svoj potek. Skratka, bila je precejšnje razočaranje, sama tematika bi si gotovo zaslužila kaj več, kot tudi trud igralcev, predvsem izvrstnega Marka Simčiča.

MARIJ ČUK

Ivo Pogorelić jutri v Rossettiju



Società dei concerti prireja jutri v Trstu v okviru svojih glasbenih srečanj izjemen koncert: pred tržaško publiko bo koncertiral svetovno znani jugoslovanski pianist Ivo Pogorelić.

»Il divo Ivo«, kot so ga prekrstila italijanska sredstva množičnega obveščanja ob enem njegovih prvih koncertov v Italiji, se je rodil pred 29 leti v Beogradu. Klavir je začel igrati s sedmimi leti. Njegova prva glasbena pedagoga sta bila starša. Pri enajstih letih je prišlo do srečanja, ki je morda odločilno vplivalo na Pogorelićevo nadaljnjo glasbeno pot. Njegovemu koncertu v Beogradu je sledil sovjetski pedagog Timakin, ki je starša prepričal, naj Iva vpišeta na Centralno glasbeno šolo v Moskvi. Tu je nato nadaljeval študij na konservatoriju Čajkovskega. Že leta 1975 je v Zagrebu prejel prvo nagrado na tekmovanju glasbenih talentov Jugoslavije. Tri leta kasneje je dosegel prvi veliki mednarodni uspeh na natečaju Alessandro Casagrande v Italiji, leta 1980 pa prvo nagrado na mednarodnem tekmovanju pianistov v Montrealu.

In že smo pri »varšavski aferi«, po kateri je Pogorelićevo ime udarilo kot strela v mednarodno glasbeno areno. Leta 1980 je Pogorelić sodeloval na Chopinovem tekmovanju med 149 kandidati iz 38 držav. Na tekmovanju ni dobil nobene nagrade in prav zaradi tega je pianistka Martha Argerich izstopila iz žirije. »Ta človek je genij,« je nato pojasnila pred TV kamerami, in Pogorelić je čez noč postal moralni zmagovalac tistega tekmovanja.

Njegov način igranja in ekstravaganca v oblačenju sta mnogo prispevala k uveljavitvi »zvezdnika« Iva Pogorelića. V nekaj letih je koncertiral v domala vseh glasbenih svetiščih. Postal je pravi »glasbeni mit«, čeprav mu ta oznaka sploh ni všeč. Izdal je celo serijo plošč. Leta 1983 je kot klasični glasbenik prodal pri Deutsche Grammophon največ plošč na svetu. Sam je dokaj neobičajno komentiral vse dogajanje, ki mu je bil priča. V intervjuju Marjanu Zlobcu za ljubljansko Delo je izjavil, da ga ne zanima, kaj so rekli in napisali drugi o njem. »Nisem mnenja, da je uspeh nekaj pozitivnega, ampak negativnega,« je še dodal. Glede velike reklame in publicitete, pa je pribil, da je »publiciteta dobra do tistega trenutka, ko se začne prva nota. Tedaj mora publiciteta nehati. Od tod se začne umetnost,« je takrat razsodil.

Ivo Pogorelić bo jutri začel svoj koncert ob 20.30 v tržaškem gledališču Rossetti z Beethovnovi sonato št. 17 op. 31 v d-molu št. 2. Sledili bosta Beethovnova zadnja sonata št. 32 op. 111 v c-molu in Skrjabinova sonata št. 2 op. 19. Jugoslovanski pianist bo sklenil svoj tržaški koncert s Chopinovo sonato v b-molu (»Žalno koračnico«).

(mk)

Komorni oder SSG podal Smoletov »Krst pri Savici«

Samospraševanje o slovenstvu, etiki in morali

Dominik Smole je kljub skopi produkciji najbrž že med tistimi oblikovalci slovenske dramatike, ki jih ni moč obiti. Njegovo preoblikovanje Antigoninega mita je že med temeljnimi kamni slovenske literature, predmet razprav in raziskav (naj mi bo na tem mestu dovoljen oseben »spomin«, kot dokaz tej trditvi: Antigona je bila leta 1970 sploh moja prva seminarska raziskava na ljubljanski filozofski fakulteti), študij in diplomskih nalog. Zanimivo pa je, da je ob vsem blesku, ki ga je doživljal antični Sofoklejev mit, ostajala nekako ob strani Smoletova drama »Krst pri Savici« (1969). Po krivici, bi rekli. Kajti »Krst pri Savici« odpira poglavje o slovenski mitologiji, Prešernovem junaku Črtomiru, ki ga lahko imamo tudi za nekakšen slovenski zgodovinski simbol, saj je v njegovi usodi tako rekoč zaokrožena življenjska podoba našega naroda.

Smoletov »Krst pri Savici« se začne na točki, ko se konča Prešernov. Po porazu v Valjahunu se da Črtomir krstiti in se odpravi v Oglej. S tem se začnejo poglavje, ki ga umetniško suvereno tematizira Dominik Smole. Njegova drama se dogaja v Ogleju in pri Gospe sveti, kar določa tudi zunanjo dvedelnost besedila, ki pa ima, kot rečeno, svoj smisel v Črtomirovi zgodbi. Črtomir je razočaran nad cerkveno institucijo, v kateri ni nikakršne duhovne hrane, saj so duhovniki nekakšni profesionalni izvrševalci



Maja Blagović in Bogdana Bratuž med nastopom v »Krstu«

kulta, obredi sami pa so prej tehnična dejanja kot očiščevalna nuja in predanost Bogu. Zato je tudi Črtomir v pogovoru z Bogomilo dovolj jasen: »Jaz pa ostajam tu — brez smrti, brez ljubezni, brez Boga.« Svet je potemtakem hudičovo delo, je zlo, zato hoče Črtomir ustvariti tak svet, ki bo zares predan Bogu. Popolna predanost transcendenci pa doživi poraz s Črtomirovo smrtjo, kar pomeni, da gre za po-

raz aktivizma in za zmago resnice.

S tem smo najbrž dovolj nazorno ponazorili tudi vsa gibala prvega dejanja novoustanovljenega »bralnega gledališča« ali »komornega odra« pri SSG. Premiera je bila v Kulturnem domu v četrtek, zanj pa je opravil izbor in napisal komentar Andrej Inkret. Inkret je v svoji priredbi »Krst« skušal tematizirati predvsem slovensko usodo in zgodovino. Pri tem je se-

veda ostal zvest Smoletovi pisni podlagi, ki nudi veliko izhodišč za razmišljanje tudi sodobnemu času. Nemara je to dejanje SSG prav v tem trenutku tako zelo odzivno, saj je diskusija o slovenstvu ta čas na vrhu lestvice preokupacij slovenskega naroda. Ta razprava pa je in mora biti seveda povezana z etičnim in moralnim. Ti dve kategoriji sta zlasti v našem prostoru močno zapostavljeni, trdili bi celo, da omalovaževani in potisnjeni čisto na rob, zato je dejanje Slovenskega stalnega gledališča toliko bolj oportuno, čeprav ne verjamem, da bi utegnili spodbuditi v glavah tistih, ki krojijo našo usodo, kako razmišljanje. Tržaška predstava pa govori prav o tem — o morali, etiki in usodi slovenstva. Podkrepljena je z izzivalnim Inkretovim komentarjem in tekočo režijsko zasnovno Jožeta Babiča. Kljub temu, da je predstava res komorna, jo je Babić skušal razgibati predvsem s svetlobnimi poudarki, ki so podčrtali najrazličnejše situacije in stanja ter s tem ustvarili ustrezno atmosfero, pri čemer je igrala povedno vlogo tudi scena Marjana Kravosa (osvetljeni narodovi simboli: svečnik, križ — »slovenske vislice« in krstni kamen). V »večernih« elegantnih oblačilih Marije Vidau so nastopili Tone Gogala, Maja Blagović, Bogdana Bratuž, Vladimir Jurc, Anton Petje, Alojz Milič, Adrijan Rustja, Stojan Colja in Andrej Inkret. Glasba je bila delo Pavleta Merkuja.

»Krst pri Savici« naj bi imel tudi izrazito pedagoško vlogo, saj je v prvi vrsti namenjen šolam, da bi dijaki lahko iz žive umetniške govorice ustrezneje spoznavali temeljne značilnosti slovenske dramatike, o kateri naj bi se učili tudi v svojih razredih.

MARIJ ČUK

Slovenske posebnosti v Rožančevi »Evropi«

Knjiga odzivnega slovenskega pisatelja Marjana Rožanca »Evropa« je splet šestih esejev in dvanajstih legend, pomenljiva že z avtorjevim uvodom, raziskujoč slovensko in evropsko misel skozi stoletja, rešetajoč zgodovinske preobrate, nastajanje novih filozofskih, verskih in narodnostnih pogledov, ponovno in v prvi vrsti z ozirom na našo, slovensko usodo, usodo v dobesednem, recimo temu političnem in državnem smislu, pa tudi v globljem, duhovnem, značajskem smislu. Knjiga, ki jo je v zbirki Nova Slovenska knjiga izdala Mladinska knjiga iz Ljubljane, je presenetljivo in vznemirljivo branje in kot je na prvi pogled videti historična, nanašajoč se na najrazličnejša obdobja in dogodke, tako je v bistvu neverjetno aktualna, saj se poostreno ukvarja z nami samimi tukaj in sedaj, nikakor ne edina, ki se v sedanjem času ubada s problemom slovenskih značajskih posebnosti, lastnosti in danosti.

Knjiga »Evropa« je za Rožanca »izpopolnjevanje eksistencialnega ukaza: biti!«, ker je pač prvo: ohraniti vsaj tisto, kar sem bil doslej, nepretrganost in celovitost jaza, oživljati preteklost... potem pa: razširiti se!«, se pravi biti še močnejši v sedanjosti in prihodnosti. Od tod obžalovanje, da smo Slovenci tako malo pridobili od srednjega veka, ko nas praktično duhovno sploh še ni bilo, od dobe, ki je bila v nasprotju s sodobnostjo pa tudi mnogimi drugimi zgodovinskimi obdobji usmerjena v celovite, odrešitelske, ne pa zgolj racionalne in racionalistične odgovore. Po svoje je bil ta čas čista, očiščena platforma, kjer se je točno videlo, kaj je celovitost in kaj ni; Petrarca je bil v tem smislu sodoben, razdvojen, iskatiški duh, omahujoč v ljubezni med razumom in čustvom, med telesom in duhom, kar je po Rožancu čudovito, namreč dejstvo, da mu tako kot obdobju ni prišlo na misel, da bi to svojo izgubljenost reševal z varljivimi odrešitvami, ki smo jim vsi po vrsti podvrženi. Zategadelj lahko Slovenci samo obžalujemo, da se nismo globlje oprijeli protestantizma, kjer bi lahko trajno pridobili individualno ostrino duha in sposobnost za skušnjava in preizkušnje. Protestantizem je namreč svetu ponudil - namesto idi-

lične svobode - odprti svet, nenehno stisko vesti, nenehno nujno izbire in izbiranja. Mi pa smo po protestantizmu sprejeli trdnost (!) in zanesljivost (!), od tedaj smo ves čas podvrženi univerzalizmu in totalitarizmu, ki nas odrešujeta individualne odgovornosti. Smo nekakšna prijazna in dobrotljiva bitja, ki rabijo varuhe in se bojijo odprtega in izzivalnega sveta zunaj in znotraj sebe. To seveda pomeni zmago razuma, razumarstva, in smrt srca, ali kot je rekel Pascal: »V bistvenih zadevah nas ne more pravilno voditi razum, temveč samo srce, logique du coeur.« Zato smo tako navdušeni za ideologije raznih vrst, ker pač brez njih ne moremo in ne moremo se oprijeti osvobajajočih počel, o katerih je govoril Dostojevski, o katerih so govorili personalisti, ki so izpostavili svobodo kot najvišji domet duha in življenja, seveda ne na račun drugih, ker je to že nesvoboda, ter v tem smislu postaviti dilemo, mimo katere ne more več nihče: »Svoboda s trpljenjem ali sreča brez svobode.«

Rožanc postavlja na prvo mesto umetnost kot princip doživljanja sveta, umetnost, ki je blizu resnični resnici in odpravlja zavezanost t.zv. odrešujoči ideji ali ideologiji, ki je odprta in neustrašena v osvobojenem človeku in ne potrebuje lažne varnosti, h kateri se tako radi zatekamo in s tem odpovedujemo svojim najboljšim zmožnostim. Umetnost kot princip doživljanja gradi v človeku človeka in ne angela in sploh Rožanc ljubi človeško v človeku in ne angelsko, kar je skoraj vedno lažnivost, sprenevedanje in razčlovečenje, z eno besedo ne-človek. To ponazarja v legendah o Teofilu Adanskem, Frančišku Asiškem, Johnu Wyclifu, Katarini Sienski, Anki Moščanki in drugih, kjer gre za ljudi, ki so dodobra stopili - kot bi rekel Kocbek - v prst življenja, se je še kako dotaknili, bili so torej ljudje, da bi iz te prsti in višjega oskrunjenja zrasla enkratna pričevanja. Z drugimi besedami: tudi Slovencem bi koristila večja smelost, večja zmožnost tveganja - NOB je bila velika možnost, za katero pa še ni jasno, ali nas je optimalno in dokončno formirala ali ne - večja duhovna hrabrost.

JANEZ POVŠE

il negozietto

TRST - Drevored XX Settembre 16 - Telefono 730298

MESEC SEZONSKE RAZPRODAJE

vsakovrstnih jerseyev in tkanin

S 50% POPUSTOM

od 19. januarja dalje

Obvestilo občini 12.1.88

Bili so časi, ko se se na poziv k udarniški akciji na terenu občani zbrali stoodstotno. Nekateri iz navdušenja, drugi iz strahu, toda prišli so vsi. Vsi, ki so bili zmožni hoditi. Volitev so se udeleževali skoraj vsi, 97,9 odstotno v povprečju. Takrat je kolo bilo že celo premoženje, razglašen radijski sprejemnik pa velik luksuz. Ljudje so takrat še poslušali petje ptic in žuborenje potokov, denar pa je bil nepomemben, saj ga tako in tako ni nihče imel. Kruh in mleko pa sta bila zajamčena, na karte. Marsikdo se je z veseljem odrekel kakšnemu priboljšku, da si je lahko kupil knjigo ali pa vplačal gledališki abonma.

Bilo je torej v časih, ko so bile še prvomajske parade, ko smo otroci komaj čakali, da bi lahko tekali bosi po travi. Danes to pač ni možno, ker so travniki polni črepinj in pasjih iztrebkov.

V časih, ko se začenjajo moji spomini je bilo še bolj malo »plemenitih« psov. Redki boljši so slišali na ime Rex, Sultan, Nero, Karo, Piki in Tarzan. Potem so bili še cucky vseh vrst, ki so po pameti daleč prekašali svoje plemenite sbrate, zaostajali pa po vzgoji in plemenitosti. Tem je bilo ime Floki, Fifi, Cucek in podobno.

Bili pa so to tudi časi socrealizma. Vse je bilo vzvišeno, v življenju in v literaturi. Nihče ni pisal o stranišnih, ritih in dreku ter o celotnem spektru seksualnih artiklov. Tedaj so pisali o domovini, boju za svobodo, izgradnji porušene domovine, lepši bodočnosti in podobnem.

Danem živimo v tej lepši bodočnosti, za katero pa na srečo niso krivi politiki. To je bodočnost glede na čase prvomajskih parad, kot smo si jo želeli. To je bodočnost avtomobilov, stresov, potoršništva, televizije v kolorju, konzervirane hrane, groženj atomskih vojn in ekoloških katastrof, plastike, kupov smeti in pasjih drekov.

Spominjam se časov, ko sva z balkona družinske hiše s staro mamo gledala nemške vojne ujetnike, ki so prebivali v barakah na drugi strani ceste. Stara mama mi je rekla: »Poglej tistega Nemca, kako je.«

Gledal sem moža v razcapani uniformi, jedel je iz obtočene aluminijaste menažke, ka-

Brčkobanoviči

Borivoj Repe

tere se je komaj tu in tam držalo še malo zelene barve. Stara mama je nadaljevala: »Trikrat zajame iz menaže, potem pa enkrat obliže žlico, pa spet trikrat zajame in obliže žlico.«

»Grem dol,« sem rekel stari mami, ker se mi je blede žvižgalo, kako Nemec je, kaj je in da sploh je.

»Ne greš dol,« je odločno rekla stara mama. »Žakaj ne?« sem vprašal. »Vsi otroci so zunaj.«

»Če bodo vsi poskakali v vodo, tebi ni treba,« je odvrnila premišljeno.

Ta misel, izražena v moji rosnosti mladosti, me je sprva pretresla. Bil sem besen, ker nisem smel dol, na cesto, kjer so bili vsi ostali otroci. HOTEL SEM BITI ENAK OSTALIM. To pa so mi na najbolj brutalen način prepredeli. Tako so me na silo odtrgali od socrealizma. Sebi v obrambo navajam to dejstvo. Kasneje sem velikokrat razmišljal o teh besedah. Z leti sem postal prav takšen, kot mi je takrat stara mama predpisala. Ko so vsi skakali v vodo, sem jaz korakal po suhem. Zato pa sem obilno skakal v vodo, ko so drugi zelo trdno stali na kopnem.

Bili pa so to tudi časi Brčkobanovičev. Tudi starejši so vsako pralno milo imenovali »šiht«. Jaz sem imenoval vsako reko Sava. Bili so to tudi časi prvih delovnih brigad. Gradili so progo Brčko-Banoviči. Tako je v moji otroški domišljiji ta pojem postal eno, zame so brigadirji bili preprosto Brčkobanoviči.

»Glej mama,« sem rekel, »Brčkobanoviči gredo.« Gledala sva mimoidoče brigadirje, srce mi je burno utripalo. Bili so to veliki trenutki socrealizma, veliki časi kolektivizma. Oseba kot taka ni pomenila nič, le množica je nekaj veljala. Bili so to dobri stari časi, kot studenčnica čistega socrealizma.

Toda Damoklejev meč v besedah moje stare mame je visel nad menoj. Moji socrealistični časi so se žal prezgodaj in za večno iztekali.

Mama je rekla: »To niso Brčkobanoviči, to so brigadirji!«

»Niso, niso, Brčkobanoviči so!«

»Pa naj bodo Brčkobanoviči,« se je vdala mama. Verjetno me je že takrat predobro poznala. Verjetno je slutila, da zame ni več rešitve, da sem za socrealizem pogubljen za vse večne čase. (Ponovno poudarjam, vsem mojim bodočim - možnim - biografom v vednost: Bratje, to se je dogajalo proti moji volji!)

Potem so se v naši (bežigrajski) osnovni šoli naselili ta pravi Brčkobanoviči. Tedaj sem že slutil, da so to brigadirji. Sam pa sem že korakal po trnovi poti skrajnega individualizma, po tisti prekleti osamljeni poti, s katere ni več povratka, v toplo okrilje kokektivizma.

Brčkobanoviči so se naselili v naši šoli (verjetno je šlo za kakšno lokalno delovno akcijo), nas pa so, prvošolčke, namestili v gostilni Fortuna. Tako sem svojo pot razumnika pričel v gostilni, tam, kjer jo večina konča. Vsekakor pa za mladega človeka, ki je bil na poti, da prekriža s socrealizmom, ni gostilna najprimernejše mesto za šolanje.

»Zapoj nam pesem o maju,« je rekla tovarišica med uro petja. Še na misel mi ni padlo, da bi sredi gostilne pel. »Ne bom pel,« sem rekel. »Zapoj!« »Ne!« To je bilo sicer boleče, a dokončno.

Prvi razred sem končal s prav dobrim uspehom zaradi trojke iz petja. Že takrat mi je bilo popolnoma jasno, četudi sem bil trmast otrok, da kot pevec ne bom nikoli uspel. Vseeno pa sem brez najmanjših predsodkov oboževal Brčkobanoviče, ki so se takrat šopirili v

naši šoli. Kljub temu, da sem bil že zelo daleč od socrealizma, pa sem bil trdno odločen: ko bom velik, bom tudi jaz Brčkobanovič.

Spričevalo sem dobil na gostilniškem vrtu, kar seveda ni moglo niti najmanj ugodno vplivati na vzgojo mladega človeka, ki je vstopal v življenje v teh težkih prelomnih letih.

Mogoče je življenje bilo res revno, tega pa se nismo mogli zavedati, saj boljšega nismo poznali. Potem so nas peljali na prvomajsko parado, tam je bilo vsega dovolj, tankov in topov, delavcev in športnikov. Eno glavnih pozicij pa so držali poleg vojakov in delavcev prav moji dragi Brčkobanoviči. Dekleta in fantje, starejši od nas, so se držali za roke, ko so mislili, da jih nihče ne gleda. Če smo jih gledali, so se le skrivnostno muzali. Zelo radi so izginjali v gozdičkih in drugih primernih krajih, kjer ni bilo preveč ljudi.

Tudi sam sem si želel, da bi bil nekoč velik, zato da bi bil lahko Brčkobanovič in da bi se s kakšno fletno okroglo deklino držal za roke ter se skrivnostno muzal.

Kljub temu, da otroci nismo imeli nogo-metne žoge, da ni bilo čokolade, da nismo poznali pomaranč, pa se vseeno rad spominjam tistih časov. Bil je majnik, smrkvci smo tekali bosi, nikoli prej in nikoli pozneje ni bilo toliko majskih hroščev. Gledali smo prvomajsko parado, se igrali s »kebri«, ker pač igrači ni bilo, veselili smo se časov, ko bomo tudi sami veliki.

Brčkobanoviči so ponosno korakali po mestu, nemški vojni ujetnik je vsakokrat obilnil žlico, ko je trikrat zajel iz menažke, meni pa je vse to hote ali nehoti zmešalo štrene.

Šifra: 15472-10678

Ob humoristično-satiričnem nagradnem natečaju Jadranskega koledarja in Primorskega dnevnika je komisija predlagala za nagrado tri črtice (toliko je bilo pač nagrad), posebej pa je izrekla pohvalo avtorjem petih prišpevkov, ki so bili na malodane enaki kakovostni ravni kot nagradena besedila. Zgoraj objavljena črtica spada med te posebej izbrane tekste.

Horoskop

od nedelje 17. 1. do sobote 23. 1. 1988

Pripravlja SREČKO MOŽINA



OVEN (21.3.-19.4.)

— VI IN DELO: Pred vami je prav prijeten in uspešen teden. Zvezde vam ponujajo možnost, da brez težav zaključite zastavljeno delo in se zasluženo spočijete. V nedeljo in ponedeljek se prav lahko zgodi, da bo s počutjem kaj malega narobe, vendar to ne bo bistveno vplivalo na potek tedna. VI IN DRUGI: Verjetno se vam bo izpolnila skrita srčna želja. Ugodna dneva bosta torek in sredo.



BIK (20.4.-20.5.)

— VI IN DELO: Teden bo za vas prav uspešen in zadovoljiv. Spremljala vas bosta pretežno dobra volja in odlično počutje. Izkoristite ugodno priložnost, ki vam jo bo teden ponudil. S pomočjo Venere, ki vam je ta teden naklonjena, boste uspeli v neki zadevi, ki vam je zelo pri srcu. VI IN DRUGI: Odkrili boste pomen iskrenega prijateljstva. Ugodna dneva bosta četrtek in petek.



DVOJČKA (21.5.-20.6.)

— VI IN DELO: Napoved za vas teden ni prav ugodna. Venera in Mars vam nista naklonjena in se prav zato lahko zgodi, da se pojavijo težave različne narave. Ne prenačajte se, ker vas naglica lahko precej drago stane. Posebno previdni naj bodo rojeni od 27. do 31. maja. VI IN DRUGI: Nekdo, ki ste mu všeč, vas bo nadvse prijetno iznenadil. Ugodna dneva bosta torek in sredo.



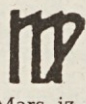
RAK (21.6.-21.7.)

— VI IN DELO: Obetajo se vam prav prijetni dnevi. Pri delu se vam bodo odprle nove možnosti. Bodite pozorni in ne zamudite ugodnih priložnosti, ki vam jih zvezde ponujajo. Izkoristite teden za najzahtevnejše načrte in uspešno vam bo. Kritičen dan bo samo ponedeljek. VI IN DRUGI: Preživeli boste prav prijetne trenutke s ljubljeno osebo. Ugodna dneva bosta četrtek in petek.



LEV (22.7.-22.8.)

— VI IN DELO: Z gotovostjo lahko računate na izjemno uspešen teden. Ugoden položaj Marsa bo zelo pozitivno vplival na vaše delo in počutje. Prav gotovo se vam bodo uresničile nekatere želje in načrti, ki jih že dolgo snujete. Za spoznanje neugodnejših dneva bosta torek in sredo. VI IN DRUGI: Harmonični čustveni odnosi vam bodo v zadovoljstvo. Ugodna dneva bosta petek in sobota.



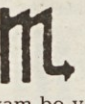
DEVICA (23.8.-22.9.)

— VI IN DELO: Zvezde vam teden niso naklonjene. Neprijetni Mars iz ozvezdja Strelca vas lahko spravi v nepričakovane težave in konflikte z okolico. Glede na vse to, vam zvezde priporočajo splošna previdnost in zmernost, da ne boste nehote žrtev neugodnih okoliščin. VI IN DRUGI: Ne vznemirjajte se, zlobnim jezikom ne morete uiti. Ugodna dneva bosta nedelja in ponedeljek.



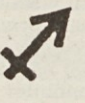
TEHTNICA (23.9.-22.10.)

— VI IN DELO: Napoved je za vas ugodna. V začetku tedna vam lahko neugodna Luna v Kozorogu prekriža nekatere načrte, vendar boste kljub temu uspeli uresničiti zastavljene cilje. Rojeni od 29. 9. do 3. 10. bodo pod vplivi ugodnega Marsa uspešni in zmagoviti. VI IN DRUGI: Nepričakovano četrkovo srečanje vas bo razveselilo. Ugodna dneva bosta sredo in četrtek.



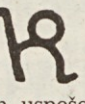
ŠKORPIJON (23.10.-22.11.)

— VI IN DELO: Pred vami je zanimiv. Prijetna Venera vam bo v pomoč pri kakršnem koli delu. Ponudilo se vam bo nekaj lepših priložnosti in vse bo šlo tako, kot boste želeli. Samo v torek in sredo vam bo Luna sovražna in s tem bomo možnost slabšega razpoloženja večja. VI IN DRUGI: Obvladajte svoje razpoloženje in izognili se boste preprirom. Ugodna bosta torek in sredo.



STRELEC (22.11.-21.12.)

— VI IN DELO: Zvezde so vam naklonjene in teden vam bo ponudil nekaj lepših priložnosti, ki jih bo vaša inteligentna narava znala spretno izkoristiti. Ugodne okoliščine, v katerih se boste znašli bodo prispevale k temu, da boste kos vsem načrtom. Kritičen dan bo petek. VI IN DRUGI: Samo s prijaznostjo boste dosegli to, kar si želite. Ugodna dneva bosta torek in sredo.



KOZOROG (22.12.-19.1.)

— VI IN DELO: Zvezde so vam prijazne. Čaka vas prav prijeten in uspešen teden, v katerem boste z lahkoto kos vsem nalogam in ciljem, ki ste si jih zastavili. Prijazna Venera bo zelo naklonjena rojenim od 24. do 31.12. Kar precejšnja je možnost prijetnih presenečenj pri denarnih zadevah. VI IN DRUGI: Ne pozabite na to, kar ste obljubili. Ugodna dneva bosta četrtek in petek.



VODNAR ((20.1.-18.2.))

— VI IN DELO: Pred vami je izjemno zanimiv teden. Zvezde so na vaši strani. Izkoristite pozitivne vplive Merkurja in Marsa za uresničitev novih iniciativ in načrtov. Teden vam bo prinesel nekaj novosti, ki jih boste prav veselili. Precej naporen dan bo petek. VI IN DRUGI: Vzemite si več časa za pristnejši odnos z ljubljeno osebo, ki si tega tudi želi. Ugodna dneva bosta torek in sredo.

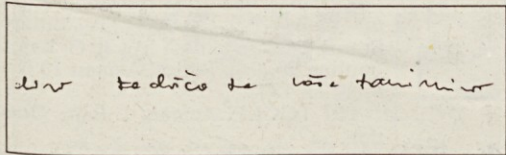


RIBI (19.2.-20.3.)

— VI IN DELO: Večina zvezd vam je ta teden kar precej prijazna in naklonjena, tako da ne boste nalezli na kake večje težave. Srečne okoliščine, v katerih se boste znašli, bodo prispevale k uspehu številnih nalog, ki ste si jih zastavili. Čaka vas zelo prijeten konec tedna. VI IN DRUGI: V srčnih zadevah boste doživeli prijetna presenečenja. Ugodna dneva bosta četrtek in petek.

Pisava odkriva našo notranjost

Ureja: SIMON BORUT POGAČNIK

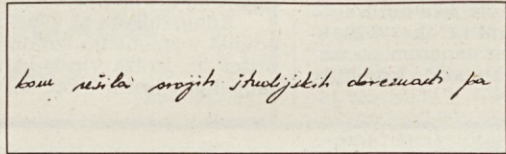


Šifra: RADOVEDNICA

Vse več pisem, ki prihajajo iz Ljubljane, Kopra, Postojne, Nove Gorice in še iz drugih krajev, dokazuje, da ima Primorski dnevnik veliko bralcev tudi čez mejo. To si je verjetno zaslužil z razgibanostjo vsebine. Zahvaljujem se tudi za čestitke tej rubriki!

Nič nisi napisala, za kakšen študij si se odločila, a iz pisave bi bilo mogoče sklepati, da si se odločila za smer, s katero boš lahko uresničila svojo željo po uveljavljanju. Temu gonu pa precej pomaga tudi dober inteligentni nivo. Če imaš kdaj v začetku malce treme, ta hitro mine. Tudi z zdravstvenega vidika ni videti, da bi ti karkoli primanjkovalo ali bilo odveč. Mislim, da je tvoja kar malce pritrana skrb za zunanjsčino večkrat odveč. Takšna pretirana skrb te lahko privede v hud razcep. Zdi se da imaš težav s koncentracijo, pa tudi

razmisliti znaš, preden se za kaj odločiš. To je dobra lastnost, kajti prehitro tempo zadnjih desetletij nam nekako ne daje več te možnosti in nam vsiljuje avtomatizem tudi na tem področju. Previdnost je sicer mati modrosti, pravi pregovor, toda podpis je ob taki analizi nujno potreben zaradi večje objektivnosti in ne zaradi moje radovednosti. Tvoj je manjkal...



Šifra: SOČA

Nerad dajem komplimente, če za to ni razlogov, toda pri tebi je veliko tega, kar ti bo in ti nedvomno že pomaga ustvarjati osebnost, ki bo zmogla skozlo preizkušnje življenja. Kot prvo te odlikuje jasno mišljenje, razvit razum, ki ne omejuje samega sebe. Kajti tvoj odnos do okolja je topel in ljudje nimajo občutka, da si rezervirana ali vase zaprta. Uspeva ti obdržati ravnotežje med nagonskim delom tvoje osebnosti in jazom, čeravno je prvo zelo močno. Ker imaš tudi dobro orientacijo v prostoru, bi bilo morda zanimivo izvedeti, za kateri in kakšen študij si se odločila.

Vsekakor pa ti našto daje možnosti, da najprej popraviš tudi svoje pomanjkljivo samozaupanje. Na tem področju si edino potrebna podpore. Oglasi se še!

KUPON

za grafološko analizo ali pojasnila Simona Boruta Pogačnika

Primorski dnevnik, 17. januarja 1987

KRIŽANKA

VODORAVNO:

1. francoski filmski igralec (Alain), 5. živi v Varšavi in Gdansku, 10. velik plazilec, 12. kemijski simbol za američji, 14. čik, 15. Novi Sad, 16. ozi-ralni zaimek, 18. rimski bog ljubezni, 19. pri šahu, ko je kralj v izgubljenem položaju, 20. mesto v Alžiriji, 22. Andrej Kalan, 23. teža ovojnine, 24. iznajditelj dinamita (Alfred), 26. izbrane družbe, 28. dolga turška pipa, 30. dan v tednu, 32. rimski državnik, 33. znak za kemijsko prvo rutenij, 35. tuje žensko ime, 36. ne mi, ne vi, 37. ljudstvo, ki živi v majhnih potujočih skupinah, 39. očka, 40. ozi-ralni zaimek, 41. ime brazilskega nogometaša Cereza, 43. Ivan Ribič, 44. podmena,

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	10			11				
12	13		14					15
16		17		18				19
20			21		22		23	
24				25		26	27	
	28				29		30	
32						33	34	35
36				37			38	39
40				41				42
								43
				44				45
46								47

REŠITEV

44. H.A., 45. A.O. Insa, 41. Tim, 42. OZN, 34. umit, 37. romi, 38. nos, 31. Asit, 32. Kobra, 15. Lu, 27. L.S., 29. Kiro, Matera 21. nebo, 23. tiri, narediti, 17. rabiti, 19. koma, 13. Marokan, 15. 7. lik, 8. j, 9. kasta, 11. noga, 5. poroka, 6. oder, kon, 2. L.K., 3. oro, 4. NAVPIČNO: 1. Dra-Aramis, 47. snovi, 43. LR, 44. hipoteza, 46. 39. ati, 40. ki, 41. Tonino, 35. Irits, 36. ont, 37. romi, sredo, 32. Kato, 33. Ru, 26. elite, 28. Gibuk, 30. A.K., 23. teta, 24. Nobel, 19. nat, 20. Oram, 22. 15. NS, 16. Kar, 18. Amor, dil, 12. Am, 14. ogorek, lon, 5. Poljak, 10. kroko-VODORAVNO: 1. De-

Košarka: danes v A-2 ligi

Goriški Segafredo pred odločilno tekmo

Za goriški Segafredo bo današnja domača tekma bržkone odločilna v boju pred izpadom. Če bi Goričani tudi danes izgubili proti Biklimu iz Riminija, ki je zadnji na lestvici, bi verjetno goriško moštvo izgubilo poslednje upe, da se obdrži v A-2 ligi.

Današnji spored (17.30): Segafredo - Biklim; Dentigomma - Yoga; Sharp - Cantine Riunite; Sabelli - Fantoni; Standa - Alno; Jolly - Annabella; Spondilatte - Cuki; Maltinti - Facar.

V A-1 ligi so včeraj igrali naticipirano tekmo 18. kola, v kateri je domači Varese premagal moštvo Neutroroberts iz Firenc s 110:95 (59:44). Najboljši strelci pri domačinih sta bila Thompson (30 točk) in Vescovi (25), pri gostih pa Anderson (45) in Reese (20).

V središču pozornosti ljubiteljev italijanske košarke pa bo gotovo srečanje v Milanu, kjer se bosta spoprijela domači Tracer in Snaidero iz Caserte.

Današnji spored (17.30): Tracer - Snaidero; Dietor - Arexons; Allibert - Enichem; Wuber - Bancoroma; Benetton - San Benedetto; Scavolini - Brescia; Hitachi - Irga.

Stefanelu novi točki?

Tržaški Stefanel naj bi bil danes pred lažjo nalogo. Spoprijel se bo namreč doma z Virtusom iz Raguse, ki ima kar šest točk manj od Tržčanov. Glede na to da se Sicilijanci borijo proti izpadu, bodo gotovo dopotovali v Trst trdno namenjeni, da ne pocieni prodajo kože. Tanjevičevi varovanci bodo zato morali dati vse od sebe, da ne zamudijo lepe prilike in da vknjižijo novi točki.

Tenis: prvenstvo Avstralije

Uspehi mladincev

MELBOURNE — Šesti dan mednarodnega teniškega prvenstva Avstralije je bil danes predenitev z izločitvijo Jugoslovana Živojinovića, ki ga je premagal mladi Nemec Steeb, ki je komaj na 51. mestu svetovne lestvice. Steeb (ZRN) je Živojinovića premagal s 6:4, 7:5, 2:6, 1:6 in 6:3. Potek srečanja kaže, da je jugoslovanski igralec verjetno preveč forsiral v dveh dobljenih setih in mu je v odločilnem zmanjkalo moči.

Dan je bil na splošno ugoden mladim igralcem. 17-letni domačin Stoltenberg, lani najboljši mladinec na svetu, je izločil Američana Riveja, v ženski konkurenci pa je prav toliko stara Zrubakova (ČSSR) izločila Japonko Okagawo.

Odlikovali so se predvsem Švedi. Wilander, Edberg in Jarryd so vsi napredovali, v nadaljnjo kolo pa se je uvrstil tudi Česnokov (SZ).

V ženski konkurenci sta tretje kolo z lahkoto prestali Stefi Graf (ZRN) in sedaj Avstralka Mandlikova.

Košarka: 1. jugoslovanska liga

Razigrana C. zvezda premagala Ljubljancane

C. zvezda - Smelt Olimpija 101:88 (47:43)

SMELT OLIMPIJA LJUBLJANA: Petrović 15, Zdovc 15, Persedić, Tovornik 23, Hauptman, Todorović, Vilfan 17, Čurčić 16, Kotnik 2, Djurišić.

BEOGRAD — Košarkarji beogradske Crvene zvezde so se sinoči pošteno oddolžili Ljubljancanom za poraz iz prvega dela prvenstva. Medtem ko se je v prvem polčasu bil enakovreden boj, sta se v drugem delu razigrala Bogosavljev (23 točk) in Ilić (18) in za Ljubljancane je bilo vseh upov o zmagi konec.

Ostali včerajšnji izidi: Cibona - Jugoplastika 86:87; Budućnost - Šibenka 89:86; MZT Skopje - Zadar 94:90; Bosna - IMT Beograd 93:97. Danes: Partizan - Borac.

Ženske (1. liga): Iskra delta Ježica - Jedinstvo Aida 82:79.

Odbojarski A-1 brez sprememb

MILAN — V tretjem povratnem kolu odbojarskih A-1 lig so bili doseženi naslednji izidi:

Moški: Opel - Giomo 3:1, Eurostyle - Kutiba 2:3, Gonzaga - CAMST 1:3, Maxicono - Ciesse 3:0, Panini - Burro Virgilio 3:1. Srečanje Bistefani - Acqua Pozzillo bodo odigrali danes. Z dvema točkama prednosti vodi Panini.

Ženske: Visconti di Modrone - Scott 0:3, Conad - Sesto 3:1, Gallico - Civ 1:3, Yoghi - Vini DOC 3:1, Faenza - Braglia 1:3, Mapier - Teodora 2:3. Teodora ima na lestvici 4 točke naskoka.

Saharski pesek in Alpe v trušču motorjev

Orioli izgubil pol ure

TIMBUCTU — V to mitično mesto so udeleženci saharskega rallyja prispeli po 630 km dolgi poti, ki jo je bil Francoz Charbonnier na yamahi, ki je progo prevozil v 6.5.10", Orioli pa je na cilj kot deseti privozil dobre pol ure kasneje.

Med oškodovanimi je bil tudi Videmčan Orioli, ki je sicer ohranil prvo mesto na lestvici dirke motorjev, drugemu Italijanu Piccu pa je moral odstopiti dobrih 24 minut. Etapo je osvojil Francoz Charbonnier na yamahi, ki je progo prevozil v 6.5.10", Orioli pa je na cilj kot deseti privozil dobre pol ure kasneje.

Vozila peugeot so bila premočna v kategoriji avtomobilov in kamionov. Prvi je bil Francoz Pescarolo, 10 minut kasneje je privozil Finec Kankunen, ki je dejansko v finishu za samo 18 sekund prehitel rojaka Vatanena. Slednji še vedno vodi na skupni lestvici z dobro uro naskoka nad Kankunenom.

Saharski rally se kljub vsem neprilicam bliža koncu. Očitno so proge se-

daj začrtane po ugodnejših predelih. Manj je neizgled, večje brzine pa bodo verjetno ostreje pritisnile na vzdržljivost gotovo že močno izdelanih vozil. Tako je med včerajšnjo etapo zaradi okvare odstopil Lartigue, ki je bil na lestvici avtomobilov tretji.

Montecarlo: 5-kratni start

MONTECARLO — Iz pet različnih krajev se je nekaj desetih posadk podalo proti St. Etienneu, kjer bo start tekmovalnega dela avtomobilskega rallya Montecarlo. Iz samega cilja se je v St. Etienneu podalo 60 vozil, iz Bad Homburga v ZRN samo 16, iz Barcelone 20, iz Lausanna 49 in končno iz Sestriera 27.

Samo na italijanskem startu je bila cesta pokrita s snegom, povsod drugod pa je bilo vreme prej pomladansko kot zimsko. Vremenske razmere so v glavnem neugodne za vozila, ki so nalašč pripravljena za sneg in led.

Danes jutraj bi morali vsi prispeti v St. Etienne za pravi start.

Odbojka: sinoči v moški C-1 ligi

Valovci zanesljivo do novih točk

Val - CUS Trst 3:0 (15:12, 15:12, 15:13)

VAL: Ales, Palin, Vogrič, Lavrenčič, Petejan, Stančič, Plesničar, Princič, Lutman, Mučič, Devetak, Braini.

Sodnika: Senegalija iz Padove in Sartori iz Gorice. Gledalcev: 130. Zgrešeni servisi: Val - 11 (Alles 2, Palin 3, Vogrič 1, Lavrenčič 2, Petejan 3 in Stančič 1).

CUS: 8. Trajanje setov: 25, 24, 25 minut. Potek setov: (1:4, 4:4, 8:7, 9:10, 13:10, 13:12 in 15:12) (5:0, 9:1, 10:5, 13:6, 13:9, 13:11, 15:12), (5:2, 9:2, 9:6, 11:7, 14:8, 14:13).

Napovedi, da bo tržaški CUS trd oreh za štandreški Val so se razblinile že po prvem setu, ko so gostje povsem popustili, domačini pa pokazali dokajšen napredek v igri, čeprav so si v zadnjih dveh setih privoščili predolge odmore, ki bi jih lahko tudi drago stali. S šesto prvenstveno zmago so valovci opravili odločilen korak kar za deva boj proti izpadu.

Kakih 130 gledalcev je v prvem setu prisostvovalo dokaj zanimivi in borbe-

ni igri, med katero so se domačini izkazali predvsem zaradi odlično boljšega serviranja (Petejan in Palin) ter odličnega bloka, ki je deloval skoraj brezhibno. Igra je bila enakovredna do dvanajstice, nakar so Brožičevi varovanci »pritisnili na plin« in zmagali.

Kot smo omenili, je tokrat Val zaigral dobro in pokazal znaten napredek v serviranju, predvsem pa v bloku, ki je bila skoraj tradicionalna hiba Brožičevih varovancev.

Od tržaške ekipe pa bi rekli le to, da smo si pričakovali kaj več in to še posebno od bivšega prvotigašja Celle, ki je povsem odpovedal. (Rudi Pavšič)

Mladinska odbojka

UNDER 16 ŽENSKE

Virtus Aurelia - Sloga Sklad M. Čuk 1:3; Julia - Sokol Indules 1:3 (1:15, 7:15, 15:13, 7:15); Libertas Gorica - Agorest 0:3 (5:15, 5:15, 4:15).

Promocijska liga: domovci odlični

DOM GOMETAL - EDERA GORIPLAST 93:87 (40:36)

DOM: Košuta 5, M. Dornik, Kocjančič, Orzan 6, Nanut 29, Rinelli, Podberšič 31, U. Dornik 6, Poiatti 16.

Domovci so na domačih tleh po enem podaljškem zasluženju premagali do tega kola prvuovrščeno ekipo Edera. Belordeci so pričeli srečanje zelo nezbrano, gostje so to znali tudi lepo izkoristiti in povedli so z 12 točkami razlike 17:29. V nadaljevanju so Semoličevi varovanci stisnili zobe, kljub vsem naporom pa našim ni uspelo uspešno osvojiti srečanja že po regularnem času v svojo korist. V podaljškem so naši bili za razred boljši in zmagali. (M. Č.)

nadaljevanji s 1. strani

● Jadran

znašala že 12 točk (21:33) in gostitelji so kljub vsem prizadevanjem zaostajali za 10 točk po prvem delu tekme. V nadaljevanju je srečanje zadobilo dodatno »živčnno« razsežnost.

Castelfranco je pač skušal nadoknaditi razliko z vsemi sredstvi, domačinom pa ni uspelo da bi se Brumnovi vrsti približali na več kot tri točke. V teh najbolj kočljivih fazah pa je bilo razvidno, da so jadranovci proti bolj agresivnim obrambnim postavitvam še vedno v težavah.

K sreči so igralci Castelfrancu tudi sami napravili čedno število žog in si pokvarili nebroj priložnosti, tako da je našim uspelo kljub velikim mukam pospraviti rezultat na varno.

Od trenutka, ko je moral Ban z igrišča smo srečanju sledili »s sapnikom v želodcu«, tokrat pa se je srhljivka končala v znamenju najbolj klasičnega »happy-enda« in upoštevaajoč vsa dogajanja na terenu je tako tudi prav.

(Cancia)

Castelfranco - Jadran 64:67 (29:39)

CASTELFRANCO: Coldebella, Pozzebon 6 (0:2), Tubia 14 (2:5), Pelloia 8 (0:1), Munaro, Pellizzari 10 (0:1), Bonetto 20 (2:2), Duso, Marini 6 (2:3), Zilio.

JADRAN: Starc 7 (0:2), Čuk 20 (2:2), Banello, Corsi, Sosić 8, Štoka, Paulina, Rauber 18 (2:2), Ban 12 (3:4), Daneu 2 (0:1)

Sodnika: Perozzi in Vaglio iz Rima.

ON: Castelfranco 19, Jadran 17; PM: Castelfranco 6:14, Jadran 7:11; 5 ON: Ban 33, Marini 40; 3 točke: Pellizzari 2, Bonetto 2, Starc 1, Ban 3.

Gledalcev: 300

● Meblo

vse, do konca tekme je bilo namreč razmerje v točkah 44:7!

Porazu ni toliko tokrat botroval slab sprejem servisa. Ta je bil res slab le v drugem nizu, ko je Nervesa neposredno s servisom dosegla kar 7 točk, a v ostalih dveh nizih jih je dosegla samo 4. Tokrat sta odpovedala predvsem blok in napad.

Pomembno je, da so igralke naše združene ekipe ne predajo malodušju, ker zdaj jih namreč čaka vrsta treh zaporednih nastopov, ki so lahko odločilnega pomena v boju za obstanek v B ligi.

(A. K.)

Nervesa - Farco Meblo 3:0 (15:8, 15:1, 15:5)

FARCO MEBLO: Nacinovi, Maver, Žerjal, Klemše, Garbini, Kralj, Neva in Mira Grgič, Slavec, Knez. Točke: Farco Meblo 10:14 (Maver 5, Nacinovi 2, Žerjal, Garbini in Kralj 1); Nervesa 24:45.

Trajanje tekme: 48 minut.

Zgrešeni servisi: Farco Meblo 9, Nervesa 10.

OSTALI IZIDI

Sangiorgina - Torriore 3:0; Vini Gaierhof - CUS Padova 3:0; Coneg-

Odbojka: v moški C-2 ligi

Peta zaporedna zmaga Olympie

PAV NATISONIA - OLYMPIA GORICA 2:3 (15:13, 4:15, 5:15, 16:14, 13:15)

OLYMPIA: D., S., Andrej Terpin, Štefan in Igor Cotič, Marassi, Dornik, Špacapan.

Olympia je zmagala petič zaporedoma, in to na igrišču v S. Giovanniju proti ekipi, ki razpolaga z odličnimi, sicer mladimi igralci, ki pa so zelo perspektivni in izvajajo lepo in dopadljivo odbojko. Olympia je prvi set začela sicer dobro, vendar je pogrešila preveč servisov, da bi ga lahko tudi osvojila. V drugem in tretjem setu pa so naši povsem nadigrali Furlane, ki niso znali najti pravega protirožja moči goriških igralcev. Tudi četrti set je potekal v znamenju očitne premoči Olympie, ki je vodila do stanja 11:6, nato pa se je nekaj zataknilo in domačini so ponosno reagirali in spravili v težave naše, ki so potem v zadnjem setu z veliko zagrizenostjo in zanosom osvojili predragoceni točki. (M. Š.)

BOR CUNJA AVTOPREVOZ - ROZZOL 3:1 (15:12, 12:15, 15:8, 15:12)

BOR: Batič, R. in P. Pernarčič, Marc, Miton, Zubin, Pečenko, Budin, G. in D. Gasparro, Sedmak.

V zelo pomembnem srečanju so borovci sinoči zasluženju premagali moštvo Rozzola. Naši so takoj povedli s 7:1, nato se je bil izenačen boj. Borovcem pa je uspelo osvojiti set. V drugem nizu so gostje reagirali, predvsem po zaslugi odličnega Robbe. V preostalih setih pa so borovci z zagrizeno igro in predvsem z učinkovitim napadom prek kril tudi zasluženju osvojili tekmo. (M. Marega)

Ženska C-2 liga: slogašice učinkovite

SLOGA KOIMPEX - LIBERTAS MARTIGNACCO 3:0 (15:6, 15:2, 15:13)

SLOGA KOIMPEX: Adam, Ciocchi, Drnovšek, Kokoravec, Križmančič, Mil-

kovič, Miot, Murgurjo, Sosić, Škerk, Ukmar, Vidali. Sloga Koimpej je s to tekmo spet potrdila, da je letos njena učinkovitost na domačem igrišču neprimerno večja kot na gostovanjih. Tudi sinoči so namreč slogašice zaigrale v velikem slogu in z veliko voljo do zmage. Na igrišče so stopile zbrane in zlasti v prvih dveh nizih v bistvu niso grešile. Ostri servisi, gibljivost v polju in točno zaključeni udarci so povsem onespobili gostujočo ekipo. Našim se je nekoliko zataknilo le v zadnjem nizu. (INKA)

PAV NATISONIA — AGOREST 3:0 (15:5, 15:4, 15:13)

AGOREST: Zavadlal, Visintin, Orel, Cotič, Lovisutti, Peterin, Lopresti, Černe, Černic, Roner, Klemše, Primožič.

Igralke Agoresta so tokrat povsem zatajile. Pekoč poraz, ki so ga utrpeli predstavnice združene ekipe je točen odraz prikazane igre. Domačinke so bile za razred boljši nasprotnik v vseh elementih in so s presenetljivo lahkoto slavile zmago. Šele v tretjem setu so se naše igralke vendarle zbudile, a bilo je prepozno, saj so v navalu navdušenja Furlanke osvojile tudi tretji set in končno zmago. (mal)

Moška D liga: derbi gladko Soči Sobema

SOČA SOBEMA - NAŠ PRAPOR IMSA 3:0 (15:10, 15:13, 16:14)

SOČA SOBEMA: Kovie, Ferfolja, Sirk, Batistič, M. in T. Černic, Kobal, Pahor, Marušič, Pagon, Juren, Antoni.

NAŠ PRAPOR: Bensa, Petejan, Tomsic, Superga, Zavadlal, A. in M. Feri, Buzzinelli, Vogrič.

Z veliko poštvovalnostjo in voljo do zmage so si igralci Soče priborili prvi dve točki v letošnjem prvenstvu. V ključnih trenutkih je prišla na dan večja izkušnost domačinov, ki so prikazali dokaj učinkovito igro, predvsem v napadu. Srečanje je bilo zelo raztrgano, saj je bila zmaga imperativ za obe postavi, ki se borita za obstanek v ligi. Mladi igralci Našega prapora so v tretjem setu delno izkoristili utrujenost domačinov in bili na pragu uspeha. Z dobro izvedenimi kombinacijami pa so Sovodenjci zasluženju zmagali. (mal)

SLOGA - PAV REMANZACCO 0:3 (13:15, 5:15, 5:15)

SLOGA: Betocchi, Čač, Gulič, Hrovatin, Kerpan, Komar, Kralj, Malalan, Me-

sar, Pahor, Sain, Sgubin.

S to tekmo je Sloga začela s serijo štirih zaporednih srečanj, proti vodilnim ekipam tega prvenstva, zato je bil včerajšnji poraz pravzaprav pričakovan. Slogaši so sicer začeli zelo dobro in v prvem setu tudi vodili s 13:9, tedaj pa so jim pošle moči. Začeli so grešiti predvsem v sprejemu. (Inka)

Ženska D liga: Nabrežinke premagale vodilnega

SOKOL INDULES - JUNIORS CASARSA 3:0 (15:12, 15:8, 15:10)

SOKOL INDULES: Ušaj, Stopper, Radetič, Vižintin, T. in L. Masten, Škerk, Žbogar, Pertot, Venier.

Včeraj smo bili v nabrežinski telovadnici priča pravemu podvigu ekipe Sokola Indules, ki je v letošnjem prvenstvu prvič zmagal z gladkim izidom 3:0 in to proti prvuovrščeni ekipi. Nasprotnice so se predvsem v segrevanju odlikovale s hitro in učinkovito igro na mreži. Njihove vrline pa v igri niso prišle do izraza, predvsem zaradi učinkovitih servisov sokolovk. Nasprotnice pa so v kratkih premorih Sokolovih igralk osvajale točke predvsem z dobro plasiranimi žogami izkušenih igralk. Sokol pa je v nadaljevanju tekme predvsem z gotovo igro povsem zmedel nasprotnice. (IvV)

BREG AGRAR - PROMOVOLLEY 3:1 (10:15, 15:11, 15:0, 15:7)

BREG AGRAR: Pertot, Slavec, F. in E. Žerjal, Komar, Maranzina, Malmen-

vall, Mauri, Kraljič, Kocjančič, Tavčar. Brežanke so zaigrale še kar dobro in zasluženju osvojile tekmo proti sicer zelo mladi ekipi. Nasprotnice so predvsem pešale v napadu, medtem ko so bile brežanke solidne v napadu in predvsem v obrambi. Igralke Brega Agrar so bile bolj malo koncentrirane le v prvem setu, ki so ga tudi izgubile, nato pa je šlo vse gladko, predvsem v tretjem, ko so pustile nasprotnice na ničli. (J. T.)

CUS VIDEM - KONTOVEL ELECTRONIC SHOP 3:0 (15:11, 15:9, 15:1)

KONTOVEL ES: Hrovatin, Černjava, Maver, Legiša, Conestabo, Štoka, Pau-

lina, Umek, Malalan, Janežič.

Kontovelkam ni uspelo dohiteti Videmčank na lestvici. Začetek tekme se je odvijal v znamenju izredne borbenosti na obeh straneh mreže. Postopoma pa je prišel do izraza visok in močen blok nsprotnic. Kontovelke so tako izgubile zaupanje v lastne moči, saj so jim Videmčanke odbijale vsako žogo. (M.Š)

Košarka: turnir Alpe-Adria

Zmaga naših

ZŠSDI — SABA 100:69 (48:37)

ZŠSDI: Arena 15 (1:2), Daneu 2 (0:1), Oberdan 7 (2:2), I. Bajc 14 (3:4), Šuligoj, Sterni 4 (0:1), Stanissa 5 (1:3), G. Bajc 2, Paulina 20 (0:3), Pertot, Azman 18 (1:4), Smotlak 13 (3:3).

TRI TOČKE: Azman, I. Bajc, Ober-

dan. V prvi tekmi turnirja Alpe-Adria za kadete je naša združena ekipa prepričljivo premagala Saba. Naši so imeli nekaj težav le v prvem polčasu, predvsem v napadu, kjer so izgubili preveč žog. V drugem delu pa so naši stisnili zobe in z izredno hitro igro v napadu prepričljivo povedli. Pohvalo zaslužijo vsi igralci. (L. Furlan)

Radio Opčine

V okviru Športne nedelje na Radiu Opčine bosta danes neposredna prenosa s srečanj Kras - Vesna (2. amaterska liga) in Gaja - Chiarbola (3. amaterska liga). Sledili bodo prispevki s tekem Jadrana, Farca Mebla in Sloge ter pogovor z italijansko prvakinja v latinskoameriških plesih Eriko Pertot. Jutri ob 18.30 pa bo na vrsti tedenski športni komentar.

Tudi po včerajšnjem smuku za svetovni pokal

Tomba še pred Zurbriggnom

Smučarski skoki za SP

Danes svetovna elita v Italiji

GALLIO — Danes se bo na 95-metrski skakalnici na visoki planoti nad Padsko nižino začel II. del svetovnega pokala v smučarskih skokih. Že v sredo, 20. t. m., pa se bo serija mednarodne smučarske zveze (FIS) nadaljevala s tradicionalno, že 23. švicarsko skakalno turnejo. Štart bo v St. Moritzu, druga postaja bo v Gstaadu v petek, 22. t. m., zaključek pa v nedeljo, 24. t. m., na veliki, 120-metrski skakalnici v Engeldbergu, kakih 80 km od Luzerna.

V Galliu bo na štartu kakih 80 skakalcev iz 13 držav, med njimi seveda najboljši italijanski skakalci s Sambugarom, Lunardijem in Lacedellijem na čelu, ki si seveda v domačem okolju želijo po praviti razmeroma blaz vtiš iz prvega dela svetovnega pokala. Ta se je zaradi odpovedi dveh tekmovalcev v Harrachovu in Libercu v ČSSR (9. in 10. t. m.) končal predčasno. V Galliu bo nastopila tudi petčlanska ekipa Jugoslavije: ob Ulagi in Tepežu bodo na štartu še Bajc, Lotrič ter J. Debelak.

Za jugoslovansko vrsto, razen za zanesljivo potnika v Calgary Tepeža in Ulago, bodo tekmovalci v Galliu in na švicarski turneji odločala za izbiro olimpijskega zastopstva. Najslabši v Galliu se bo že poslovlil od nastopa na 15. ZOI, preostali četverci pa se bodo v St. Moritzu pridružili še M. in J. Debelak, Kopač in Dolar.

OTO GIACOMELLI

BAD KLEINKIRCHHEIM (Avstrija) — Dvoboj Zurbriggen - Tomba je še vedno odprt. Italijan je namreč ohranil prvo mesto na lestvici, potem ko je v včerajšnjem 4. smuku sezone za svetovni pokal Zurbriggen osvojil »samo« 2. mesto. Vsekakor ima Švicar že danes možnost, da osvoji zmago v kombinaciji ter dohiti in prehitita Tombo, saj lahko nekaj točk zbere tudi v slalomu.

V včerajšnjem smuku je bil Zurbriggen glavni favorit, vendar ga je prehitel rojak Müller, največje presenečenje pa je pripravil Francoz Piccard. Zgledalo je že, da so prva tri mesta oddana (tretji je bil Avstrijec Stock), ko se je s št. 39 spustil na progo 24-letni Piccard, ki ni samo spodrinil Stocka, ampak celo ogrozil Zurbriggena. Kaj pomeni njegov uspeh, najbolje dokazuje podatek, da vse od leta 1972 ni bilo na zmagovalnem odru v smuku nobenega Francoza.

Če se torej Francozi veselijo in Avstrijci žalujejo, Italijani ne morejo biti preveč zadovoljni. Najboljši je bil Sbardellotto (10.), Mair pa je bil šele 12. in je nekajkrat celo tvegaj, da tekme sploh ne dokonča. To se je pripetilo nekaterim drugim, od katerih jo je najhuje skupil Zahodni Nemec Tauscher, ki si je zlomil nogo.

Vrstni red: 1. Müller (Švi.) 1'53"31; 2. Zurbriggen (Švi.) 1'53"58; 3. Piccard (Fr.) 1'53"65; 4. Stock (Av.) 1'54"00; 5. Boyd (Kan.) 1'54"19; 6. Wasmaier (ZRN) 1'54"28; 7. Skardaal (Nor.) 1'54"41; 8. Pfaffenbichler (Av.) 1'54"58; 9. Besse (Švi.) 1'54"67; 10. Sbardellotto (It.) 1'54"73; 12. Mair (It.) 1'55"02.

Vrstni red smuka za SP: 1. Zurbriggen (Švi.) 85; 2. Boyd (Kan.) 47; 3. Mair (It.) 41; 4. Müller (Švi.) 39; 5. Stock (Av.) 30.

Skupni vrstni red za SP: 1. Tomba (It.) 156; 2. Zurbriggen (Švi.) 151; 3. Ma-

der (Av.) 64; 4. Wasmaier (ZRN) 59; 5. Girardelli (Luks.) 52; 6. Piccard (Fr.) in Boyd (Kan.) 47; 8. Mayer (Av.) in Strolz (Av.) 46; 10. Pramotton (It.) 42.

V ženskem smuku

Premoč Švicark

ZINAL (Švica) — Včerajšnji 5. ženski smuk za svetovni pokal je spet minil v znamenju Švicark, ki so zasedle vsa tri prva mesta.

Vrstni red: 1. Walliser (Švi.) 1'52"17; 2. Figini (Švi.) 1'52"24; 3. Oertli (Švi.) 1'52"87; 4. Wallinger (Av.) 1'53"52; 5. Gutensohn (Av.) 1'53"93; 6. Graham (Kan.) 1'53"96; 7. Gafner (Švi.) 1'54"13; 8. Kirchner (Av.) 1'54"30; 9. Wolf (Av.) 1'54"39; 10. Gerg (ZRN) in Percy (Kan.) 1'54"43.

Vrstni red smuka za SP: 1. Figini (Švi.) 97; 2. Walliser (Švi.) 72; 3. Oertli (Švi.) 54; 4. Wolf (Av.) 50; 5. Percy (Kan.) 41.

Skupni vrstni red za SP: 1. Figini (Švi.) 166; 2. Walliser (Švi.) 127; 3. Fernandez Ochoa (Šp.) 101; 4. Oertli (Švi.) 99; 5. Wachter (Av.) 98; 6. Wolf (Av.) 94; 7. Gerg (ZRN) 84; 8. Schneider (Švi.) 80; 9. Quittet (Fr.) 77; 10. Svet (Jug.) 69.

Naslov v SZ

PRAGA — Na evropskem prvenstvu v umetniškem drsanju sta naslov v plesnih parih osvojila Sovjeta Bestemjanova in Bukin.

Bob: NDR v vodstvu

BREUIL-CERVINIA — Na svetovnem prvenstvu v dvosedalnem bobu po dveh spustih vodi dvojica Volker - Querner (NDR) pred Schebitzem in Hoeringom (ZRN) ter Lochenerjem in Zimmermannom (ZRN).

Drugačnost prireditvev

Aldo Rupel



Med značilnostmi, ki opredeljujejo drugačnost sedanjega telesne kulture na Goriškem v primerjavi s stanjem in delovanjem v prejšnjih desetletjih, so prireditve. Ne mislim na vse in kakršne koli prireditve, saj so se take ali drugačne nizale in ponavljale v vseh obdobjih in pri vseh usmeritvah, ki jih je ubirala gibalna dejavnost, zlasti še njen tekmovalni del.

Gre za prireditve, katerih glavni namen je prikaz, sporočilnost, morda celo umetniški užitek, podobno kot se dogaja v gledališču in na glasbenem koncertu.

Glavni razlog za premik in spremembo na tem področju je treba iskati v razpoložljivih novih prostorih, ki take zamisli omogočajo. Čeprav je bila organiziranost šibkejša, bi si kaj podobnega privoščili tudi prej, toda primanjkovala riam je primerna scena, primeren »oder«, z navadnejšim izrazom povedano primerna telovadnica, da bi kaj takega speljali.

Vsi vtisi in vsi objektivni podatki kažejo, da je novost bila potrebna in zaželena. Govoriti o absolutni novosti je sicer vprašljivo, kajti nekaj podobnega smo bili zmožni speljati že v začetku tega stoletja. Povojne generacije pa niso vedele za možnost, da bi lahko v telovadnici sledili prireditvi in ne tekmi, da bi napovedovalec vodil gledalce in obiskovalce od točke do točke programa, da bi jim razlagal, jih spodbujal, morda izvel iz njih aplavz, da bi nastopajoči ponujali publiki na tribunah nekaj sporočil preko telesnega gibanja ne zaradi točk ali zaradi pokala - kar seveda ni nič narobe, da se razumemo! - temveč

samo zaradi posredovanja tistega, kar je v njih.

Izkazalo se je, da so bili v nekaterih primerih prostori pretesni, kar sicer ne pomeni, da nujno rabimo drugačne in večje prostore. Če bo potrebno, bomo našli rešitve v številnejših - a ne preštevilih - in bolj razčlenjenih prireditvah ali v večjem številu različnih krajev.

Kaj je botrovalo uspehu teh pobud? Eden od vzrokov je prav gotovo novost. Poznavalci publike in uspešni prireditelji zavohajo način, začutijo, katere so potrebe, nekaj seveda tudi tvegajo in zaželena uspešna sprememba je tu.

Pri tem velja opozoriti, da so za prve poskuse v letu 1981 šli na gotovo, kajti karkoli so takrat prirejali v prostorih novega Kulturnega doma, je privabljal zadovoljivo ali celo navdušujoče število gledalcev. Ob naravnem in razumljivem usišanju začetne vznihanosti, ki jo je povzročilo odprtje slovenskega Kulturnega doma v Gorici, pa sta rasti izkušnja in kakovost organizacijskega pristopa. Jasno je, da govorim o neprofesionalnem pristopu v smislu, da je bilo vse delo opravljeno aktivistično. Kaže, da je k uspešnosti botrovala tudi precej dobra razporeditev prireditvev v teku leta in zadeta izbira datumov.

Sprememba in novost nista vezani samo na pojav in pomen goriškega Kulturnega doma ali na tamkajšnje prireditelje, kar bi pač predstavljalo samo posebnost - kajti dokaz o uspešnosti podobnih pristopov prihaja tudi iz sovođenjske občinske telovadnice. Tvegam napoved, da bodo nekaj časa uspešne prireditve tudi v novi telovadnici zraven Katoliškega doma, če se bodo zanje opredelili. Za vsa tri športna središča pa velja, da bo tudi ta faza enkrat mimo in izmisliti si bo treba kaj drugega.

Italijanska nogometna B liga

Ugodno za Triestino

Za današnje srečanje med Triestino in Brescia (sodil bo Coppetelli) bosta trenerja Ferrari in Giorgi razpolagala z najboljšima postavama. Pri domačih bo sicer manjkala Di Giovanni, ki ga še vedno pesti poškodba, pri gostih pa bo po treh kolih spet nastopil srednji branilec Argentesi.

V tržaškem taboru so dokaj optimistično razpoloženi, saj se je doslej ekipa izvrsto izkazala pred domačim občinstvom in je od 16 možnih zbrala 14 točk, kar pomeni, da je skupaj z vođečo Bologno najboljša postava na domačem terenu. Tržačani so torej v dobrem izhodišču, da posežejo po novi zmagi.

Druga deželna ekipa v tej ligi, Udinese, pa bo igral v Modeni. Srečanje je za obe postavi izredne važnosti, saj sta nevarno vpleteni v boju proti izpadu, čeprav so Furlani v začetku prvenstva štartali s povsem drugačnimi nameni.

DANAŠNJI SPORED (14.30): Arezzo - Bologna; Atalanta - Catanzaro; Barletta - Bari; Lazio - Parma; Lecce - Messina; Modena - Udinese; Padova - Taranto; Piacenza - Genoa; Sambenedettese - Cremonese; Triestina - Brescia.

Italijanska nogometna A liga

V Genovi odločilna tekma

V Genovi bo danes izredno pomembno srečanje med Sampdoria in Napolijem, ki bo znalo precej vplivati na sam potek prvenstva. Vialli in tovariši morajo štartati izključno na zmago, saj le tako lahko zaustavijo zmagovito pot Napolija in se mu približajo na lestvici. Istočasno pa bi zmaga Sampdorije koristila tudi Milanu, ki ima dokaj lahko nalogo proti Comu.

Derbi kola A lige pa je še vedno pod vprašajem. Obstaja namreč nevarnost, da srečanja zaradi razmočenega in blatnega igrišča ne bodo odigrali. Vse je sicer odvisno od tega, kakšno vreme bo danes v Genovi.

Drugo zanimivo srečanje bo v Firencah, kjer bo igral Juventus.

Posebno zanimanje vlada tudi za tekmo med Vero in Romo, saj se obe enajsterici potegujeta za vrh lestvice, ki zagotavlja mesto v Evropi.

DANAŠNJI SPORED (14.30): Avellino - Inter; Cesena - Ascoli; Fiorentina - Juventus; Milan - Como; Pescara - Empoli; Sampdoria - Napoli; Torino - Pisa; Verona - Roma.

domači šport - domači šport

DANES NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA
14.30 v Seveglianu: Seveglianu - Primorje

2. AMATERSKA LIGA
14.30 v Repnu: Kras - Vesna; 14.30 na Proseku: San Nazario - Zarja

3. AMATERSKA LIGA
14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Manzano; 14.30 v Fari: Pro Farra - Juventina; 14.30 v Nabrežini: Euforja - Mladost; 14.30 na Padričah: Gaja - Chiarbola; 14.30 v Dolini: Breg - Fossaloni; 14.30 na Opčinah, Ul. Carsia: La Lanterna - Primorec

NARAŠČAJNIKI
8.00 v Trstu, Ul. Flavija: Giarizzone - Primorje; 11.45 v Križu: Vesna - Portuale

NAJMLAJŠI
9.00 na Proseku: Primorje - Fortitudo

KOŠARKA

MOŠKA D LIGA
17.30 v Trstu, šola Suvich: Bor Radenska - Soteco

PROMOCIJSKA LIGA
11.00 v Trstu, šola Morpurgo: Motonavale - Kontovel Electric Shop; 11.00 v

Trstu, pri Sv. Sergiju: Il Carso - Breg Adriatherm; 11. v Repnu: Polet - Ferroviario

DRŽAVNI KADETI
11.00 v Nabrežini: Jadran Farco - Saba

NARAŠČAJNIKI
11.00 v Trstu, šola Caprin: Santos - Bor Indules

DEČKI
9.00 v Trstu, Ul. della Valle: Ricreatori - Bor Indules

PROPAGANDA
9.00 v Trstu, Vrdelska cesta 23: Libertas - Bor Indules

ODBOJKA

UNDER 16 ŽENSKJE
9.30 v Trstu, na Monte Cengiu: CUS Trst - Sloga Koimpex; 9.30 v Trstu, na 1. maju: Bor Friulexipn - DLF Trst

NAMIZNI TENIS

MOŠKA C LIGA
10.00 v Trziču, Ul. Canaletto: Italcantieri - Kras Globtrade

MOŠKA D-1 LIGA
10.00 v Zgoniku: Kras Globtrade - Fincantieri Trst

LA CALZATURA

TRST - ULICA UDINE 3 - TEL. 69297

PROMOCIJSKA PRODAJA

S POPUSTI od 20% do 60%

obv. občini

MANUFATURA

PODOBNIK

OPČINE

RAZPRODAJA

ZIMSKO-ŠPORTNO KONFEKCIJO

vetrovke - hlače - kombinezoni

trenirke - pletenine

za

MOŠKE, ŽENSKJE in OTROKE

POPUSTI

DO 50 %

Obv. občini 4. 1. 1988

S 16. občnega zbora jadranskega kluba Čupa v Sesljanu

Odpira se možnost kvalitetnega skoka

Na rednem občnem zboru JK Čupa, ki je bil v petek na društvenem sedežu v Seslanskem zalivu, je bil govor predvsem o nekaterih novih prednostnih nalogah, ki si jih je zadal ta jadranski klub. Slednje je prav dobro opisal predsednik Gorazd Vesel, ki je v svojem poročilu med drugim poudaril pomen tega specifičnega trenutka. Čupa namreč obstaja točno 15 let, že drugo leto pa je vpisana v vsedrjavno jadrarno zvezo. Nastopil pa je tudi in predvsem trenutke mladine in ovrdenotenja Seslanskega zaliva. Število Čupinih članov tekmovalne ekipe v razredu optimist se je v enem letu naenkrat podvojilo, saj šteje že 13 mladih regatantov, ki redno in vztrajno trenirajo čez vse leto, poleg tega se je pri društvu tudi formirala tekmovalna ekipa v razredih evropa in laser. To je pot, po kateri je treba nadaljevati, je poudaril Vesel.

Problema Seslanskega zaliva pa se je poleg predsednika v svojem pozdravnem govoru dotaknil devinsko-nabrežinski župan Bojan Brezigar, ki je najprej pohvalil pozitivno delovanje z mladino, ki je uvod v pravo in vsestransko tekmovalno dejavnost. Brezigar je zatem poudaril, da se z novim načrtom zaliva, ki bo vsekakor ovrdenotilo slednjega ter tako tudi vse tisto, kar se v njem dogaja, odpira možnost tudi vsestranskega kvalitetnega skoka delovanja Čupe same. K tej aktivnosti pa spada prav gotovo tudi življenjskost in žilavost obeh tu prisotnih jadranskih društev: Čupe in Pietas Julie in bo torej tudi in predvsem od tega delovanja odvisno, kaj bo Čupa v tem okviru pridobila in si priborila in kako bo torej v bodoče delovala. Kot

gost je bila prisotna tudi občinska odbornica za šport Marinka Terčon.

V imenu ZSSDI je spregovoril Jože Peterlin, ki se je zaustavil pri problemskem in očitno problematičnem odnosu zamejski Slovenec - morje. Ta odnos se mora s časom stalno spreminjati in kvalitetno napredovati: če so bili nekoč tu živeči Slovenci predvsem gospodarsko odvisni od morja, se mu lahko danes posvetijo tudi rekreacijsko. In v tem okviru in na tem koncu tržaške pokrajine ima Čupa važno vlogo.

Po pozdravih so bila na vrsti poročila odbornikov. Tajnik Klavdij Cibic je z jasnimi številkami opisal delovanja društva, iz katerega je razvidno, da se Čupa v zadnji sezoni ne more ponašati s posebnimi vrhunskimi športnimi uvrstitvami, vendar je važnejše, kar je bilo doseženo vzporedno s temi rezultati: pravilno zastavljeno delo z mladino, ki se je tako razbohotilo, da si bo moralo društvo nabaviti kombi, kar je

seveda finančni napor. Delo z mladino predvideva seveda tečaje, tekmovalnja, vzgojo kadrov in drugo, ovrdenotenje Seslanskega zaliva po mora trenutno za Čupo pomeniti bistveno povečanje včlanjenih v FIV in seveda dokončno ureditev društvenega sedeža.

Po poročilih gospodarja Sergija Antoniča, blagajnika Marka Kojanca in predsednika nadzornega odbora Pavla Miliča, se je razvila razprava, ki se je žal večkrat izgubljala v stranpoteh, ne da bi vedno zadela bistvo. To bo očitno naloga odbornikov že od naslednje seje naprej. Kot je namreč že v uvodu poudaril predsednik Gorazd Vesel, se v tem obdobju biva kvaliteta bitka o prisotnosti slovenskega človeka ob našem morju, Čupa pa ima v tem okviru, kot eno od dveh zamejskih jadranskih društev, bistveno vlogo, zato je tudi bistveno, da stopi Čupa v novo poslovno sezono z jasno zastavljenimi taktičnimi in predvsem strateškimi smernicami, s katerimi si je treba teh problemov lotiti. (Dušan Jelinič)



Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 300 - din, naročnina za zasebne mesečno 6.000 - din, trimesečno 17.000 - din, letno 60.000 - din, upokojenci in študenti mesečno 4.500 - din, trimesečno 12.000 - din, letno 45.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000 - din, letno 75.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

17. januarja 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD - Stretta De Rubels 20

Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja

in tiska

ZTT

Trst

FIEG

Clan italijanske

zveze časopisnih

založnikov FIEG

Iz bojazni pred morebitnimi zapleti v Belučiistanu Teheran bi se rad znebil beguncev iz Afganistana

KABUL — Medtem ko se v Ženevi nadaljujejo afganistansko-pakistanska pogajanja o umiku sovjetskih čet iz Afganistana in o mirnem reševanju krize v tem delu sveta, pa prihajajo na dan novi in novi problemi. Afganistan in Pakistan sta baje že rešila vprašanje treh milijonov Afgancev, ki so v osemletnem spopadu pribežali na pakistansko ozemlje. Še vedno pa je neznana bodočnost dveh milijonov beguncev v iranskem Belučiistanu. Ko so se Afganci uprli, da bi postali le navadna topovska hrana v iransko-iraškem spopadu, so postali za Homeinijev režim predvsem breme in skrajno nevarna tempirana bomba. Teheran bi se sedaj rad znebil teh odvečnih ust. Ajatulah posredno nadzorujejo le najbolj fanatično skupino afganistanskih integralistov Islamske stranke (Hezb e Eslami), po vsem sodeč pa nimajo nadzorstva nad begunci v Belučiistanu. Nič čudnega, da jih skrbijo ti Afganci, ki so v glavnem Beluči in Pakti, sorodni torej prebivalstvu, ki živi v iranskem Belučiistanu. Položaj

tega ozemlja je namreč tako z zgodovinskega kot narodnostnega vidika še vedno sporen. Od leta 1876 je to ozemlje pripadalo Britanski Indiji, leta 1947 so Belučiistan razdelili med Iranom in Pakistanom in niso upoštevali afganistanskih ozemeljskih zahtev. Beluči so namreč bližji Afgancem kot Iranem in Pakistancem.

Teheran ima že dovolj skrbi s svojimi narodnostnimi manjšinami, da bi si sedaj naprtil na ramena še Afgance. V Iranu živi 4 milijone Kurdo od 4 do 5 milijonov Azerbajdžancev, skoraj 2 milijona Arabcev, 1 milijon Turkmenov in 1 milijon Belučev. Če torej seštejemo iranske Beluče z afganistanskimi, imamo trimilijonsko skupnost, ki gleda na Iran ce kot zavojevalce.

Teheran bodri le spoznanje, da je prav tako sporni pakistanski Belučiistan in da bi se tudi pakistanski Beluči radi otresli islamabadskega gospodstva. V Ženevi bo torej Pakistan pomislil tudi na belučijski voz.

Uspeh enot za boj proti narkomaniji v ZDA V Kaliforniji zaplenili pet ton čistega kokaina

SAN DIEGO — Posebne policijske enote za boj proti narkomaniji v ZDA so v teh dneh zaplenile 5 ton kokaina v vrednosti 35 milijard lir in s tem prizadele hud udarec kriminalni organizaciji, ki je letno pretihotapila iz Južne Amerike v ZDA približno 86 ton čistega kokaina. Ob zaplemi droge so izdali tudi zaporna naloga za nekega generala in bivšega polkovnika mehikanske vojske.

Policijski agenti so v petmesečni preiskavi odkrili, da je general Poblano Silva za milijon dolarjev za vsako tono mamila blokiral del neprometne avtoceste v Mehiki, da bi lahko letalo za prevoz mamila napolnilo rezervoar

je z gorivom pred tajnim poletom v ZDA. Policijska akcija proti preprodajalcem kokaina je dosegla svoj višek v četrtek, ko so v kalifornijskem mestu aretirali sedem preprodajalcev, ki so imeli pri sebi več kot dve milijardi lir gotovine za plačilo nove pošiljke. Aretaciji pa so se uspeli izogniti general Silva in še štirje drugi kriminalci, ki so zdaj skupaj na begu.

Vodstvo posebnih policijskih enot za boj proti narkomaniji v ZDA je izrazilo zadovoljstvo nad uspešno akcijo, ki naj bi prispevala k občutnemu zmanjšanju dotoka kokaina v ZDA, kjer se vsako leto samo te droge porabi približno 150 ton.

Ljubljanske modne revije s pogledom uprtim v zahodno tržišče



LJUBLJANA — Moda že dolgo let ni nekaj takega, kar zanima le ženske, ali majhen del javnosti. Moda je danes v svetu pomembna gospodarska postavka in ni čuda torej, da ji posvečajo tako časopisi, kot tudi televizija in druga sredstva množičnega obveščanja veliko pozornost.

Še do nekaj let tega so bile modne revije v Jugoslaviji le nekakšna lepa prireditve, kjer so ljudje gledali lepe izdelke, potem o njih sanjali, a kupiti jih skorajda ni bilo mogoče. Vse to je danes že zelo daleč. Modne revije v Jugoslaviji sicer niso dosegle popularnosti, ki jo uživajo podobne prireditve v Italiji, ali Franciji, kjer je visoka moda doma; vendar pa predstavljajo danes s svojimi izzivi veliko pozornost med vsemi, ki se na modo spoznajo in tako tudi priljubljenost za dobre kupčije ne samo v domačem, temveč tudi v mednarodnem ambientu.

Takšna modna prireditev je bila od 9. do 15. januarja v festivalni dvorani Gospodarskega razstavišča v Ljubljani. Ogledali smo si jo in moramo reči, da smo bili s tem kar smo videli zelo zadovoljni, kot so bili prav gotovo zadovoljni vsi tisti poslovneži, ki so prišli na revijo iz raznih krajev Jugoslavije, pa tudi iz Ita-

lije, Avstrije, Nemčije, da vidijo kaj novega in da, če jim seveda odgovarja, tudi kupijo.

Če se je jugoslovanska moda v preteklih desetletjih zgledovala po italijanski, francoski, nemški ali drugih modah, lahko rečemo, da je bilo to, kar smo videli plod domačih modnih ustvarjalcev, ki so pokazali toliko novih, lepih in zanimivih idej, da jim je mogoče zanje samo čestitati. Res da so se znašle v modnih kolekcijah tudi stvari, ki so bile morda pretirane, preveč obložene z novimi idejami. Toda na splošno lahko rečemo, da smo gledali prikaz mode, prikaz novih modnih smeri, ki so zelo zanimivi in ki bodo prav gotovo našli svojo pot v svet evropske pa tudi izven evropske mode.

V dneh modnih revij v Ljubljani so si lahko obiskovalci, pa tudi kupci ogledali dve različni predstavi. V popoldanskih urah modno revijo konfekcije, na kateri so se predstavile tovarne konfekcije z modeli za letošnje poletje, jesen in zimo. To so bili modeli pripravljeni iz metražnega blaga, ki so bili izdelani po zamislih najboljših modnih oblikovalcev. Prikazovali so prihajajočo svetovno modo, ukrojeno samo iz doma-

čih tkanin, ki bo na razpolago že od poletnih mesecev dalje. Tu so bili prikazani športni in elegantni modeli, od kopalke, športnih oblačil, pa vse do večernih oblek. Izbira je bila zelo velika, modeli pa privlačni, lepi, v modernih barvah in kar je najvažnejše je to, da jih bodo lahko domači kupci dobili pravočasno v svojih trgovinah.

Večerne modne revije so bile do gošek zase. Tu so prikazovali modele sešite posebej za to priložnost, na katerih so modni ustvarjalci prikazali vse to, kar so se naučili pri svojem študiju v tujini, ki pa so ga prilagodili tudi svojim zamislim, včasih tudi domači folklori. Ta modna revija je bila resnično velik užitek za številno občinstvo, ki ni izpustilo priložnosti, da si ne ogleda tega, kar spada v svet visoke mode. Bila je pa tudi priložnost za številne kupce, ki so se lahko prepričali, da so tudi modeli jugoslovanske visoke mode vredni pozornosti in vredni tega, da stopijo v štrc z visoko modo ostalih dežel.

Že sama prireditev je bila na izredni višini, manekenke so bile z redkimi izjemami izredno lepe, privlačne, takšne, da bi si jih marsikateri pariški modni kreator želel ter bi jih rad uvrstil med svoje manekenke. Bilo je tudi nekaj moških manekenov, manj sproščenih, bolj zaprtih kar pa tudi ni nekaj čudnega, saj se kadri manekenov počasi ustvarjajo in razvijajo.

Večerne modne revije so prikazale različne kolekcije kopalnih oblek, modele za prosti čas, poletne komplete, komplete iz raznih bombažnih tkanin in predvsem številne pletenine. Tu so se še posebej izkazali modni kreatorji, ki delajo v velikih tovarniških kompleksih Primorske in Istre. Za te svoje kreacije so prejeli tudi visoka priznanja.

Novih modnih idej je bilo toliko, da je ni ženske, ki ne bi našla v njih linije, ki bi odgovarjala njenemu videzu in starosti. Res so bili prikazani modeli v glavnem zelo ekstravagantni, takšni, ki so jih le lepe manekenke nosile z veliko nonšalanso. Vendar pa so bili krojeni tako, da jih je mogoče z majhnimi spremembami prilagoditi tudi nam navadnim smrtnicam, oziroma smrtnikom. Če so bili nekateri modeli krojeni bolj po telesu, je že naslednja kolekcija prikazala zelo bogato krojena oblačila; in če so bile nekatera krila izredno kratka, so tem nato sledila v drugih kolekcijah veliko daljša krila. Torej izbire ni manjkalo in ni manjkalo idej za vse okuse, tudi najbolj rafinirane.

Predvsem so nas navdušile, kot so verjetno navdušile tudi kupce lepe barve, izredno lepe tkanine in pa dodatki, kot na primer klobuki, čevlji in različni okraski, ki so jih manekenke k posameznim modelom do-

dajale. Če se zaustavimo na barvah potem lahko rečemo, da bodo prihodnje jesen in zimo prevladovala črna in rjava barva in to v vseh odtenkih, novi pa bosta vinsko rdeča in temno zelena. Pri moških oblekah ne bo enega samega modnega pravila. Suknjiči in hlače bodo sicer še vedno zelo udobni, toda ne več preveliki in preohlapni kot dosedaj, temveč bolj ravno in tradicionalno krojeni.

In če so ženske dosedaj nosile predvsem nizke čevlje so tokratne revije v Ljubljani pokazale, da se vračamo k visokim petam in k lepim nogavicam, predvsem črnim, okrašenim z različnimi okraski, vzorci in črtami.

mi. K vsem modelom, ki se, če lahko rečemo, spogledujejo z modo petdesetih let, pa bodo sodile rokavice, različna pokrivala in zelo bogat nakit.

Modne revije v Ljubljani so bile torej lepa prireditve za številne obiskovalce, toda tudi zelo pomembna priložnost za številne kupce, ki so si že zagotovili razne kolekcije prikazanih modelov, predvsem kolekcije pletenin, ki so na vseh modnih sejnih v Jugoslaviji, pa tudi v tujini dosegle najvišja priznanja. In ne zastonj!

NEVA LUKEŠ



Emporio Fiorentino

TRST

Ul. San Maurizio 16
(vogal Trga Ospedale)

☎ 775741

PLAŠČI . PLAŠČI . PLAŠČI

vseh velikosti po najugodnejših cenah